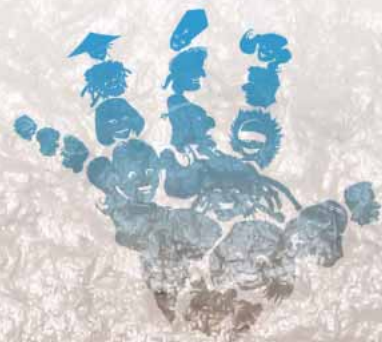

SPOLEČNĚ NAPŘÍČ KULTURAMI

EVROPSKÝ ROK MEZIKULTURNÍHO DIALOGU 2008

SPOLEČNĚ NAPŘÍČ KULTURAMI

EVROPSKÝ ROK MEZIKULTURNÍHO DIALOGU 2008

Obsah

Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 v české republice

Viktor Debnár a Eva Žáková - Evropský rok mezikulturního dialogu	4
Projekty ERMD	11
Divadlo Archa, Bez řečí, no problem	12
Divadlo Feste, Identita I: Náš islám	17
Brněnské kulturní centrum, Babylon Fest	18
Hlasohled	19
Poradna pro integraci: festival Barevná planeta 2008	20
Povídky	21
Iva Pekárková: Jak se (ne)odcizit (pa)kultuře	23
Petra Hůlová: Mezikulturní dialog	27
David Zábranský: Potměšilý skeptik	31
Hana Andronikova: Divák v první řadě	35
Bára Gregorová: Varianta 1, Varianta 2	39
Literární soutěž Klubu Hanoi	44
Anna Do	47
Do Thu Trang	51
Hoang Noc Mai	55
Fotosoutěž Najdi se v Evropě!	56
Soutěž o nejlepší výtvarný návrh plakety s tematikou mezikulturního dialogu	86
Projekt Alter Ego	88
Ambasadoři	91
Feng-yün Song	92
Tomio Okamura	93
Tonya Graves	94
Sri Kumar Vishwanathan	94
Petra Procházková	95
Miloš Zábranský	96
Adresář organizací	99

Evropský rok mezikulturního dialogu 2008

text: Viktor Debnár, Eva Žáková

Motto: **Společně v rozmanitosti**

Evropská komise se věnuje každý rok některému z témat, které považuje pro občany Evropské unie za celospolečensky významné. Pro rok 2008 zvolila jako hlavní téma problematiku mezikulturního dialogu ve všech jeho pestrých formách. Kultura v evropských zemích je stále rozmanitější. S postupným rozšiřováním Evropské unie, deregulací zákonů o zaměstnanosti a globalizací se jednotlivé členské státy stávají multikulturními společnostmi - roste v nich počet aktivně používaných jazyků a obyvatel různého náboženského vyznání a etnického a kulturního zázemí. Úloha mezikulturního dialogu je proto při formování budoucí evropské identity a občanské příslušnosti stále důležitější.

Dialog mezi nejrozličnějšími kulturami může přispět k vzájemnému pochopení a lepšímu soužití obyvatel v Evropě. Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 (ERMD) vychází z přesvědčení, že bohatá kulturní rozmanitost představuje pro Evropu jedinečnou výhodu. Všichni lidé žijící v Evropě se mohou seznámit a čerpat z bohaté kulturní historie a zároveň se obohatit a pou-

čit z různých kulturních tradic.

Vyhlášení Evropského roku mezikulturního dialogu bylo rovněž výsledkem přijetí strategického dokumentu s názvem Evropský program pro kulturu v globalizujícím se světě (2007), mezi jehož tři hlavní cíle patří právě podpora kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu. Náplň ERMD byla též v souladu s Lisabonskou strategií, podle níž hospodářství založené na znalostech vyžaduje lidi schopné přizpůsobovat se změnám a využívat všech možných zdrojů inovací ke zvyšování prosperity, a tím přispívá k zajištění rovných příležitostí a nediskriminace v rámci Evropské unie.

Mezikulturní dialog se na základě zkušeností z Evropského roku týká především následujících témat:

kultura a média

Kulturní akce jsou klíčem k vzájemnému porozumění a spolupráci a přispívají k vybudování celoevropské soudržnosti a identity. Mezikulturní dialog vedený prostřednictvím umění dosahuje takového účinku nejen díky svobodě kulturního projevu, ale také zapojením co nejširší veřejnosti do oblasti tvorby. Důležitou úlohu při budování postoje

a pohledu evropských občanů na svět hrají média (televize, rozhlas, tisk). Způsob, jakým média prezentují různá kulturní prostředí, významně ovlivňuje názory lidí, a může tak upevňovat, nebo naopak rozbíjet, různé stereotypy a předsudky. Média nabízejí řadu příležitostí, během nichž mohou vystoupit zástupci opomíjených či vylučovaných skupin naší společnosti.

vzdělávání/věda

V oblasti vzdělávání se mezikulturní dialog zaměřuje na to, aby jednotlivcům poskytl znalosti a dovednosti (tzv. mezikulturní dovednosti) pro život ve stále rozmanitějších společnostech. Základem je pochopení hodnot demokracie, občanské společnosti a práv občanů. Znalost ostatních kultur a jazyků přispívá také ke vzájemnému respektu a porozumění. Důležité je naučit se odpoutat od vlastní konkrétní kultury a sociálního zázemí a pozorně naslouchat, co nám mohou přinést lidé z jiného prostředí.

migrace

Migrace do Evropy zásadně obohatila naši kulturu. Umělci, vědci, intelektuálové, ale také životní styly přistěhovalců s různým kulturním zázemím měli na evropské kultury vždy velký vliv. V tomto smyslu je třeba integrační proces chápat jako oboustranné obohacení umožňující budovat společnou budoucnost. Kulturní

dialog mezi společnostmi v hostitelské zemi a různými skupinami přistěhovalců z ostatních členských států EU nebo dalších zemí hraje významnou úlohu při podpoře hodnot občanské společnosti a účasti na solidaritě a soudržnosti našich společností.

menšiny

Rozmanitost - kulturní, jazyková, etnická a náboženská - je hlavní evropskou předností a silou. Mezikulturní dialog je základním nástrojem k posilování talentů a dovedností, které menšiny přinášejí Evropě, a dává občanům příležitost dosáhnout hlubšího porozumění a vztahu s lidmi z těchto menšin.

mnohojazyčnost

Jazykové dovednosti nabývají v rozšířené Evropské unii na důležitosti. Jsou také hlavním prostředkem dorozumění a vedení mezikulturního dialogu. Znalost nového jazyku vždy přináší možnost lépe porozumět dané kultuře. Evropská unie považuje mnohojazyčnost za natolik důležitou, že na podporu výuky jazyků jmenovala zvláštního komisaře. Evropská komise jako svůj cíl pro mnohojazyčnou Evropu stanovila mateřštinu + dva další jazyky.

náboženství

Náboženská víra, životní filozofie a přesvědčení

jsou nedílnou součástí kulturní rozmanitosti, která obohacuje naši společnost a přispívá k naplněnému a spokojenému životu jednotlivce. V naší čím dál více multikulturní společnosti však může různorodost věr, názorů a přesvědčení vést k nepochopení a obavám. Důležité je proto podporovat dialog uvnitř i mezi jednotlivými náboženskými komunitami a vyznáními, který vede k překonávání obav a k vzájemnému pochopení, otevřenosti a respektu.

pracoviště

Na pracovišti se setkávají lidé s různým kulturním zázemím. Ukazuje se, že i z pohledu konkurenceschopnosti může být rozmanitost zázemí zaměstnanců pro organizace předností. Rozmanitost na pracovištích také zlepšuje image a dobré jméno společnosti a rozšiřuje marketingové příležitosti.

mládež

Nanejvýš důležité je podporovat kulturní dialog mezi mládeží v době, kdy si mladí lidé budují svůj pohled na svět a získávají znalosti a dovednosti. Kontakt a setkání s cizí kulturou budí zvědavost a zájem seznámit se s vrstevníky z celého světa. Mezikulturní dialog také přináší nové nápady a rozvíjí pohled na fungování společnosti. Mladým lidem umožňuje objevit bohatství kulturní rozmanitosti pro rozvoj sebe sama i společnosti. Evropská politika oceňuje aktivní účast mládeže na společenském dění a podporuje cestování a setkávání.

Události a aktivity Evropského roku

V rámci Evropského roku se uskutečnilo sedm celoevropských stěžejních projektů, které byly vybrány ve výběrovém řízení z celkového počtu přibližně tři sta zaslaných žádostí. Tyto projekty zahrnují celou řadu aktivit od interaktivních video workshopů pro mládež, soutěží v hip-hopu přes výstavy graffiti až po hudební festivaly, rozhlasová představení či setkání školáků s umělci.

Z České republiky uspěl v těžké konkurenci projekt Multikulturního centra Praha Kultury od vedle, zaměřený na místní komunity (více na www.mkc.cz), a dalšího z vybraných projektů se účastnila organizace Česká centra. Soutěž Alter Ego byla určena mládeži ve věku od 14 do 18 let a spočívala ve vytvoření tzv. dvojportrétu (já a moje druhé já) nejrozličnější technikou (www.alterego-europe.eu).

Dne 7. října 2008 byly vyhlášeny výsledky soutěže Alter Ego, hlavní cenu - týdenní pobyt na umělecké škole v Dánsku (www.selavi.dk) - předal náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy pan Dušan Lužný dvěma finalistkám z České republiky: Adéle Wagnerové a Julii Klimentové.

Více na webové stránce projektu:

www.alterego-europe.eu/cz

Ambasadoři/Vyslanci

Dalším prostředkem jak zviditelnit Evropský rok se všemi jeho pestrými tématy a jak přispět k jeho úspěšnému průběhu bylo jmenování tzv. vyslanců (ambasadorů) neboli význačných a respektovaných osobností, které se ztotožňují s cíly ERMD; vyslanci a vyslankyně byli vybíráni jak na unijní úrovni, tak i na úrovních členských států. Ambasadoři se během roku účastnili nejruznějších akcí a poskytovali např. rozhovory do médií.

Ambasadoři na celoevropské úrovni:

- Paulo Coelho – brazilský spisovatel
- Luc a Jean-Pierre Dardenne – bratři z Belgie, kteří jsou slavným filmářským duem
- Agnieszka Holland – polská filmová režisérka
- Charles Aznavour – francouzský zpěvák
- Abd Al Malik – rapper z Francie
- Jack Martin Händler – dirigent, který se narodil v Bratislavě a nyní řídí lucemburský orchestr Solistes Européens Luxembourg
- Henning Mankell – švédský spisovatel
- Adam Michnik – polský historik a významný politický aktivista
- Radu Mihaileanu – francouzský filmový režisér a scénárista, který se narodil v Rumunsku
- Marko Peljhan – multimediální slovinský umělec
- Marjane Satrapi – íránská výtvarnice a literátka

- Marija Šerifović – popová zpěvačka ze Srbska
- Jordi Savall – španělský hudebník
- Fazıl Say – turecký pianista

Další akce

Během roku 2008 se v Bruselu také uskutečnilo několik veřejných diskuzí. Každá z nich se zabývala mezikulturním dialogem z jiného pohledu, byla diskutována témata jako jsou např. média, umění a kulturní dědictví, dialog na pracovištích, dialog mezi náboženskými vyznáními, vzdělávání a mládež či migrace a integrace. Základním smyslem diskuzí bylo vytvořit platformu pro reflexi a sdílení nápadů, které by měly přispět k vytváření strategií v oblasti mezikulturního dialogu.

Evropský rok mezikulturního dialogu vychází z rozhodnutí Evropského parlamentu a Evropské rady č. 1983/2006/ES z 18. prosince 2006 (k dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do>).

Iniciativa neziskových organizací - Duhová platforma (Rainbow Platform)

Platforma pro občanskou společnost zabývající se tématem mezikulturního dialogu (Rainbow Platform) byla iniciována Evropskou komisí v roce 2007. V říjnu 2008 zveřejnila platforma tzv. Duhovou studii (Rain-

bow Paper) s titulem Mezikulturní dialog: Od praxe k politice a zpět. V dokumentu se neziskové organizace sdružené v rámci platformy zavazují změnit postavení mezikulturního dialogu a usilují o významnější podporu tohoto tématu v rámci EU i jednotlivých členských států.

Studie je výsledkem řady konzultací a představuje souhrn a kompromis mezi množstvím pohledů na danou problematiku. Přináší návrh pěti souborů doporučení v těchto oblastech:

- vzdělávání
- posilování kapacit organizací
- hledání vhodných a udržitelných politických strategií
- mobilizace mezioborové spolupráce
- zajištění finančních zdrojů

Neziskové organizace, které pracovaly v rámci platformy se rozhodly, že budou pokračovat ve své činnosti a založily samostatnou nezávislou organizaci s názvem Platforma pro mezikulturní Evropu (Platform for Intercultural Europe).

www.intercultural-europe.org

Národní projekt ERMD - Společně napříč kulturami

Vedle celoevropských projektů byl v každé členské zemi podpořen tzv. národní projekt, jehož účelem bylo zvýšit povědomí o problematice mezikulturní-

ho dialogu a cílech Evropského roku. V každé zemi bylo vytvořeno tzv. Národní koordinační místo (NKM), které mělo za úkol vytvořit Národní strategii ERMD a na jejím základě realizovat národní projekt. V České republice byl Ministerstvem kultury jmenován jako NKM Institut umění, který je mimo jiné také informačním centrem programu EU na podporu mezinárodních kulturních projektů Culture. Národní projekt ERMD byl vybrán na základě otevřené výzvy, vycházející z Národní strategie ERMD, jejíž priority byly mimo jiné:

- propagace a zviditelnění problematiky spojené s mezikulturním dialogem směrem ke změně myšlení v české společnosti, ale i v minoritách, komunitách a u imigrantů s důrazem na školní a mimoškolní vzdělávání mládeže
- integrace cizinců a romské komunity s využitím kulturních a uměleckých aktivit
- zmapování příkladů v minulosti již osvědčených koncepcí a dobré praxe a vyhodnocení jejich dlouhodobých efektů a následně zviditelnování získaných poznatků prostřednictvím informační, propagační a vzdělávací kampaně

Cílem aktivit dialogu je zvýšit povědomí a prohloubit poznání o významu mezikulturního dialogu, které povede k vzájemnému obohacování, toleranci, větší otevřenosti společnosti a k celkovému zlepšení kvality života. Dlouhodobým cílem je potom proměna české (v širším pohledu evropské) multikulturní

společnosti ve společnost mezikulturní - jinými slovy přeměna sice pestré společnosti, v níž nicméně žijí různá etnika odděleně, ve společnost, v níž opravdu dochází ke vzájemnému pozitivnímu dialogu a interakci.

Na základě této strategie bylo v rámci národního projektu přímo z fondů EU a ze státních zdrojů podpořeno celkem sedm projektů šesti nevládních organizací.

Divadlo Archa:

Bez řeči, no problem...

Premiéra: listopad 2008

www.archatheatre.cz

Projekt, jehož cílem je navázat přímou interakci mezi uprchlíky a imigranty a studenty středních škol. Studenti se přímo zapojí do tvůrčího procesu spolu se zástupci jiných kultur a profesionálními umělci. Představení bude prezentováno v pražském Divadle Archa a na vybraných středních školách v celé ČR.

Člověk v tísni: Programy multikulturního vzdělávání v ČR

www.clovekvtsni.cz

Průzkum a analýza efektivity multikulturních vzdělávacích programů. Výsledky šetření budou tvořit základ pro sbírku příkladů jak dobré, tak špatné praxe, s návodem, jak učinit praktické aktivity efektiv-

nějšími. Shrnutí bude publikováno formou příručky a distribuováno profesionálům v oblasti výchovy, kteří se zaměřují na mezikulturní otázky, a rovněž široké veřejnosti.

Člověk v tísni:

Interkulturní vzdělávání - rozšíření a aktualizace manuálu pro učitele

www.clovekvtsni.cz

Vytvoření metodické srovnávací příručky pro učitele, jež bude zahrnovat obecné informace o tématech mezikulturního dialogu a jeho vztahu k českému vzdělávacímu systému. Jedna část publikace bude zaměřena na výukové metody (komunikace, interakce, práce s předsudky a stereotypy). Druhá část bude věnována specifickým etnickým, náboženským a dalším skupinám a tématům jako je neonacismus, subkultury či gender.

Brněnské kulturní centrum:

Babylon Fest

12.-14. června 2008, Brno

www.kultura-brno.cz

Regionální projekt probíhající na jižní Moravě. Zahrnuje množství nejruznějších aktivit, např. koncerty, workshopy, debaty, videoprojekce, výstavy ad.

Půlnebí: Hlasohled

www.hlasohled.cz

Hlasové dílny, které vedou lektori z nejrozmanitějších částí světa, představují veřejnosti široké spektrum nejrozmanitějších kulturně specifických hlasových technik a vyjádření. Dílny jsou otevřeny všem, kteří se zajímají o cizí kultury a zpěv, a probíhají v rámci celého roku.

Poradna pro integraci: Festival Barevná planeta 2008

12.-13. září 2008, Ústí nad Labem

www.barevnaplaneta.cz

Multikulturní festival organizovaný v úzké spolupráci s komunitami cizinců žijícími na území ČR. Cílem festivalu je pomoci většinové společnosti a imigrantům pochopit kulturní rozmanitost jako sociální fakt, který je neohrožuje, ale naopak je může v mnoha směrech obohatit. Na festivalu se spontánně setkávají lidé z různých kultur, což podporuje jejich vzájemné porozumění.

REPT: Identita 1: Náš Islám

www.reptos.cz

Cílem projektu je podpora myšlenky otevřené společnosti prostřednictvím divadelního představení využívajícího jako pracovních metod dokumentárního stylu a živé diskuze. Základním tématem je reflexe islámu v evropských a českých médiích. Aktivita je zaměřena na mladé lidi, širokou veřejnost, menšiny a imigranty.

Kromě zmíněných projektů se uskutečnilo množství dalších nejrozmanitějších akcí. Příkladem může být projekce filmu *Zóna* v červnu 2008. Premiéra dokumentu natočeného českým ambasadorem Evropského roku, Milošem Zábranským, byla spojena s veřejnou debatou *Kofeny migrace*, jíž se mimo jiných zúčastnila např. Džamila Stehlíková, Jiřina Šiklová a další osobnosti veřejného života. Dokument zachycuje krutý osud dětí z Afriky a Asie, které jsou nuceny žít v nepříznivých ekonomických podmínkách nebo čelí důsledkům přírodních katastrof. Po premiéře byl film promítán žákům základních a studentům středních škol. Celkem jej zhlédlo 140 mladých diváků, kteří rovněž získali příležitost diskutovat s režisérem filmu o otázkách jako jsou příčiny migrace a mezikulturní dialog.

Ve čtvrtek 6. listopadu 2008 se při příležitosti Evropského týdne mládeže uskutečnila v jedinečném prostoru La Fabriky v pražských Holešovicích oslava Evropského roku mezikulturního dialogu 2008. Tato událost nazvaná *Najdi se* v Evropě byla organizována společně Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy, Českou národní agenturou Mládež, NIDM a Institutem umění-Divadelním ústavem. Akce nabídla studentům např. multikulturní workshopy využívající divadelní postupy, videoprojekce filmů zabývajících se tématy Evropského roku a koncert populárních hudebních skupin *Banditos* a *Navigators*.

S cílem podpořit šíření informací o národní realizaci kampaně a obecných cílech a myšlenkách ERMD byly vytvořeny speciální webové stránky www.mezikulturnidialog.cz. Stránky obsahují informace o podpořených projektech, evropských aktivitách, vlajkových projektech EU atd. Stránky poskytovaly podrobný kalendář multikulturních a mezikulturních akcí konaných v ČR. Zájemci zde najdou také informace o kulturních a etnických skupinách žijících na území ČR, jejich svátcích a událostech, které tyto minority připravují. Stránka rovněž shromažďuje kontaktní údaje na neziskové organizace a instituce zastupující cizí kultury v ČR. Stránky jsou přístupné všem pořadatelům akcí týkajících se tématu mezikulturního dialogu, kteří zde mohou umisťovat informace o svých aktivitách.

Ambasadoři v ČR

Myšlenky Evropského roku podpořilo celkem šest ambasadů, známých osobností českého veřejného a kulturního života: Petra Procházková Petrová, novinářka, zakladatelka tiskové agentury *Epicentrum*, přinášející zpravodajství z válečného konfliktu v Čečensku, a organizace *Berkat*, pomáhající utečencům z bývalých sovětských republik; Sri Kumar Viswanathan, street-worker a zakladatel občanského sdružení *Vzájemné soužití*, nositel mnoha ocenění za propagaci tolerance a vzájemného pochopení mezi romskou komunitou a většinovou společností; Feng-yün Song, zpěvačka, básnířka, pedagožka a autorka mnoha oceněných hudebních a divadelních multikulturních projektů, zakladatelka občanského sdružení zaměřeného na sbližování východní a západní kultury; Tomio Okamura, člen prezidia Asociace českých cestovních kanceláří a agentur a její tiskový mluvčí; Tonya Graves, zpěvačka a herečka, působila v hudebních skupinách *Luboš Andršt Blues Band*, *Liquid Harmony* či *Monkey Business*, hrála v několika filmech, např. v *Menzlově snímku* *Obsluhoval jsem anglického krále* (2006); Miloš Zábranský, filmový režisér zabývající se filozofickými otázkami, tvůrce mnoha celovečerních a dokumentárních filmů, např. *Dům pro dva* (1987), využívá experimentálních metod a postupů

Odkazy

Evropský rok mezikulturního dialogu v ČR

www.mezikulturnidialog.cz

Stránky Evropské komise k ERMD

www.interculturaldialogue2008.eu

Platform for Intercultural Europe

www.intercultural-europe.org

Projekty

Divadlo Archa Bez řečí, no problem...

All Star Refjudží Band vznikl jako součást představení Divadla Archa Tanec přes plot, ve kterém účinkují vedle profesionálních umělců uprchlíci a cizinci žijící v České republice. Režisérka tohoto představení Jana Svobodová pozvala amerického hudebníka Michaela Romanyshyna, aby pro toto představení vytvořil kapelu a složil hudbu, která by odrážela rozmanitost hudebních kultur. Představení Tanec přes plot mělo premiéru v březnu 2008 v Divadle Archa. All Star Refjudží Band již krátce po premiéře dostával pozvánky k samostatnému vystupování. Dnes je jeho repertoár obohacen o mnoho dalších písní a má za sebou sérii úspěšných vystoupení na hudebních festivalech.

Michael Romanyshyn vytvořil pro tento projekt zcela unikátní způsob práce: na základě melodických motivů kurdských, arménských a čínských písní vznikají hudební základy pro nové skladby.

Všichni členové orchestru pracují společně. Skladby vznikají na základě společného hraní, hudba není zapsána do not, rodí se ze vzájemného naslouchání.

Hudební skladby se potom kombinují s originálními texty. Kapela také používá již existující texty písní, ke kterým jsou komponovány nové melodie. Hitem orchestru

je cover-verze české národní hymny v podání Čínanky, Kurda a Švýcara. Otázka „Kde domov můj?“ tak dostává nový význam.

DÍLNY

Pod názvem „Bez řečí! – No problem!“ pořádá All Star Refjudží Band sérii hudebních dílen po celé republice. Jejich posláním je představit imigranty jako nositele kulturních hodnot, které mohou obohatit nejen českou hudbu, ale i celou společnost.

Účastníci dílen, kteří jsou aktivně zapojeni do produkce, tak prostřednictvím hudby bez problémů komunikují s ostatními a pod vedením Michaela Romanyshyna, Gugara Manukjana, Mirana Kasema a Jing-Lu vytvářejí rytmické a melodické struktury. Ty následně uplatní ve společném vystoupení s All Star Refjudží Bandem.

Výzkum programů multikulturní výchovy¹

Vzdělávací program Varianty společnosti Člověk v tísni, o. p. s., se věnuje v letech 2007 a 2008 výzkumu realizovaných projektů a kurzů multikulturního vzdělávání v České republice. V roce 2007 se za podpory Institutu umění realizovala první část tohoto výzkumu, zaměřená především na oblast poskytovatelů multikulturních programů z řad neziskových organizací, jejímž smyslem bylo shromáždit a analyzovat informace o programech multikulturní výchovy u vybraných projektů. Druhá část výzkumu², podpořená v rámci Evropského roku mezikulturního dialogu v roce 2008, se zaměřuje na mapování realizace multikulturní edukace v prostředí vysokých škol, kde jsou vzdělávání budoucí pedagogové. Projekt nazvaný Výzkum programů multikulturní výchovy, realizovaný v roce 2007, byl zaměřený především na poskytovatele multikulturního vzdělávání z řad neziskových organizací. Během výzkumu byl proveden hloubkový polostrukturovaný rozhovor se zástupci 40 vybraných projektů / programů³, které se věnují multikulturní edukaci. Data byla zpracována realizátorem i externími spolupracovníky⁴ kombinací kvantitativní a kvalitativní analýzy. Polostrukturovaný rozhovor obsahoval celkem 51 otázek, tematicky rozčlenitelných na části týkající se detailnějších informací o zkoumaném projektu, jeho metodologii, teoretických východiscích, cílech a konečně z části, která se zabývala reflexí situace v multikulturním vzdělávání v ČR. Cílem výzkumu bylo shromáždit a analyzovat co nejširší množství informací o programech multikulturní výchovy.

tele multikulturního vzdělávání z řad neziskových organizací. Během výzkumu byl proveden hloubkový polostrukturovaný rozhovor se zástupci 40 vybraných projektů / programů³, které se věnují multikulturní edukaci. Data byla zpracována realizátorem i externími spolupracovníky⁴ kombinací kvantitativní a kvalitativní analýzy. Polostrukturovaný rozhovor obsahoval celkem 51 otázek, tematicky rozčlenitelných na části týkající se detailnějších informací o zkoumaném projektu, jeho metodologii, teoretických východiscích, cílech a konečně z části, která se zabývala reflexí situace v multikulturním vzdělávání v ČR. Cílem výzkumu bylo shromáždit a analyzovat co nejširší množství informací o programech multikulturní výchovy.

Vybraných čtyřicet projektů zastupovalo široké spektrum možných způsobů realizace multikulturní

edukace. Z tohoto důvodu se lišily svými aktivitami, metodami, cíly, cílovými skupinami, rozsahem, délkou či kontinuitou, ale také teoretickými východisky a samotným pojetím multikulturality. Toto široké spektrum se proto opakovaně promítalo do odpovědí, pro které je příznačná velká variabilita a nejednotnost.

Závěry z výzkumu programů MKV je nutné považovat za pouhou sondu provedenou na omezeném vzorku 40 organizací a pracovišť. I přes snahu vybrat vzorek programů MKV co nejobjektivněji nelze považovat výsledky za reprezentativní pro programy MKV v ČR obecně.

Jedním z hlavních výstupů výzkumu je konstatování, že pojetí programů multikulturní výchovy (dále MKV) je v České republice velmi široké. Již samotný pojem multikulturní / interkulturní⁵ výchova byl jednotlivými realizátory definován velmi variabilně, málokdo jej dovedl definovat či přesně vymežit. Různí realizátoři projektů multikulturní edukace s pojmem operují velmi odlišně, záběr činností a aktivit, které lze touto nálepkou označit, je vnímán velmi široce.

¹ Příspěvek je zkrácenou verzí kapitoly Závěry studie Bořkvcová, M., Hajská, M., Moree, D., Morvayová, P.: Závěrečná zpráva z výzkumu: Situační analýza zaměřená na zmapování stávající nabídky na trhu institucionální podpory a realizace programů multikulturní výchovy v ČR ve vztahu k různým cílovým skupinám, která je dostupná na www.varianty.cz/download/doc/books/35.pdf. Tento text byl ve zkrácené formě také uveřejněn jako příspěvek na konferenci Vzdělávání v sociokulturním kontextu: diverzita a vzdělávací bariéry v květnu 2008 v Ústí nad Labem (viz Hajská, M.: Výzkum programů multikulturní výchovy, in: Vzdělávání v sociokulturním kontextu: diverzita a vzdělávací bariéry. Sborník z mezinárodní konference, Ústí nad Labem, 2008).

² Projekt pod názvem Analýza programů multikulturní výchovy v ČR je financován z prostředků Evropské unie v rámci Evropského roku mezikulturního dialogu prostřednictvím Institutu umění-Divadelního ústavu, za spolufinancování MSMČR.

³ Projekty byly vybrány z 94 vtypovaných pomocí shlukové analýzy s úmyslem vystihnout co nejširší škálu a z této škály nalézt co nejtypičtější zástupce.

⁴ Na zpracování výsledků se podílela Dana Moree, Petra Morvayová, Markéta Hajská a Marie Bořkvcová.

⁵ Dále jen IKV; rozdíl mezi pojmy MKV a IKV a preferenci používání pojmu MKV/IKV byla ve výzkumu věnována samostatná otázka. Ze sledovaného vzorku preferovalo adjektivum interkulturní 30% respondentů, termín multikulturní 22,5%, zároveň termín interkulturní i multikulturní 20%, pojem transkulturní 12,5% respondentů a jiný nebo žádný specifický termín 15% respondentů.

Na základě odpovědí respondentů nelze definovat ani jednotlicí rámec multikulturní situace. Zdá se, že respondenti asociují oblast MKV s podstatně širším záběrem aktivit, než je zvykem na mezinárodní úrovni. MKV je asociována v podstatě s jakýmkoli typem aktivit, které nějakým způsobem vedou k řešení multikulturního soužití v dané zemi, od nejrůznějších kulturních akcí přes vzdělávací kurzy a semináře pro různé cílové skupiny, výuku MKV na školách, kroužky pro děti, osvětovou činnost a kampaně až po výuku jazyků či mezinárodní výměny studentů.

Výzkumem se jednoznačně potvrdila vstupní hypotéza, podle níž nastal v posledních letech nečekaně velký nárůst programů a projektů multikulturní výchovy. Podle respondentů došlo k tomuto „boomu“ v realizaci MKV především vlivem politiky Evropské unie a její silné finanční podpory vzniku těchto programů, dále potom vlivem společenských přeměn v České republice⁶. Častý byl i názor, že MKV je do jisté míry módním trendem, který možná právě pro svůj nejasně vymezený obsah a oblíbenost tématu v grantových výzvách⁷ v této oblasti přitahuje značné množství realizátorů.

Situaci v oblasti multikulturní výchovy v ČR obecně hodnotí velká část respondentů jako nevyhovující.

Bariéry v úspěšné realizaci projektů byly jmenovány v rámci jednotlivých otázek i napříč celými rozhovory. Při subjektivním hodnocení situace v ČR v oblasti multikulturní edukace byly hlavní mezery spatřovány hlavně ve školství, na straně ministerstev a donorů projektů, v teoretických východiscích ostatních realizátorů MKV programů, v nedostatku vzdělávacích materiálů a v celkovém xenofobním přístupu společnosti.

Jako překážky v realizaci MKV byly u všech cílových skupin shodně uváděny zejména předsudky či xenofobie, nízká motivace a celkový nezájem o nabízené aktivity. Respondenti shodně popisují předsudky a negativní stereotypy jako ohrožující faktory, které nalezneme u všech cílových skupin. Žáky a studenty počínaje a učiteli a širokou veřejností konče. I když existence těchto předsudků je jedním z důvodů, proč je MKV realizována, přesto ji respondenti popisují jako faktor závažně komplikující úspěšnou realizaci projektů. Z některých odpovědí se však dá usuzovat, že bariéry v realizaci programů nepramenily výlučně ze strany cílových skupin, ale také z (nepřiznaného) xenofobního postoje realizátorů a ze špatně nastavených teoretických východisek projektů. Jako bariéry na straně samotných realizátorů potom respondenti

uváděli zejména potíže organizačního charakteru, nedostatek financí, kapacitní problémy, administrativní problémy, v menší míře se objevil také nedostatek zkušeností realizačního týmu pro realizaci projektu a další potíže.

Nesourodost a variabilita zkoumaných projektů MKV se nejvíce projevila v části výzkumu, která si kladla za cíl analyzovat teoretická východiska. Kromě již deklarované značné roztržičnosti a někdy i vzájemné protichůdnosti teoretických východisek těchto projektů vyšlo najevo, že někteří respondenti se mnohdy jen s obtížemi orientují v teorii, odborné literatuře a faktografické platformě.

Výsledky výzkumu ukazují jednak na nedostatek srozumitelně vedené debaty na tomto poli a jednak na nedostatek publikací týkajících se MKV obecně. Těm, kteří realizují programy multikulturní výchovy, jsou často teoretické debaty či odborná literatura nedostupné nebo neznámé, a to i přesto, že debaty mimo Českou republiku jsou velice pestré a existuje nepřeberné množství cizojazyčných zdrojů. Překladové tematické – a běžnému uživateli (např. pedagogovi) srozumitelné – literatury je k aktuálnímu datu v ČR stále poskrovnu. Pohled obohacený právě o perspektivy problematiky vzniklé mimo hranice ČR bývá

u realizátorů MKV pouze výjimečný. V České republice byla zahájena teoretická debata jakožto i publikování teorií o tématu společenské diversity poměrně pozdě, navíc je dosud známá v podstatě pouze jen „akademicky“ orientovaným čtenářům.

Přestože většina respondentů uvádí, že při své práci vychází z odborné literatury nebo alespoň z praktických odborných materiálů nebo seminářů, při jejich bližším výčtu nalezneme u mnohých pracovišť nepřipravenost a teoretickou nesourodost. Dále velká část organizací vychází z neaktuálních, a tedy překonaných konceptů. Velká část realizátorů projektů MKV nepovažuje za příliš nutné zvládnout teoretická východiska a zakládá svou praxi na jiných zdrojích (potažmo někteří dokonce pouze na vlastních zkušenostech), jako jsou „kuchařky multikulturní výchovy“, tj. manuály a praktické příručky, návodně sestavené semináře. V přímé praxi se dále u mnoha respondentů můžeme setkat zároveň s neporozuměním východiskům a s neviděním cíle a celku konání, čímž ovšem může být realizovaná aktivita multikulturní edukace zcela kontraproduktivní a na místo původně cílené zvýšené multikulturní tolerance může vést k posílení xenofobních postojů. Na druhou stranu je potěšující, že většina respondentů našeho výzkumu si tato rizika uvědomuje a dokáže vidět a případně eliminovat negativa spojená s aplikací. Část respondentů si uvědomuje a definuje ohrožení v teoretickém nastavení projektů MKV, jakými jsou

například vazba na pozitivní diskriminaci, vymezení hranice odlišnosti skupin, kladení důrazu na různorodost, nedostatečnou připravenost / kvalifikaci lektorů a pedagogů, nekompetentnost poskytovatelů a další.

Specifické je dále pojetí pojmu „multikulturní“, které je respondenty v převažující míře vnímán ve smyslu „multietnický“. S oblastí jsou spojována slova jako skupiny cizinců, cizinci, etnické menšiny atd. Dá se tedy říci, že to, co charakterizuje obsah MKV projektů v ČR, je zejména spjata se skupinovými kategoriemi a s potřebou realizátorů řešit postoje skupin k sobě navzájem, nikoli orientovat se na osobnostní pojetí a interpersonální vztahy. Setkali jsme se s převažujícím důrazem na skupinovou příslušnost a dále potom s přeceňováním jejího etnického rozměru. Přestože etnické a národnostní kategorie jsou většinou respondentů vnímány jako klíčové, čím dál tím více a častěji jsou respondenti ochotni připustit i vlivy dalších skupin na jednotlivce. Etnický aspekt je tak obohacen o oblast náboženství, sexuální orientace, řidčeji také o sociální situaci nebo politické aspekty. V tomto ohledu se zdá, že se česká debata blíží mezinárodnímu vývoji problematiky. Ale i když se v povědomí respondentů rozšiřuje množství skupin, o kterých má MKV pojednávat, u většiny z nich nadále přetrvává vnímání, že MKV řeší právě soužití etnických skupin. Naproti tomu dynamicky pojatá individuální identita je kategorie, ve které

respondenti uvažují jen zřídka. Z tohoto hlediska tedy můžeme tvrdit, že přetrvává spíše tendence ke kulturně standardnímu vnímání problematiky než inklinace k jeho transkulturnímu pojetí zaměřenému více na jednotlivce.

Projekty se odlišují též ve škále používaných metod, v odpovědích se vyskytlo celé spektrum klasifikovatelných forem výuky. Respondenti uvádějí, že se snaží, v různém rozsahu a kvalitě, aby edukace byla informativně nosná, formativně účinná, racionálně a emotivně působivá a výchovná, přirozená ve svém průběhu i důsledcích, použitelná v praxi, ve skutečném životě, adekvátní příjemcům, adekvátní vyučujícím. Přesto je patrné, že někteří realizátoři postupují spíše intuitivním způsobem (nebo po linii pokus-omyl), než aby plánovali didaktické postupy a systematicky rozvrhovali a vyhodnocovali evaluaci.

Projekty se v neposlední řadě vzájemně liší i v cílech. Respondenti různým způsobem definují, jaký by měl být cíl MKV obecně⁸, liší se i na konkrétních úrovních⁹. Cíle se přitom neliší tolik v aspektu, na kterých rovinách je třeba při práci s cílovou skupinou pracovat, ale spíše v tom jak se interpretují. Výzkum ukázal, že situace v této oblasti se za posledních několik let výrazně změnila. Od roku 2001, kdy se začal program Varianty tomuto tématu intenzivně věnovat, vzrostl počet subjektů, které realizují projekty multikulturní výchovy, geometrickou

⁶ Jako stěžejní společenské přeměny byly uváděny nejčastěji: společenské reformy v ČR po roce 1989, příchod myšlenky MKV do ČR ze západní Evropy, zvyšující se migrace, globální změny ve světě, rostoucí negativní nálada ve společnosti vůči minoritám nebo například vůle řešit situaci ve společnosti a zvyšovat informovanost či školská reforma v ČR.

⁷ Zde mluvili respondenti o situaci MKV v ČR obecně, závěr se netýká do výzkumu zapojených subjektů. Pro srovnání: z 40 projektů zapojených do výzkumu byla pouze necelá třetina podpořena v rámci výzvy vyhlášené v oblasti podpory multikulturního vzdělávání nebo multikulturního dialogu, z toho z 26 projektů neziskových organizací jen necelá polovina (12).

řadou. Ačkoliv vydaných titulů rok od roku přibývá a kvalita i spektrum realizovaných projektů se zvětšuje, výzkum dokládá, že seriózní odborná debata na téma multikulturní výchovy je stále v plenkách. Nové poznatky a nová paradigmatata jsou jen ve velmi omezené míře šířeny mezi realizátory programů MKV. Projekty MKV tak mají tendenci se realizovat ve vyjetých kolejích, bez přílišné snahy reagovat na společenské přeměny a aktuální nároky kladené celosvětovým vývojem.

Na výzkumný projekt z roku 2007 volně navazuje projekt Analýza programů multikulturní výchovy v ČR, který Varianty realizují v roce 2008. Tento výzkum je zaměřen na zmapování multikulturního vzdělávání v prostředí českých vysokých škol, vzdělávajících budoucí pedagogy. Výzkum se soustředí jednak na studenty pedagogických fakult a jiných vysokoškolských kursů s tématem multikulturního nebo interkulturního vzdělávání a jednak přímo na vzdělavatele, vysokoškolské pedagogy. Studentům pedagogických oborů českých vysokých škol je k vyplnění předkládán dotazník, založený na kombinaci sémantického testu, mezinárodní škály rasistických postojů a základních pojmů oboru. S vysokoškolskými pedagogy je vedený polostrukturovaný rozhovor,

obsahující 45 otázek. Obsahem výzkumu je několik analýz: analýza vzdělávacích potřeb, analýza postojů v oblasti multikulturní tolerance, analýza dostupnosti vzdělávacích materiálů, analýza znalostí oblastí multikulturních reálií, analýza dovedností v oblasti multikulturního vzdělávání a analýza rizik spjatých s realizací těchto programů.

Výzkum nebyl v době vzniku tohoto textu dosud vyhodnocený, proto si musíme počkat na jeho výsledky, které budou v prosinci 2008 uveřejněné v závěrečné zprávě z výzkumu. Tato zpráva potom bude bezplatně šířena mezi vzdělávací instituce v ČR, tedy zejména na pedagogické fakulty jednotlivých vysokých škol, na střední školy různého typu,

na základní školy a na jiné klíčové instituce poskytující vzdělávání v oblasti MKV, s cílem rozvíjet a profesionalizovat multikulturní výchovu v České republice a přizpůsobovat její podobu aktuálním potřebám pedagogů i studentů.

Banks, J. A. Multiethnic Education: Theory and Practice. Boston, 1994. Banks, J. A. Diversity and Citizenship Education: Global Perspectives. San Francisco, 2004. Bennett, Ch. I. Comprehensive Multicultural Education: Theory and Practice. Toronto, 1990. Buryánek, J. (ed.). Interkulturní vzdělávání II. Praha, 2005 (ke stažení na www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_komplet.pdf). Hajsá, M., Bořkovicová, M., Moree, D., Morvayová, P. Situační analýza zaměřená na zmapování stávající nabídky na trhu institucionální podpory a realizace programů multikulturní výchovy v ČR ve vztahu k různým cílovým skupinám. [Praha], [2008] (ke stažení na www.varianty.cz/download/doc/books/35.pdf). Hernández, H. Multicultural Education: A Teacher's Guide to Content and Process. Columbus, 1989. Lynch, J. The Multicultural Curriculum. London, 1983. Lynch, J. Multicultural Education: Principles and Practice. London, 1986. Maňák, J., Švec, V. Výukové metody. Brno, 2003. Moses, M. S. Multicultural Education as Fostering Individual Autonomy. Studies in Philosophy and Education, 1997, vol. 16, no. 4, s. 373–388. Nezvalová, D. Pedagogická evaluace. Metodický portál RVP [on-line], 25. 10. 2006, cit. 2008-01-11, viz www.rvp.cz/clanek/515/963. Parker, W. C. Imagining a Cosmopolitan Curriculum: A Working Paper Developed for the Washington State Council for the Social Studies. Seattle, 2007. Sleeter, Ch. E. Restructuring Schools for Multicultural Education. Journal of Teacher Education, 1992, vol. 43, no. 2, s. 141–148.

⁸ V této souvislosti uvádí např. narušování předsudků a stereotypů, hledání společných východisek a stabilizaci soužití, dosažení schopnosti adekvátně reagovat na jinakost, otevření možností k poznávání a informování, integrace minorit do společnosti atp.

⁹ Tím je míněna úroveň kognitivní, kde převažuje informování o „těch druhých“ nad kritickým myšlením nebo komparativním přístupem, úroveň afektivní, kde se respondenti poměrně shodli na potřebě změny v postoji společnosti/cílových skupin a úroveň behaviorální, kde jako cíl převažuje péče o menšinové skupiny, kterým je potřeba zajistit rovnost šancí a napomoci jim k integraci do společnosti.

Divadlo Feste Identita I: Náš islám

Inscenace vznikla v období mezi květnem 2006 a březnem 2007 jako divadelně-sociální projekt s důrazem na vzdělávání diváků v oblasti islámské kultury a náboženství. Měla v úmyslu sledovat a pojmenovat kontrast mezi žitou a reálnou skutečností českých muslimek a muslimů a jejich mediální prezentací v českých masmédiích. Příprava projektu vycházela z mediálních a diskursivních analýz doktoranda Fakulty sociálních studií MU v Brně Mgr. Jakuba Macka, který pro inscenační tým zpracoval čtyři okruhy konfliktních událostí:

1. **Teroristické útoky z 11. září 2001**
2. **Teroristické útoky v Londýně a Madridu**
3. **Karikatury proroka Mohameda**
4. **Volby v Palestině v lednu 2006**

V rámci projektu bylo sledováno chování většiny masmédií před i po těchto událostech a nacházeli se disproporce v prezentování světa islámu a jeho kultury právě v závislosti na uvedených konfliktních situacích. Tvůrčí tým byl schopen pojmenovat znatelné tendence ke generalizaci a zobecňování velmi složitě strukturovaných problémů ve jménu tvorby masového a navíc v českých poměrech dosti anonymního nepřítele. Fenomén záměrné mediální tvorby strachu byl tedy základním motivačním hybatelem výzkumné divadelní práce.

Výroba a fungování strachu z neznámého, jež je ovšem na druhé straně vizualizováno v jednoduchých obrazech šílenců, se stala hlavní tematickou linií divadelního představení. Divadlo a jeho výsostně zobrazovací schopnosti se autorům pro živé, autentické a emotivní předávání výzkumu jevílo nejvýhodnější uměleckou platformou.

Práci během několika měsíců konzultovali mimo jiné s Vladimírem Sáňkou – vedoucím Muslimské obce v České republice, s Charifem Bahbouchem – spisovatelem a nakladatelem syrského původu, s Lubomírem Kropáčkem – arabistou a specialistou na blízkovýchodní vztahy a dalšími osobnostmi z islámského či mediálního světa. V inscenaci přímo vystupují dvě muslimky Tereza Lakomá a Pavlína Bitarová. Výsledkem úzké spolupráce mezi inscenátory a členy muslimské obce při brněnské mešitě je mimo jiné vznik videozáznamu vybraných rozhovorů, který je pouštěn po představení. Součástí komponovaných večerů bývá také diskuse mezi veřejností, členy muslimské obce, studenty a pedagogy z FSS MU v Brně.

Cílem projektu je:

- odhalování předsudků vůči lidem vyznávajícím islámské náboženství,
- pojmenovávání mediální tvorby reality, která k budování takových předsudků společnosti často přispívá,
- nastolování a prohlubování tolerance vůči odlišným kulturám,
- nacházení společné řeči při vyrovnávání se s problémy světa, v němž se nacházíme.

Tvůrčí tým:

Text: **Tomáš P. Kačer**
Hrají: **Jan Grundman, Eva Kodešová, Tereza Richterová, Tereza Lakomá, Pavlína Bitarová**
Režie: **Jiří Honzírek**
Dramaturgie: **Katarína Koišová**
Výprava: **Radka Vyplašilová**
Hudba: **Jiří Starý**
Světlo: **Šimon Kočí**
Zvuk: **Víťa Haláška**
Supervize: **Zdeňka Kujová**
Produkce: **Klára Mišunová**

Brněnské kulturní centrum Babylon Fest

Festival Babylon prostřednictvím bohatého a různorodého programu představil Brno jako multikulturní město. Záměrem bylo oslovit co největší množství brněnských a jihomoravských občanů, kteří se doposud nezajímali o skutečnost, že na území města Brna a celého Jihomoravského kraje žije řada občanů jiné národnosti či etnické příslušnosti. Tyto příslušníky jiných kultur jsme chtěli představit v co možná nejširším záběru jejich aktivit. Těžištěm byla hudební produkce skupin hrajících etno či world music, představená na několika atraktivních místech v centru města, ale i filmové projekce, výstavy, workshopy, divadlo.

Po prvním ročníku se zdá, že typickým návštěvníkem akcí Babylonfestu je alternativně orientovaná mládež se zájmem o společenské dění, hudební fanoušci a příznivci nekomerční a etnické hudby. Babylonfest však zaujal i širokou skupinu diváků, která se o problematiku národnostních menšin dosud nezajímala, s důrazem především na střední generaci a rodiny s dětmi.

Důležitou složkou Babylonfestu byla také komunikace mezi různorodými soubory, které se potkávaly na pódiích a v zákulisí. Program byl koncipován

tak, aby se začínající skupiny setkávaly s těmi zkušenějšími, výjimkou nebylo i společné vystoupení.

Koncerty na Moravském náměstí 12.–14. 6. 2008 vidělo řádově několik tisíc posluchačů, ať už fanoušků vystupujících kapel nebo náhodně procházejících Brňanů či návštěvníků města. Vyvrcholením programu 12. 6. 2008 bylo vystoupení v České republice již respektovaných Čankišou. Následující den patřil romské hudbě s místními špičkami i pražskými Bengas. Závěrečný den se mohl pochlubit jmény jako Yellow Sisters nebo Ekvátor – tato kapela vznikla v uprchlickém zařízení MV.

Koncert na nádvoří hradu Špilberk 13. 6. 2008 nabízel vynikající koncertní kapely ze Slovenska, Čech a Ukrajiny: Mango Molas, United Flavour a Haydamaky. Shlédlo jej více než 600 návštěvníků.

Festivalový program na nádvoří Staré radnice nabídl folklórně i folkově laděná hudební a taneční vystoupení, ale třeba i scénky Jak se mluvilo v Brně před 100 lety v podání Německé pěvecké skupiny Brno.

Filmový minifestival v sále Břetislava Bakaly uvedl multikulturní filmy z archivu festivalu Jeden svět a zaujal řádově desítky diváků.

Knihovna J. Mahena uvedla v rámci Babylonfestu divadelní hru Czesława Miłosze a autorské čtení paní Ljubov Vondrouškové.

Součástí festivalu byly i čtyři výstavy: Rusko a Morava v knihovně J. Mahena, Život jako vyšitý – textilní tvorba Markéty Šestákové v Muzeu romské kultury, Výstava prací z uprchlických táborů na Staré radnici a Jak nás vidí zahraniční studenti – výstava fotografií v sále B. Bakaly.

V Ernově sále Staré radnice proběhl workshop Férová škola pod vedením městské zastupitelky dr. Dubské.

Závěrečný den festivalu se setkali cizinci žijící a pracující v Brně se zástupci města a pracovníky Brněnského kulturního centra. Ohlasy na festival Babylon byly velmi pozitivní a většina účastníků hovořila o vytvoření nové tradice s cílem pořádát festival pravidelně.

Hlasohled

Hlasohled už třetím rokem nabízí zájemcům o práci s lidským hlasem možnost účastnit se hlasových dílen a setkání, která přinášejí pestré a inspirativní přístupy k lidskému hlasu a zpěvu – a to především v praxi, tedy tak, aby si je účastníci mohli sami vyzkoušet.

„Hlas je nejpřirozenějším nástrojem každého člověka,“ říká Ridina Ahmed, zakladatelka a dramaturgyně. „Dílny jsou určeny všem těm, kteří mají zájem jej znovu objevovat, otevírat, rozvíjet. Nezáleží na míře zkušenosti nebo dovednosti, dílny jsou otevřeným setkáváním, kde vše probíhá dobrovolně. Rozhodující je chuť vyzkoušet si něco nového, co vás třeba obohatí.“

Lektori pozvaní k vedení dílen přinášejí možnost zažít a vyzkoušet si něco osobitého a jedinečného – ať už vlastní přístup, který si vytvořili anebo kulturně specifickou metodu práce s hlasem, kterou ovládají. Mezi lektory, kteří dílny Hlasohledu vedou, patří například Andrea Encinas, která vedla dílnu gospelu, Anita Mahdia Daulne, která řídila dílnu afrických polyfonií, nebo Petra Gelbart, která vedla dílnu romské hudby.

Poradna pro integraci: festival Barevná planeta 2008

Multietnický festival Barevná planeta je vyvrcholením celoroční práce nevládní neziskové organizace Poradna pro integraci. Festival probíhá za plné podpory Ministerstva kultury České republiky a pod záštitou primátora města Ústí nad Labem Jana Kubaty a města Ústí nad Labem. Letošní, již devátý ročník proběhl i díky finanční podpoře Evropského roku mezikulturního dialogu. Festival byl pro všechny jeho návštěvníky zcela zdarma.

Všude kolem žije řada cizinců, pro které se Česká republika stala novým domovem. Festival představuje a přibližuje etnické skupiny žijící na území České republiky a ukazuje problematiku jejich integrace široké veřejnosti. Tím se snaží eliminovat možný pocit ohrožení ze ztráty vlastní identity a kultury občanů České republiky, a naopak ukázat možnosti vzájemného obohacení, vzdělání, a tím i nenásilného sblížení, porozumění a tolerance mezi jednotlivými etniky.

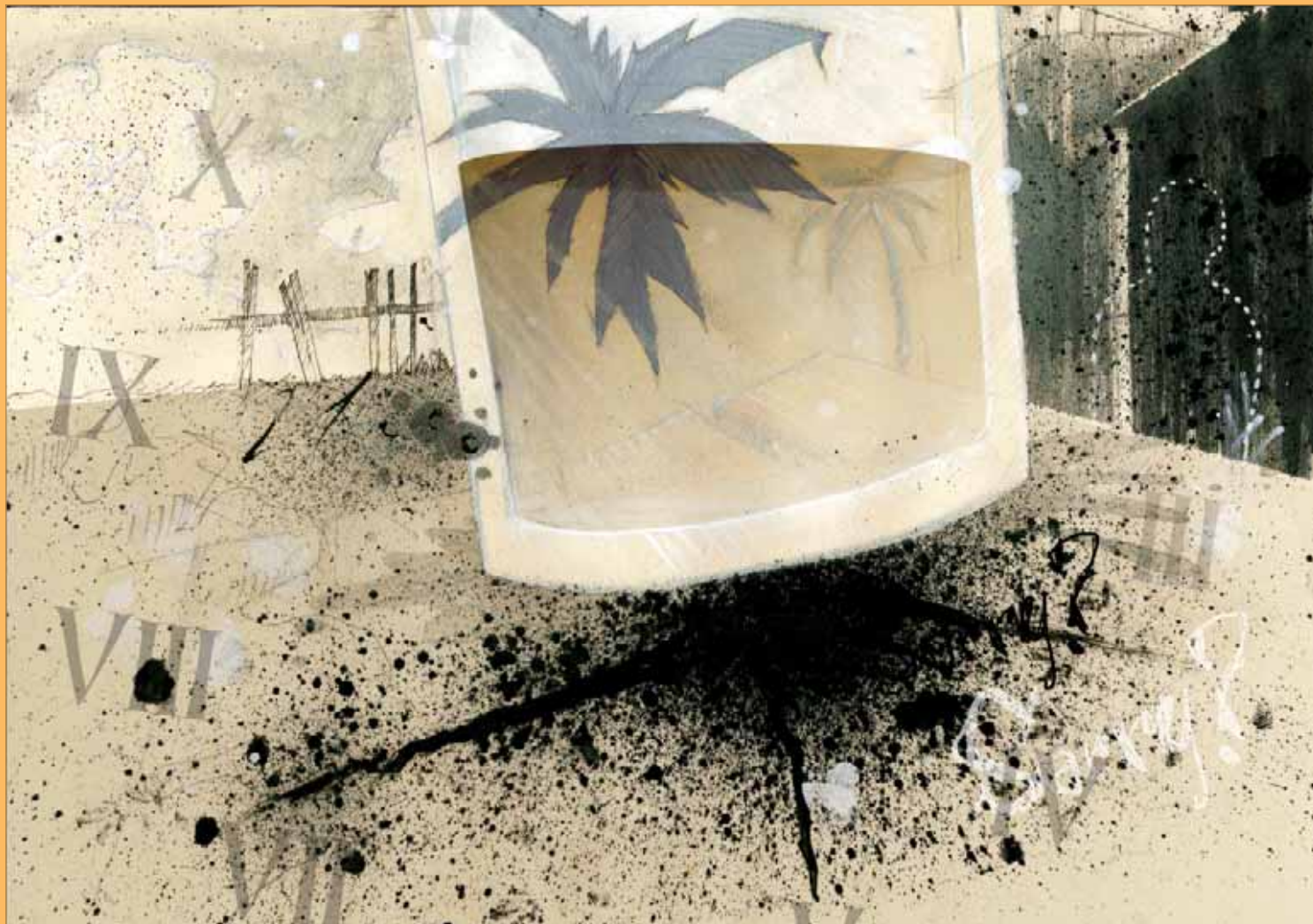
Předností festivalu je fakt, že na jeho vzniku a programu se podílejí sami klienti Poradny pro integraci. Přípravují workshopy, etnické stánky, ukázky tradičních řemesel a výrobků nebo ochutnávky jídel a pití typických pro jednotlivé země.

„Festival je určen všem, kteří přijdou či přijedou cileně, nebo jen půjdou kolem a budou se divit, co se to na tom náměstí děje,“ vysvětlují jeho organizátoři, „my chceme překážet a chceme, aby si všichni všimli, že tu nežijeme sami.“

Evropský rok mezikulturního dialogu 2008, festival Barevná planeta 2008

Povídky

Iva Pekárková Jak se (ne)odcizit (pa)kultuře

Před časem zavolał mému příteli krajan a dávný kamarád Osaro: „Brácho, nutně s tebou potřebuju probrat něco hrozně důležitýho! Musíš mi pomoci! Prosím! Sejdeme se zejtra ráno v devět na Kulaťáku v Dejvicích, OK?“

„OK,“ řekl Kenny.

Hned si nařídil budík, aby na to nezapomněl. Usoudil, že bude muset vstát v sedm, aby do devíti stačil dojet přes půl Prahy. Nechtělo se mu vstávat, byla sobota, ale co by neudělal pro kamaráda v nouzi.

Pět minut před devátou už čekal u metra na Kulaťáku.

V devět nula pět tam ještě pořád čekal.

Čekal tam v devět dvacet, v devět dvacet pět.

Když ani o půl desáté nebylo po Osaroovi ani vidu ani slechu, rozhodl se mu zavolat.

Telefon zazvonil pětkrát, osmkrát, desetkrát.

Konečně se ozval rozespálý Osaroův hlas: „Hergot, kdo to...“

„Kde jseš?“ přerušil ho Kenny. „Čekám tu na tebe přes půl hodiny!“

„Ty... ty už jseš na místě?“ Osaro se odmlčel, zřejmě se díval na hodinky. „Vždyť ještě není ani deset.“

„Domluvili jsme se na devátou...“

„No jo..., ale já se ještě musím vysprchovat, nasnídat...“

„Tak já jdu domů,“ řekl Kenny.

„Opovaž se! Zůstaň na místě! Fakt s tebou musím něco prodiskutovat. Za deset minut tam budu, brácho.“

Když Osaro o půl dvanácté skutečně dorazil, netvářil se vůbec provinile a nezačal se omlouvat. Místo toho se do Kennyho pustil: „Co je to s tebou? Seš normální? Ty tady vážně tvrdneš od devíti? To ses tak odcizil Africe, že sis ráno skutečně přivstal? Možná že jsem řek v devět, to uznávám, ale jsme přece oba Afričani, neměl jsi mě brát vážně! Koukněte se na něj, na povrchu je pořád černej jak silnice, ale uvnitř za těch pár let v Evropě dočista zbělel. To seš z Nigérie, když ses takhle odcizil naší kultuře, našemu africkému času? Styď se, brácho, fakt!“ Osaro teskně potřásl hlavou a hlasitě u toho zívá. V koutcích měl pořád ještě ospalky. Teprve pak mu začal vykládat, co od něj potřebuje. (Byla to bezúročná půjčka nezanedbatelné částky peněz.)

Pravda je, že i když Osaro a Kenny pocházejí oba z Nigérie, a dokonce ze stejného státu, jsou zhruba stejně staří, stejně vysokí a pro necvičené oko

vypadají, aspoň z dálky, dost podobně, těžko byste hledali dva lidi s odlišnějšími povahami. Kenny se Africe nijak neodcizil, on totiž už v Africe mívál problém s tím, že vždycky všude chodil včas. Má v sobě jakousi zodpovědnost nebo snad úctu k času druhých lidí. A tak on sám trávil spoustu času tvrdnutím na nárožích, na zápražích domů, před zamčenými dveřmi všemožných institucí, kde čekal na lidi, kteří v žádném případě neprojevili úctu k jeho času. Dochvilnost mají v rodině. Jeho tatínek, když ještě žil, radši všude chodil o hodinu dřív, než by riskoval, že dorazí o dvě minuty později. A to nikdy nevytáhl z Nigérie paty, takže tenhle povahový rys nemohl pochyťt od bělochů.

Je bezpochyby pravda, že když vám Afričan řekne „Sejdeme se v devět hodin ráno,“ bývá lepší počítat s tím, že se sejdete tak mezi, co já vím, desátou ráno a třetí odpoledne. Ale znám řadu Afričanů, kterým nepůsobí žádný problém fungovat na evropském nebo, chcete-li, bělošském čase. A ne všichni žijí mezi bělochy v Evropě.

Svým způsobem dává smysl, že Severané si dříve než tropické národy zvykli měřit čas hodinami. V tropech slunce vychází a zapadá po celý rok zhruba ve stejnou hodinu, dny jsou přibližně stejně dlouhé, a tím pádem je snazší si vytvořit svou denní rutinu jen na základě momentální polohy slunce. Když řeknete „Sejdeme se za rozbřesku,“ znamená to „sejdeme se kolem šesté“ v červnu i v prosinci. Na severu je to jiné – tam jste

po celá tisíciletí museli v zimě vstávat dlouho před rozbřeskem a podojit krávy a v létě chodit spát před setměním, abyste se aspoň trochu vyspali. Rytmus dnů a nocí byl jiný, a to se ve vnímání času jistě odrazilo.

Takže z historického hlediska může být nedochvilnost (některých) Afričanů omluvitelná. To ovšem neznamená, že to není charakterová vada. A snažit se z ní udělat nějaký skvělý, „vlastenecký“ černošský povahový rys? Tak to vážně nevím...

Pokud se Kenny odrodil Africe, já jsem se odrodila Čechám. Aspoň mi to vysvětlil jeden značně podnapilý pán v jisté hospodě na okraji Prahy. Zašla jsem tam jednoho krásného zářijového dne na jedno pivo. Skutečně na jedno. Nechtěla jsem se ožrat, přestože jsem tam nebyla autem, přijela jsem tramvají. Prostě se mi chtělo posedět pod korunami mohutných kaštanů, sledovat jak se jejich listovím probíjejí paprsky slunce a ozařují medový mok v mé sklenici. Bylo to skvělé. Dokud si ke mně nepřisedl zmíněný podnapilý pán.

Ujistil mě, že jsem krásná a skvělá žena, což člověka vždycky potěší, a objednal mi velký rum.

„Díky, ale já rum nepiju.“

„Ty nepiješ rum? Tak co piješ, co?“

„Vidíte, tady jsem si dala pivo...“

„Tak já tě pozvu ještě na jedno. Ale musíš si do něj zazdít ten rum!“ „Díky, tohle pivo mi stačí. A rum vážně nepiju. Sorry.“

Ani jsem si neuvědomila, že jsem použila slovíčko, který sice každý dobře zná, ale které člověka zařazuje buď mezi trendoidní mladochy (což nejsem) anebo mezi lidi, kteří strávili nějakou dobu v zahraničí či aspoň mluví cizím jazykem.

„Ty nejseš Češka? Kde žiješ? V Americe? V Austrálii? Někde, kde nepijou rum?“ Vypadalo to, že chlápek začíná pochybovat o mé skvělosti.

„No, teď zrovna bydlím v Londýně...“

„Ahá, tak ty seš zvyklá na lepší? Obyčejnej TUZEMÁK ti nejede, co? Šílený, jak se v tý Evropě ztrácíme, všechny ženský žijou v zahraničí, šoustaj tam černochoy a ani ten poctivej český rum se nesmí jmenovat rum, ale tuzemák...“ Pán si zhluboka lokl zneuctěného nápoje a dostal se do bojovné nálady.

Nebudu dlouze popisovat, jaká slova padla a co jsem se od toho chlapíka o sobě dozvěděla. Nedal mi přes hubu, což považuju za plus. Možná skutečně něco je na prohlášení, že my Češi jsme povahy holubičí. Fakt je, že jistá část národa je podle všeho hrdá na to, že se dennodenně ožere. Pokud možno vlasteneckým tuzemákem. Kdo ho nepije, není vlastenec.

Tahle pivně alkoholická kultura čili pa-kultura je podle mě trochu obdobou afrického času. Chlast je zlozvyk tak jako kouření, tak jako chození o dvě nebo tři hodiny pozdě. A lidé, kteří těmhle zlozvykům propadli, se obyčejně hrozně zlobí na ty ostatní, kteří jim nepropadli.

Protože nejsou schopní přijít se žádným rozumným

důvodem, proč je dobré se ožírat tuzemákem anebo nechat své známé trčet tři hodiny na rohu, zatímco oni sami teprve vstávají, prohlašují, že „taková je naše kultura a kdo to nedělá stejně jako já, je mizera a odrodilec“. Nemůžu říct, že bych byla nadšená z globalizace. Docela mě štve, když vidím úplně stejné „mekáče“ a řetězce velkoobchodů v Praze, v Hamburku, v Londýně, v Dillí. Taky si myslím, že světu začíná vládnout bezmyšlenkovitý konzumerismus amerického typu, a vůbec se mi to nelíbí.

Ale pokud se můj přítel odcizí své africké kultuře a bude chodit včas a já se odcizím české kultuře a nebudu se ožírat tuzemským rumem, připadá mi to docela v pořádku.

foto Kenneth Osieme Odozi

Petra Hůlová Mezikulturní dialog

Co je to kultura? „Soubor sociokulturních regulativů, idejí a artefaktů, sdílených členy společnosti,“ jak zní jedna z oblíbených definic tohoto pojmu na katedře kulturologie pražské Univerzity Karlovy. Coby čerstvá absolventka tohoto oboru mám na podobné otázky, jak se říká, „papír“, ale přesto tápu. Záblesky porozumění střídají dlouhá období temna, kdy pořádně netuším, o čem je řeč.

Nejasností je několik. Ačkoli kultura tak, jak je chápána na katedře kulturologie označuje tímto pojmem téměř vše, co společnost vytvoří a co ji určuje, kultura tak, jak je chápána laickou veřejností je obvykle něčím ve smyslu kultury popelnicových polí, tedy kultura jako skupina lidí sdílejících stejné území, jazyk a historii nebo pak kultura ve smyslu operního představení či filmu, tedy kultura jako umění. Na takto chápanou kulturu „se chodí“ a „je na ni málo peněz“. Pokud řekneme, že kultura „upadá“, máme na mysli opět něco jiného, a to jsou mravy či vzdělanost. A mezikulturní dialog? O čem je tu vlastně řeč?

Jistě. Tak trochu teď předstíráme, že jsme hloupější než ve skutečnosti. Je jasné, že o dialog milovníků filmu či spory ohledně dobrého vychování se tu nejedná. O co jde, již bylo tématem tolika úvah

a grantových projektů, že se, troufám si říci, termín sám již poněkud vyprázdnil. Obnosil se podobně jako feminismus či postmoderna, emotivně vyčpěl, ztratil schopnost nás vyburcovat.

A co že se to vlastně obnosilo? Akce typu koncert proti rasismu, vzdělávání k interkulturní otevřenosti, výstava my a oni s fotografiemi zmláceného občana snědé pleti či žen s burkami. Přehlcnost obrazy a slovy se nevyhnula ani mezikulturnímu dialogu, sousloví, jehož apelativní charakter se vytratil, aniž by dialog sám dosáhl toho, k čemu měl vést. Vzájemné otevřenosti a toleranci napříč skupinami lidí různých etnik, vyznání a národností.

Na okraj je také třeba připomenout, že tento dialog je do velké míry jakýmsi sebezpytujícím dialogem bělochů euroamerické civilizace. V Číně se koncerty proti rasismu pravděpodobně nekonají stejně jako v Kábulu nenatrefíte na výstavu fotografií týraných rukojmích z řad západních humanitárních pracovníků.

Jak by mohl mezikulturní dialog vypadat v našem českém prostředí? Jde za něj pokládat můj včerejší rozhovor s Fandou, pražským Vietnamcem, kterému většina Čechů tyká, o tom, jaké rukavice bych

si měla pořídít? Intuitivně cítím, že ne. Že jsme byli každý z jiného světa se v něm totiž nijak nezrcadlilo. Je mezikulturním dialogem panel mezi zástupci romských iniciativ a představitelů samosprávy tematicující problém romských neplatičů? To zní rozumněji.

Ale musí mezikulturní dialog znamenat jen řešení stížností? Ne. Jen jsou takové dialogy častěji medializovány. Když se například někdo dohmátl toho, že Mongolové, aby si mohli připravit své oblíbené jídlo ze skopového, zabili v jednom českém městě ovci přímo v koupelně, byl hned oheň na střeše. „My jim dáváme práci a oni takhle“, věštila se problémová budoucnost a při té příležitosti se semlelo páté přes deváté. Nějaký Mongol prý mimo jiné ve městě kohosi přepadl, Mongolové že kradou a smrdí. Nakonec se ukázalo, že na přepadení a krádež chybějí jakékoli důkazy i očití svědci. Přitom odlišnosti co se týče jídelních návyků, patří mezi ty, které konflikty vyvolávají relativně zřídka. Prostřednictvím kuchyně se setkal s kulturou Číny, ale také Vietnamu nebo Blízkého východu, kdejaký Čech a jsou to vesměs pozitivní asociace. Mimochodem, pokud se zeptáte Mongola, smrdí mu Češi také.

Alespoň že malé děti voní napříč kulturami. O tom jsem se přesvědčila před měsícem, když k nám domů přišli na návštěvu Orgil se Sarne, kamarádi z Ulánbátaru. Našeho čtyřměsíčního syna viděli poprvé. Orgil malému prsty pořádně pindíka a ke svým prstům si pak s potěšením přičichl. Voní báječně, poznamenal,

jako ten nejlepší tabáček. Pro rodiče v Mongolsku je taková pochvala od návštěvy čest a pokud host vidí dítě poprvé, sluší se, aby rodičům právě takovou poklonu složil. Mého muže ovšem málem trefil slak. Sarne navíc krátce poté dodala, že bude pršet, protože dítě si „fouká pod nos“ a k večeru se opravdu dalo do deště. Ovšem i kdyby ne, mezikulturní dialog to byl, to vím docela jistě.

Na stánku u Fandy, třeba doplnit, že toto jméno si vietnamský prodáváč vybral sám, se mezikulturního neděje nic, protože Fanda dělá všechno proto, aby takovému dialogu předešel.

Jakoby říkal, jsem Čech jako vy, jen se podívejte a nemám v úmyslu se vůbec ničím odlišovat. Do jisté míry má pravdu. Fandovy děti mluví skvěle česky a ve škole platí za jedny z nejpilnějších studentů. Alespoň podle statistik. Studijní výsledky českých vietnamských dětí vysoce převyšují průměr. Nová česká elita. Tak se jmenoval článek, který jsem na toto téma před nějakou dobou četla.

Do češtiny překládají rodičům také děti mých mongolských známých. Ti se na rozdíl od Vietnamců do soukromého podnikání příliš nehrnou. Když jsem mongolským známým navrhla otevřít si restauraci, jako to dělají Číňané, odbyli mě s tím, že na mongolskou kuchyni tady nikdo nečeká. Samý skopový lůj, zeleniny málo, maso většinou vařené, a to pouze ve slané vodě a bez koření.

Ačkoli doma v Mongolsku Číňany příliš v lásce nema-

jí, do čínské restaurace chodí Sarne s Orgilem v Praze rádi. Připadají si tam přece jen o něco víc jako doma, říkají. V Mongolsku vedou mezikulturní dialog Mongolové s Číňany, v Čechách je jak jedni, tak druzí vedou s Čechy. Nám připadají všichni stejní, ale mezi sebou se navzájem neomylně poznají.

Na pracovních místech, která Čechy nelákají, v továrnách a skladech, pracují Mongolové pod ukrajinskými předáky, mezi sebou se dorozumívají rusky. Věděla jsem, že v metropolích typu New York či Londýn to tak funguje. V celých přistěhovaleckých čtvrtích se anglicky vůbec nemluví, lidé znalost místního jazyka k životu nepotřebují. Ale v Čechách?

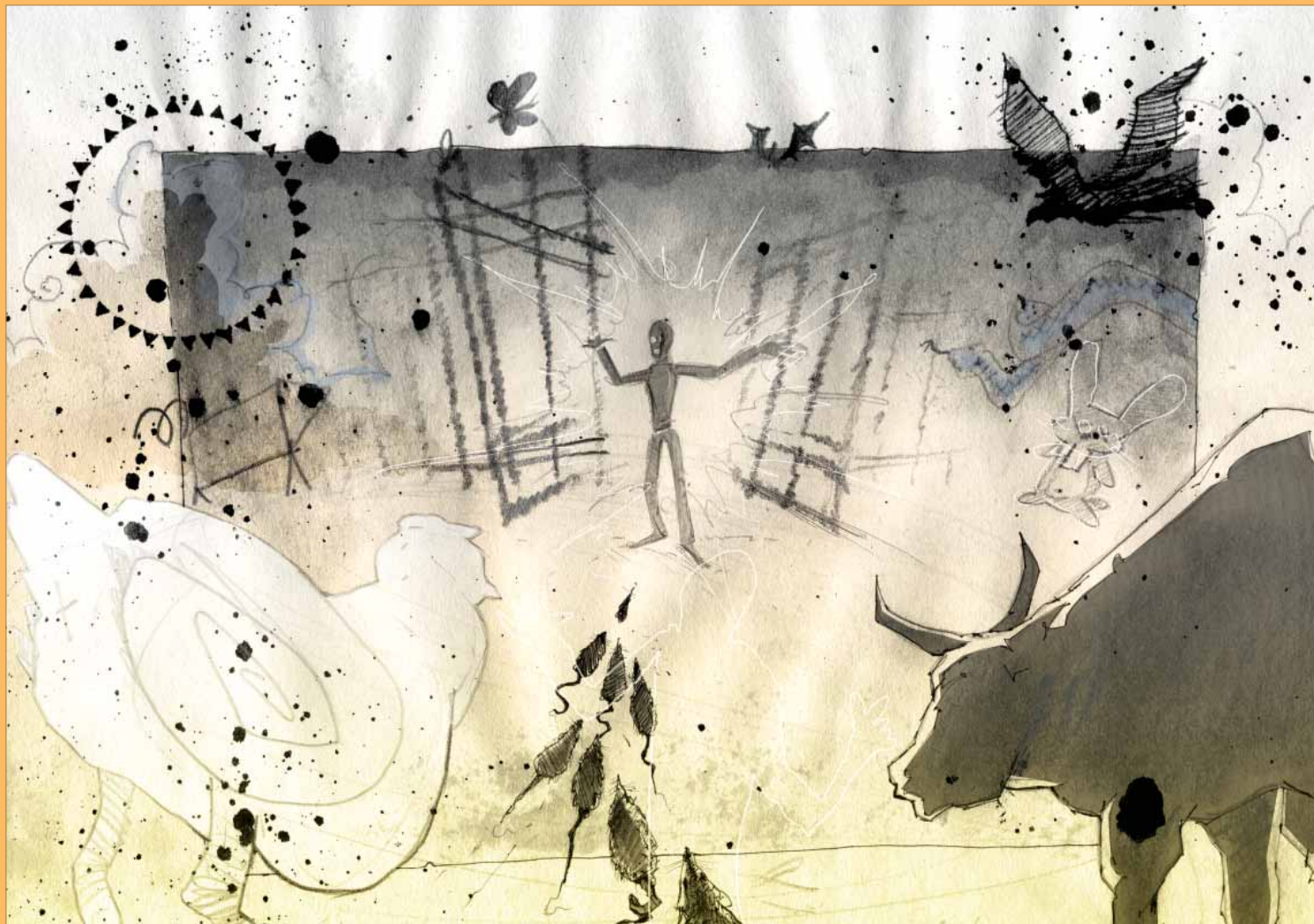
Alespoň že v něčem začínáme být také světoví. Ačkoli než si v Čechách na opravdovou odlišnost zvykne, bude to nějakou dobu trvat. Až tou nejsilnější asociací s Mongolem nebude Čingischán ani Downův syndrom, ale pan Dordž odnaproti, a nikdo se nepozastaví nejen nad vietnamskou samoobsluhou, ale také třeba nad právní kanceláří nebo vietnamskou tramvajačkou, až se Češi přestanou pošklebovat češtině čínských servírek, nic takového jako je mezikulturní dialog pak už nebude potřeba.

Je to samozřejmě utopie.

A také vlídnost k čínské servírce či vietnamské tramvajačce není všechno. Nevraživost k Romům ani odpor k Ukrajincům to nevylučuje a kulturně podmíněné rozdíly tu budou vždycky. Zatímco rozdíly v barvě pleti se mohou zdát již něčím přežilým,

rozdíly v náboženství přetrvávají, dokonce jakoby se v jistých směrech spíše prohlubovaly. Množství např. pákistánských taxikářů či právních kanceláří nutnost mezikulturního dialogu v New Yorku ani v Londýně očividně neřeší, viz výbuchy v londýnském metru. Tak jako v newyorském baru, kam chodí černí společně s bílými, ale jen zřídka sedí u společného stolu, žijí lidé v New Yorku, v Londýně i v Praze spíše vedle sebe než spolu. Ke spolužití lze totiž těžko někoho vysloveně nutit. Mezikulturní dialog by k tomu měl snad jen nenásilně ponoukat. K dialogu mezi jednotlivci z různých kultur. Protože kdo by za jednu kulturu měl formulovat polemiku s tou druhou? A komu by měla být adresována?

David Zábranský Potměšilý skeptik

Seděl jsem v Krakově a přemýšlel jsem o multikulturním světě. Kéž by! Seděl jsem v Krakově a přemýšlel jsem o tom, co napsat, multikulturní svět mne nijak zvlášť nezajímá, nemám k němu co říct. Zvedl jsem se a šel jsem na oběd. Po celém Krakově se válely (ležely? v každém případě vypadaly mrtvě) brožury vytištěné při příležitosti ani nevím čeho (letošní rok je pro Evropskou unii rokem dialogu mezi kulturami?). Řekl jsem si, že nechám místo mrtvě se válejících řečí promluvit potměšilého skeptika. Sešel jsem se s ním, poslouchal jsem ho. Pokud má shrnout svých deset let práce s Romy (také jsem téměř deset let pracoval s Romy, to jediné mne s tímto skeptikem spojuje, jinak nic), musí říct, že to nebyly ani služby, nebylo to ani terciární, řekl mi. Pamatuje si, že chtěl, aby se Romům rozšířili zúžené možnosti. Jejich možnosti přitom byly od začátku mnohem větší než ty naše, řekl mi. Obdivuhodný národ, řekl mi, ale hodí se do jižní Francie, sem se nehodí, řekl mi. Rom principiálně potřebuje moře, řekl mi, prostor, do něhož se lze vybrat a hned tak se nevrátit. Rom navíc potřebuje mnohem rozvinutější ekonomiku, mnohem vyšší sociální dávky. Rom nepochopí, proč jsou sociální dávky nižší. Roma zajímá smrt

a zrození, zajímá ho čistý příjem jeho rodiny, nikoli hrubé národní produkty. Rom uvažuje zdravěji než my, ale uvažuje tak v nemocném prostředí. Rom by měl sedět na francouzské riviéře a počítat svoje olivovníky, svoje olivy, svůj olivový olej. Rom by měl počítat svoje náklady a svoje příjmy. Rom by neměl viset v sociální síti, kterou nemůže pochopit. Rom by měl počítat dva plus dva rovná se čtyři. Rom by neměl být nucen počítat s celým zbytkem společnosti, Rom se zbytkem společnosti počítat neumí. Náš stát si nemůže dovolit Roma ignorovat, nechat ho být s dostatečnými sociálními dávkami. Pokud by to stát udělal, neměl by na nic jiného než na Romy. Ale jak to vysvětlit někomu, kdo myslí jen na sebe, jak to vysvětlit někomu, kdo počítá dvě a dvě jsou čtyři a pak zjistí, že dvě nedostane? zeptal se. Přijít o dvě je pro Roma něco jako klec, řekl mi. Často chodím do zoologické zahrady, řekl mi. Trápí se pohledem na vyšší zvířata a primáty. Prochází zoologickou zahradu a snaží se určit druhy, které se v zoologické zahradě nesmyslně trápí a měly by být ze zoologické zahrady propuštěny. U vlků, u lvů, u tygrů, u všech velkých koček, u opic nikdy nepochybuje. Když přejde k nižším zvířatům, začíná pochybovat. Tapír? Sleduje,

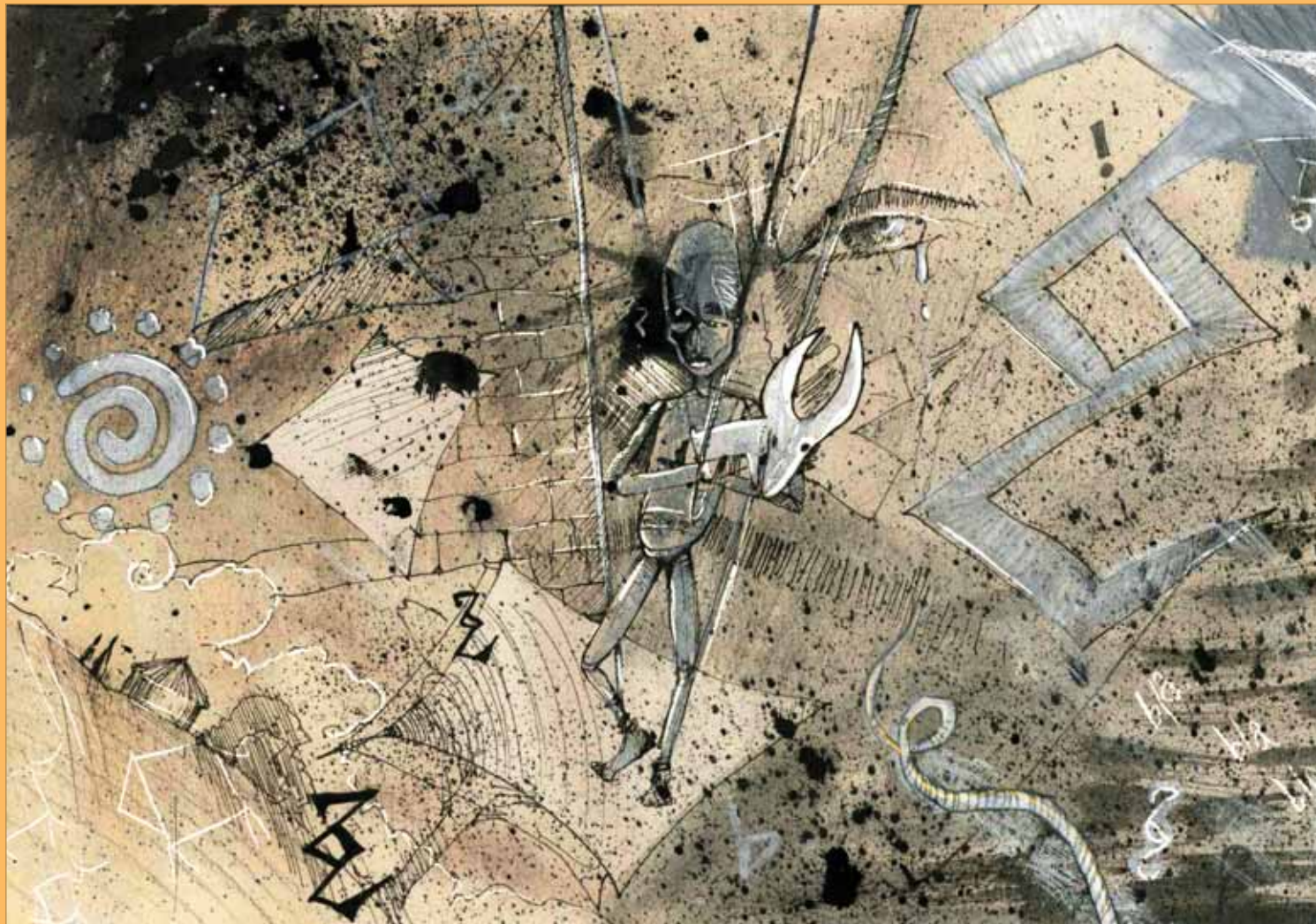
čím se zabývá, jak se tváří. Po chvíli v jeho chování vždy objeví něco nepřírodního, něco se mu nezdá, něco se mu nelíbí. Způsob jeho chůze, rychlost nebo pomalost, s níž provádí činnosti, jak kálí. Po chvíli vidím trauma i v tapířím spánku, řekl mi. Začínám vidět něco, o čem nevím, zda to existuje, řekl mi. Začínám vidět věci, které pravděpodobně vidět nemohu, protože pravděpodobně neexistují, řekl mi. Začínám vidět to, co není, řekl mi. V tu chvíli přestávám přemýšlet o zvířatech a začínám přemýšlet o lidech. Bezradně procházím zoologickou zahradou. Znovu všechno přepočítávám, znovu propustím vlky a primáty, ale snažím se někde pod primáty a vlky zastavit, snažím se určit hranici, řekl mi. Hranice je zásadní, řekl mi. Ale už ji nejsem schopen určit, řekl mi. Vlk propuštěn, tapír propuštěn, ale už se neumím zastavit, nakonec propouštím i slepice a krávy. Když odcházím, v zoologické zahradě už není nic. Ví, že by měl mít ze svobody radost, ale nemá ji. Mnohá zvířata byla propuštěna na základě nerozumu, řekl mi. V autobusu začíná litovat, že pustil slepice a krávy. Chce vystoupit a vrátit se, chce je znovu pochyťat, ale něco mu v tom brání. Zdá se mi, že mé kroky jsou nevratné, řekl mi. Jistým způsobem se mi zdá, že krávy kvůli mému nerozumu skutečně vyspěly, řekl mi. V jistém smyslu ani sociální dávky nelze krátit, řekl mi. Vydaje kopírují výši dávky pouze ve směru vzhůru, řekl mi. Jednou danou svobodu v jistém smyslu nelze omezovat. Všechno, čemu je udělena

svoboda, do svobody okamžitě doroste, řekl mi. Při udělování svobod zapomínáme na evoluci, řekl mi, ale s Romy jsme nehnuli. Dali jsme jim všechno, co chtěli. Suplovali jsme stát, suplovali jsme státní školství, suplovali jsme státní sociální dávky. Vozili jsme jim kilogramy věcí. Vozili jsme k nim dívky, které předstíraly, že jsou učitelky. Chovali jsme se mile, shovívavě, ale i nepřátelsky, podle potřeby. Určovali jsme hranice, řekl mi. Dovezli jsme dívku, která se cestou připravila na roli učitelky, ale děti se učit nechtěly nebo nepřišly. Dovezli jsme dívku znovu, znovu se cestou připravila na roli učitelky. Znovu jsme rodičům řekli, to nic. Znovu jsme pochopili, omluvili. Odvezli jsme dívku zpátky. Když jsme ji vezli potřetí, když se dívka potřetí v jednom měsíci ve vlaku připravila na roli učitelky, děti se znovu nedostavily, všechno se znovu opakovalo bez sebemenší změny. Ale v tomto třetím případě jsme se z neznámého důvodu přestali chovat mile a shovívavě, začali jsme se chovat nepřátelsky. Řekli jsme, že takhle to dál nejde, řekl mi. Pohrozili jsme, že přestaneme jezdit. Všechno bylo stejné, až na nás, řekl mi. Když na to nyní vzpomíná, je si jistý, že právě tyto náhodně generované změny ho na jeho práci bavily nejvíc. Vytvářeli jsme chaos, řekl mi. S Romy nehnulo nic. Rom zná jen divadlo, řekl mi. Už se mu nevybavují detaily, jen obecnosti, pocity. Jejich láska k dětem. Stal jsem se lidskoprávním básníkem, řekl mi. Pro Romy deset

let organizoval semináře, takzvané workshopy, takzvané diskuse. Úroveň těchto seminářů, workshopů a diskusí byla nízká, řekl mi. Jeden ze seminářů jsem organizoval u Máchova jezera, řekl mi. Přednášel jsem, uplatňoval jsem znalosti získané po čas studia a po čas několika let právní praxe, ale úroveň tohoto semináře byla tak nízká, že ze semináře odešel. Dodnes vzpomíná na procházku kolem Máchova jezera, tento seminář jsem pravděpodobně organizoval na podzim, řekl mi, na písčné pláži u Máchova jezera nikoho nepotkal. Vypadl jsem ze shonu semináře, řekl mi, po letech, kdy jsem organizoval jeden seminář za druhým, po letech, kdy jsem neměl čas sám na sebe, jsem se rozhodl vysadit, zavřít za sebou dveře kanceláře, neodpovídat ani na urgentní pracovní výzvy. V seminární místnosti jen kousek od písčné pláže se Romové hlásili o slovo, zvedali ruce a pokládali důležité otázky, ale já jsem je už nemohl zodpovědět, nebyl jsem v seminární místnosti, řekl mi, procházel jsem se kolem Máchova jezera a neodpovídal jsem. Máchovo jezero mu vyčistilo hlavu. Došel k Máchovu jezeru a ihned vnímal barvy přírody, o tolik odlišné od barev, které vídal v seminárních místnostech. Myslím si, že mi hlavu vyčistilo přirozené světlo, řekl mi. Umělé osvětlení v seminárních místnostech mému mozku násilně vnucuje vše, co osvětluje, umělé světlo mu roky vnucovalo seminární stolky, řekl mi, věci osvětlené umělým světlem na něj roky útočily svojí nepřirozeností, roky s nimi

bojoval, kouřil. Na pláži u Máchova jezera se uklidnil. Vrátil se do seminární místnosti. Desítky zvednutých rukou, doslova les rukou, řekl mi. Odpověděl na ty nejdůležitější otázky. Pokračoval v přednášení tam, kde přestal. Ale myslel jsem už na něco jiného, řekl mi, myslel na chvíli, kdy seděl na skalním výběžku u Máchova jezera. Po procházce kolem Máchova jezera už přednášel jinak, řekl mi, bezohledně. Nařízení v druhé části mé přerušené přednášky znamenalo nařízení, řekl mi. V druhé části mé přednášky už nařízení neznamenal, že je třeba nařízení dále vysvětlit, řekl mi. V druhé části své přednášky se k posluchačům choval jako k sobě rovným, přestože posluchači trvali na své méněcennosti a požadovali dovysvětlení. Během přestávky na kávu se posadil stranou a sledoval skupiny diskutujících. Seděl v křesle a připíjel si s Romy zapálenou cigaretou, připíjel si s Romy zapálenou cigaretou na dálku, řekl mi, připíjel si s nimi nejen přes celé předsálí konferenční místnosti. Vyslechl jsem ho. Zaplatil jsem za něj. Sedím v Krakově a doufám, že čtenář pochopí, že je to potměšilý skeptik.

Hana Andronikova Divák v první řadě

Tak kde se sejdem? Před Černou labutí. Jo, a kde je Černá labuť? Naproti Bílé přece. Aha. Fajn, takže ve dvě tam. Když ho vidím poprvé, vypadá jako ztracenec. Loutka. Zoufalé pimprle, ručky a nožky na provázku, tahá je za sebou, někde ve vzduchu kolem tuší obrovského vodiče, úřednický aparát, počítače, lejstra, hromady pohovorů a odmítnutí. Černá labuť. Naproti Bílý. Černá, Bílá. Ani tady ani tam. Napůl cesty. Všechno vidí černě. Labuť. Černý pasažér, černý trh, černá ovce. Khuppi.

Jak se cítíš? Pokrčí rameny, zkouší se usmát. Ani živý ani mrtvý, vůbec nevím, jak dál.

Od téhle chvíle se stávám divákem jeho příběhu. Pozorovatelem. Khuppi, uprchlík z Barmy. Nechávám se vtáhnout do děje a nějak zvláště tím zasahuji do příběhu, jako bych jen samotným pozorováním, svými pocity a myšlenkami ovlivňovala, co se bude dít.

V první půli ho vidím v bludišti, loutka, co naráží do neviditelných bariér, paragrafů a slov, kterým nerozumí. Motá se, vrací, nechápe. Vidím ho, jak běží na trenažéru, pás se zrychluje, pozadí se nemění, krajina zůstává stejná, v dálce svítí cílový transparent. AZYL.

Řekli mi o něm, že umí snad všechno, od zatlukání hřebíků až po střelení na pohyblivý terč. To si nevymýšlím. Khuppiho příběh je tak neskutečný, že si člověk nemusí vymýšlet.

Khuppi je Chin. To je etnická skupina, která žije na severu Barmy, v horách, v hranicích s Indií. Mají svůj jazyk, vlastní kulturu. Na rozdíl od většiny Barmánců nejsou buddhisté, ale křesťané. Barmská vláda na ně poslala armádu, nechala zbourat křesťanské svatyně a na jejich místě postavit buddhistické pagody. Junta používá spoustu osvědčených metod, od vězení až po nucené práce. Barmští vojáci jsou povýšeni, když se ožení s dívkami Chin, protože tím rozšiřují řady Barmánců a buddhistů na úkor nepohodlného etnika. Revolta se v Barmě nepromítá, a u Chin to platí dvojnásob. Za politickou činnost proti režimu si mnozí vyslouží i rozsudek smrti.

Khuppi zapíchne prst do mapy v atlasu. Tady jsem vyrostl. Naše zahrada byla lemovaná banánovníky, plná ovocných stromů, měli jsme hrušky, jabloně. Taky pomerančovníky a citrónovník. A dva psy, ti hlídali kolem plotu, aby na ty banánovníky nelezli hadi. V rohu zahrady rostl bambus. Odmalička jsem pracoval na poli. Pěstovali jsme brambory, kukuřici, zeleninu a hlavně mák, všude rostl mák, hlavně žlutý mák. Znáš žlutý mák? Ne, to tady asi nemáme. Znáš jenom písničku o máku. Aj tak tak, seje mák. Ale povídej dál, co ještě jste měli. Zvířata? Jasně, moc zvířat. Slepiče, krávy a taky buvola, s takhle velkýma

krásnýma rohami. Buvoly mám rád. Když se narodí mládě buvola, má rudou srst, která mu pak ztmavne. Umím podojit krávu a stáhnout zajíce. V uprchlickém táboře v Újezdě jsem zabíjel králíka, nikdo to nechtěl udělat, tak jsem ho zabil.

No, jinak vypadáš dost mírumilovně. Směje se. Chin jsou mírumilovní. V mojí zemi, v zemi Chin, každý muž nosí zbraň, nůž a pušku. To je tradice, máme na to od státu licenci, je to naše právo. Nikdo jiný v Barmě nesmí nosit zbraně, ale my můžeme. V horách je spousta nebezpečí, je to tři dny cesty do nejbližšího města. Jedeš přes vysoké hory nebo dvě hodiny letadlem. Chodili jsme na lov. Zabil jsem pár divokých prasat, taky jsem střílel ptáky, hlavně orly, ti nám často obletovali ty naše slepiče. Dívám se na něj, ale není tady. Je v dálce, která vypadá jak sen. Vidím ho v horách, v zahradě, drobného muže s puškou v ruce, něco v něm ožilo. Tak takhle vypadá, když je doma.

A jak ses seznámil se svojí ženou? Hm.

Hm? Je to tajemství?

Když mi bylo dvacet, přestěhovali jsme se do hlavního města. Tam jsem ji poznal. V kostele.

Dál nic. Dlouhé mlčení.

Fajn. Můžeš mi, prosím tě, říct, proč jsi nedostal azyl?

Jo. Jako spousta našich lidí jsem pracoval pro NLD. To je Národní liga pro demokracii, opoziční strana,

kteřá jde proti vojenskému režimu. Rozvážel jsem pro ně letáky. Aby člověk mohl něco takového dělat, musí mít nějakou zástěrku. Měl jsem firmu s látkami a současně se zbožím jsem rozvážel i politický materiál. Když jsem to tady v Česku vysvětloval, nechápali to. Napsali mi do papírů, že jsem emigroval z ekonomických důvodů, protože jsem měl firmu. Tady v Česku o Chin nic nevědí, neví, jak nás Barmánci utlačují. Všichni, co se mnou přijeli z Barmy do ČR, dostali azyl, jenom já ne. Mě označili za ekonomického migranta. Musíte počkat. Pořád jsem slyšel tuhle větu. Musíte počkat.

Proč se na tohle dívám? Jak se mě to týká? Obtěžuje mě to zvláštní ticho, napětí, pohled na přesýpací hodiny, jeho čas strávený v čekárně, mezitím co mu v Barmě vyrůstá dítě, které ještě neviděl.

Chtěl bych pracovat a žít se svojí rodinou. To bych si moc přál. Je těžké sehnat tady práci. Každý měsíc musím žádat o nové povolení. To žádného zaměstnavatele nebaví, pořád chodit na úřady a vyplňovat papíry. Teď dělám v divadle, kulisy. To mě baví. Baví mě pracovat, potřebuju něco dělat. Abych se nezbláznil.

Zvoní mobil. Ano, tady je Khuppi. Kdo? Paní sekretářka? Aha, ano. Ne. Můžete, prosím, mluvit pomalu, já vám nerozumím... Ano. Mluvte, prosím, pomalu. Pohovor? Promiňte, já vám nerozumím. Ještě nemluví tak dobře česky. Ne. Můžete mi to zopakovat? Je

pře-su-nutý?

Zavěsí a zírá před sebe. Scéna se změnila, hory a mladíček s puškou v ruce jsou pryč. Předě mnou sedí loutka s vytrštěnými očima.

Řekla počkejte. Musíte počkat. Tři roky čekám. Tři roky po uprchlických táborech. Sám. Furt čekám. Čekám, čekám, čekám.

Píšeš své ženě?

Jo. Poslal jsem jí spousty dopisů. Nedostala ani jeden.

A jak jsi vlastně utekl?

Šli po mě. Volal mi šéf z NLD, že mám co nejrychleji zmizet. Řekl, že není jisté, co se mnou udělají. Junta. U těch lidí člověk nikdy neví, jsou nevyzpytatelní. Řekl jsem to rodičům a ženě. Pár dní nato jsem odjel. Jel jsem autobusem na hranice s Thajskem.

A dál?

Dál jsem šel pěšky džunglí, s tímhle batůžkem, jen já a převaděč, který mě dostal za čáru.

A dál?

A dál nic. Tohle jsou věci, o kterých nemluví. Nemluví o své ženě. Jak je krásná. Jak se na něj dívala, když jí řekl, že musí rychle pryč, pár dní předtím, než porodila. Neřekne, jak se dostal z Thajska do České republiky. Zavrtí hlavou. Nechci mluvit.

Unavený. Uvzlý v horách spisů. Vyčerpaný z desítek repríz svého příběhu, parodie na Kafkův Proces. Čekárna. Nemluví o svojí dceři, která ho zná jen ze starých fotek.

Neumí česky. Neumí česky. Žena duše píseň kost. Je tu bez ženy, bez duše. Už není nic, co by mohl udělat. Jen čekat.

Ty jsi křesťan, vid'š? Tak teď už to nechej andělům.

Zní to jako pitomý vtip. Smutně se usměje a přikývne. Budu se modlit.

Jsem divák. Opakuj si to. Jsem divák. Být nestranným divákem je někdy to nejtěžší. Jestli něco jako nestranný divák vůbec existuje. Hm. Volám přátelům, těm vlivným a vlivnějším. Je z toho pár schůzek, rozhovorů, vysvětlování. Víte, já spolupracuji na projektu Divadla Archa, dáváme dohromady hru o uprchlících. Jezdíme s režisérkou po záchytech a uprchlických táborech, sbíráme materiál, ale potřebovala bych do toho trochu nahlédnout i z vaší strany. Šlo by to? Ano, jistě, samozřejmě. Někteří mě upozorní, že mluvím off the record. Konečně vidím i druhou tvář příběhu, ve slohu ministerstva vnitra, ministerstva zahraničí.

Khuppiho příběh zatím běží dál. A Khuppi dál běží, z čekárny do čekárny. A mezi řádky vypráví o rychlosti, s jakou soudíme lidi jako on, naše nové sousedy, ty podivné bytosti z nebezpečných koutů světa. Jak se mu vyhýbáme, jak ho zasypáváme horou otázek, na které nechceme slyšet žádnou odpověď.

O pár měsíců později se stane zázrak. Khuppimu udělili azyl. Září a směje se, při řeči se zajímá, prý si zas připadá jako člověk. Skvělá zpráva. Přepisujeme kvůli tomu kus scénáře. Jenže jeho příběh pořád končí otazníkem. Jak sem teď dostat ženu a dítě?

Zdlouhavě mi vypráví o zdlouhavých procedurách, které jsou nezbytné, aby sem ty svoje holky dostal legálně. Tady chtěli celý dům dokumentů, než to odeslali do Barmy. A v Barmě to prý ztratili. Takže znovu.

Prosím tě, Khuppi, jaký legálně? Na nic nečekej, ať sem přijedou na turistický vízum. Až budou tady, budeš řešit, co dál.

V lednu stojí na letišti, s kyticí a staženým hrdlem. Co mám dělat? Co jí řeknu, co jí mám říct? Srdce se zbláznilo. Moje žena je krásná. Co jí řeknu, co jí mám říct? Určitě se kolem ní točily spousty mužů. Celé tři roky. Co jí řeknu, co jí mám říct?

Vidím je v divadle, na premiéře. Tohle je moje rodina, říká Khuppi, kterého neznám. Probuzený, obživlý. Jeho žena, duše, exotická kráska s tříletou holčičkou na rukách.

Tak já, Khuppi, nevím, jestli ten tvůj příběh máme zase přepisovat. Já to viděla jako Kafku, zoufalství a deprese, a tys mi z toho udělal limonádu.

Khuppi krčí rameny. Já neznám Kafku.

Tos mě fakt pobavil. Ty že neznáš Kafku? Líp než kdokoliv jiný! Půjčím ti Proces v angličtině.

Tak jo, to budu rád.

Po představení se ke mně přitočí kamarádka se sklenkou v ruce. Hele, kdo byl ten rákos-

ník, se kterým ses bavila?

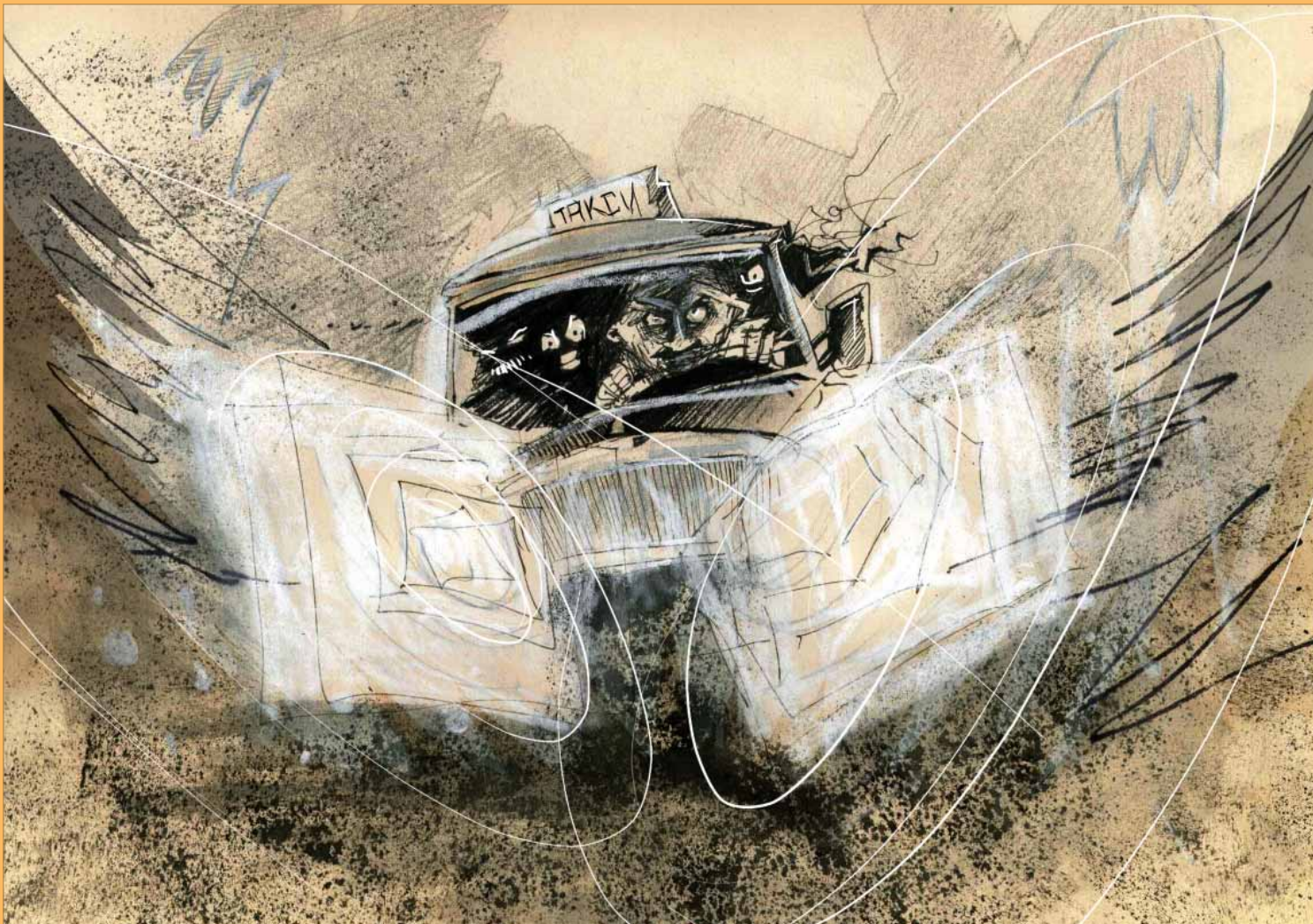
Jaký rákosník? Jo, myslíš Khuppi? Khuppi je můj kamarád, tak mu neříkej rákosník.

Proč ne? To přece není nic hanlivého. To je milý, ne? Rákosníček.

Aha. Tak dík, zase jsem o něco chytřejší.

Jsem divák. Jsem jenom divák. A nezaujatý divák nesoudí.

Bára Gregorová VARIANTA 1:

„Jura jura jura, ja takája dura“ aneb
Velká fyrgyzsko-kazbecká loupež očima českýma

Přivyknuší na to, že nás chtějí všichni voškubat jako paralyzovanou kuricu, vidí-li velkej rugzák a v něm „hory peněz“ (kterejch sme díky nurbekovi vopravdu neměly bohužel nazbyt), vydaly jsme se s Olkou hledat taxi do surmaku. Historky o taxikářích jako hejnu much, který sou volodný proti sebelepším mucholapkám, jsou poměrně nudný, pokud si aspoň jednu neprožije člověk na vlastní skůru, a i to smlouvání vám brzo začne lézt všude možně, kadyma může, takže tohle prekratíme.

V koncě nam udalós najít mašínu za vosum čent, což je, dejme tomu, v normě, mohlo to bejt lepší, ale i mnohem horší. Mně se ten řidič nelíbil už voď začátku – flanelová sepraně-jetá košile v kostce, pupkáčskej nahrbenej profil, a hlavně... slizkej mimořskej pohled kamsi doblba (už na první pohled), to není pro dvě sympatický, mladý perspektivní, chytrý, samostatný, neodolatelný... děvy z jevrópy moc pěkněj start. Jenže my byly v tu chvíli na konci podrůže a pomalu ale jistě i svehj sil.

Nechtěla jsem Olu a její hysterickěj náběh nijak dráždit a rozpruďovat – teď jednala vona, a to navíc rychle a pohotově, takže za minutu byly rugzáky v kufru a my nakufrovaný. V mašině.

Bylo hrozně moc spěchu, jako vždycky, řidič vypadal, že mu

doma umírá celá rodina, a pokud za deset vterín nevodjedem, nestihne posledního stakána vodky na rozloučenou, a to bude ten největší provar. Jenomže, hle: cigárko s vostatníma voditělama, jako že vobchod se povedl. A my seděly jak trubky. Jako dury.... „Jura jura jura, ja takaja dura, čto ja v tějbjá vlijubilas...“, linul se z rádia jeden z posledních hitů místního discopodzimu. Jo, to sedělo. A my, dvě dúry, našťestí taky. V mašině. Vyzály jsme pro zbytek kompánie pro tohle putěšestvíje, domoj ke dvěma otylým kazbekům (to jsme ještě nevěděly, do čeho jdeme, respektive jedeme, jakých rozměrů naši spolupasažéři jsou a hlavně po následujících 16 hodin jízdy na šesti stech kiláskách budou). Voditěl nám kladl na srdce, hlavně abysme jim neřikaly, kolik jsme zaplótily, pác nás vzal vo čtyři čenta za levnějc (aby se hned jelo), ať řeknem čísélko 1 200, že voni to jsou lišky ryšavý, prohnany a že se určitě budou ptát, pác co na srdci, to ne vždy na jazyku. Pak ještě nadhodil šútku, teda vopros, jestli už jsme byly v Kalasu a jestli se tam nechcem podívat, na což jsme mu hromadně odvčily naučenou větu: „Spasibo, no segodnja večerom my dolžny byt v surmake, tak čto nádo pobystreje, požalujsta!!!“ A tři vykřičníky, jako že to s tou rychlostí myslíme vopravdu vážně. (Což na silnici, která asi ze 40 procent téměř neexistuje, může znít jako šútka dne, ale kurwamač, my si ho platíme, tak až se pan kostkovanej snaží. A smaží! Mašínu.)

Bodří a ve finále (pro tuhle historku spis v načále) sympoši chlapici (vůbec né ryšky lišavé, ale tmavocí černí kazbeci), nás pozvali na oběd. Spoko kazbeko, následně jsme se pozehnali asi s dvacetičlennou familií, která se seřadila na dvorku, nasedly jsme zpátky do mašiny, načež jsme záhy zjistily, že

sedíme dvě osoby v prostoru pro jednu. A jedna polovina (vzhledem k rozměrům obou mužščin, řekněme, tři pětiny) hostitele spokojeně zabíral(a) „svou část“.

Ládnó. I na to se dá zvyknout. V mašině.

Ládnó, i fotozastávky a pauzy na tualet, který už jsme programově vyžadovaly každou hodku, abychom trochu protáhly ty naše slisovaný siluetky, nám chlapíci povolili. Ládnó, i číst se místama dalo (potřjasajuščuju knigu o islámu, historii střední ázie a vobchodu s narkotikama a živým masem). V mašině.

Ládnó, i večere byla. (Našťestí ne) v mašině.

Jenom na otázku, za jak dlouho budeme v surmaku, vždycky zavládlo hrobový ticho, a až pokud jsme vopros několikrát zvopákly, ozvalo se: „Dlínno, dlíněnko my pojedem, no my uspějem, ne pereživajtě.“

A tak sme neperežívaly, leč zažívaly a nastal večer. Tmavá, černochočernoucí noc.

A nyní nastává níni suť příběhu, scéna jako střihlá z denního dozoru, která se opět překvapivě odehrává – převážně v mašině.

Nina je ta největší dura ... aneb Ta kurva, co s ním šla.

Sedíme v mašině. Jedeme. Voditěl, kterej má strnulou pozici nedohlíživýho žáka na první lekcí v avtoškole (tzn. že je nalepenej na volantu jako moucha na rozteklym moroženym) střídavě vyhuljuje z povodevěrnýho vokýnka, střídavě přeláduje technostanice. Relativně našťestí mlčí anebo gadá s chlapíkama. Volant a kola se kroutí, spokojeně vrní, tlampač jistě troubí, stěrače našťestí nepotřebujeme.

Už nečtu. Chlapík vedle pochrupuje nahlas, Olka potichu. Já si připadám jako žán renó mezi delfínem a kotlem voňavejch

špaget. Jenom brejle nemám (ty by potřeboval úzkorukej vodítel) a zatím dechám.

Koukám se koukám na silnici. Myslím si, kde bych se nejraději vysíkala.

Hle, ukazatel. Hle, surmak. Hle, rovně.

Hle, zahejbáme na polňačku kamsi do kopce, do dupy, která se nám navíc s každým přibývajícím metrem totálně ztrácí pod nohama, pod kolama, zpod kontroly (aspoň teda feminní části mašiny, těm třema obrům je to zdá se ganz egál, dokonce to vypadá, že jim to vyhovuje).

Budím Olku a znovu se ptám, kuda my jedem i kogdá budem v surmake.

Bez otvěta.

Ridič zatormozí, vyleze z auta, tma tmoucí.

Zastaví první auto a mluví s řidičem.

Já se opět ptám.

Chlapíci znervózněj a nic neříkaj. Míče jako zmrazenej lag-mán, než ho chudáka lupnou do hovězího nebo kýho vývaru. Načež se začnou emotivně dohadovat v tý jejich turkmatilce. Olka zpanikaří: „Nina, musíme staď wysiać, oni chcą nas ukraść, kurcze, no co będziemy robić?“ (Do týhle chvíle jsem byla okej, prostě jsme blbě odbočili, ale po čtřebě oně knihy, s vědomím toho, že tu není signál, a mobilník tu stejně ne robotajet, a při potenciální krádeži živýho masa by nám nepomohl ani bůh, ani alláh, možná ještě tak pepřák... no jasně, pepřák... nervózním taky.)

Vylejzám ven a jdu prohrabat kufr a najít ten kasr. Je cholerná zima, takže se patřičně teatrálně rozklepu a začínám něco zmateně blekotat.

A do toho Olka a konečně špetka tý její hysterie: „Nina, zabieramy plecaki i spadamy.“ (Nějak jí v tu chvíli nedochází, že jsme někde úplně v zadupí, asi 200 km od surmaku a půl světa vod domova, vod babušek, dědušek, rodičtěl...) Intuice mi pořád tvrdí, že to není pravda, že to sou kucí dobráci vod kosti, jenže...

No komedie. No comedy.

Nebo spíš šátrá, zradí, infiltruje.

Chlapíci nám začnou zmateně vysvětlovat, že nee, že jedem jenom do kalasu, kde vystoupěj, a my se pak s našim skvělým pravdomluvným vodítělem vrátíme na odbočku a budem pokračovat do surmaku (všici tři tvrděj, že je to hod'ku a půl na jednu stranu, takže to podle fyrgyzskejch měřítek znamená pět hodin minimálně, a to „sejččas“).

My jsme v tu chvíli neústupný jako tarakáni na koncertě tatů, kousneme se (naštěstí obrazně) a prohlásíme, že nás vodítel obmanul (chcete-li „kierowca oszukał“, to pasuje do týhle herstorky nejlip) a tvrdil nám, že jedem prjámo v surmak, a ne do nějakýho zadupí u kazbeckejch hranic. Navíc na sebe ještě pořád významně mrkáme, jestli jim teda jako můžeme dověřat, nebo to sou ty největší chamský zloději živýho masa, který jsme kdy v našich životech potkaly (pokud je správně bē, tak už jich asi vo moc víc během našeho života nepotkáme... nebo právě že jo? Kurwablin, tohle sou blbý úvahy v ještě blbších a blbějších podmínkách).

V tuhle chvíli nám ale nezbejvá nic jinýho než věřit, že nás tohle setkání právě minulo, dohadovat se, dohadovat se... A dohádat!

Nakonec se teda vracíme na hlavní silnici a čekáme na auto,

který chlapíky – kazbeky odveze do jejich zaslíbenýho kalasu.

„Ale děvčónki, ja ispugálsja,“ snaží se vodítel komentovat můj teatrální výstup a především žehlit to, co už mu nikdy nikdo nevodlepi z jeho taxikářskýho rejstříku a propocený flanelky. Dělá to se stejným nasazením, jako když se snažíte seškrábat dálniční známku a přilepit ji na jiný auto (aby byla ještě použitelná). Jenže v týhle straně se na známky ani na pásy nehraje, a tak tenhle slizoun dál pokračuje v tý svý hře.

„A ja dumal, čo vy znaly, čo my vo pėrvych v kalas i potom v surmak pojedem, ja že vam eto skazal,“ zamotává se dál do svejch nechutnejch lží jako do měsíc nepranýho a propocenýho prádla, jistě ještě nechutnějšího než košile – ještě že je tma a není vidět. Aha, takže ty šůtky na parkovišti vo tom, jestli už jsme tam byly, měly bejt větou oznamovací, izjavitel-nou, která nepřipouští dialog?

Ojojoj, začíná mi bejt přese všechno všecičko našich kumpánů líto. Voni to nakonec byli kucí dobráci vod kosti (respektive vod sádla) a měli vlastně taky pravdu. Jenže my nemohly najednou říct, hele, frajáre, tak nahod' fáro, jedem a do hod'ky ať jsme zpátky! To prostě nešlo. Princip je princip a cesta-necesta taky. A noc a dlouhá štace do surmaku tím spíš.

„Dlouhá je cesta domů, dlouhá a nekonečná, někdy se zamotá...“ „Ano ano, a po nostalgije citaci daleké to jesenické kape-ly nastává slibované moralistní poučení

Ten největší cham se totiž vyklubal z řidiče. Nejenže kecavě lhal nám i jim (aby měl klienty, řekl oběma stranám svoji pravdu), ale nakonec ještě chtěl děnigi za to, že nás v surmaku hodil před dům. Já na něj v tu chvíli hodila vražednej pohled

(skoro tak chamskej jako ten jeho a von se poprvý podíval přímo do vočí, aha, tak takhle se na ně musí...), jenže mezitím Olka sáhla do kapsy a podala mu modrou zmačkanou bankovku (doufám, že je to pěti a ne padesáti bromovka, kurwablin, to druhý, no, co se dá dělat, vona je prostě nepoučitelná a ze svý naivní maxidobrotы nevyléčitelná!)

Jak se taky pozděj v nočního uklidňujícího pivka v Olky doma ukázalo, ukradl jí (nejspíš v jedný z nespočetnejch tualetovejch pauz) mobilník.

A navíc... vod tý doby, co se nám podařilo chlapíky vykřblovat z auta, když asi po půl hodce stopování a nenápadně lechtivého přemlouvání, ať jedem přece jen s nima, konečně sbalili svý saky-paky & naga-saki a vysedli, začaly dlouhou cestu domů doprovázet řeči, který jako by z ucha-huby vypadly nurbekovi.

Nejdřív to vypadalo na nevinnej hovor, ale se stoupajícíma serpentýnama (a že jich bylo do přerevalu ve 4 000 tisících nad mořem požehnaně) rostla i řidičova drzost. A klesala sebekontrola.

Tenhle chlapík byl vopravdu chlípnej a nechutnej a rádio mu bohužel nějak začalo haprovat, takže zase mlel tu svou, jesli u nas v evropě jest parně, a jesli u nas v surmaku jest parně, a že to přece nevadí, že si tu užijem, a pak vodjedem a voni jsou daleko a nic se nedoví, no, já už to nemohla poslouchat.

Zlatým hřebem na taksóvce byl potom po různých vosobních návrhách a našem nekompromisním děkování a odmítání vopros, jestli u nas v evropě eti ženštiny taky stojej na ulici a jestli víme, kde stojej v surmaku. Kde eta ulica, kde etot dom...

No, do stolicy jsme skrze strádavou bělomorkovou hmlu a jeho kecy dorazili asi vo půlnoci. Vodíteli se nakonec podařilo naladit jakousi stanici a tím, že přestal navíjet a mrvdit gubama, začal nekompromisně hulit jednu za druhou, čímž pádem bylo permanentně vovedřený vokno a teda aj relativní zimno.

„Jura jura jura, já takája dura, čo čápku zabyla...“

.....

Noc je ještě mladá, když mjíme ceduli stolice (a klienty do auta na ráno má, co víc si přát?), vystupujem, žehnáme se a prcháme do tenat novostrojky číslo pět, která umířa nocí. A vodítel mizí a my už ho nikdy nezobačíme. Jakěj žal. A hore haj na vosmej etáž.

Akorát si teda nedokážu představit tu kurvu, co s ním šla.

VARIANTA 2:

Každej kurek, fyrgyz nebo hus někoho má, dokud není s tebou!!! Nebo s herminou froditovou? Aneb tri típa možnejch telefonátů ze žizně vobyč-zagran Čěsky.

Zdá se, že sevódní výčerom se u nadsousedů usídlila hermin-froditová – stěna a stůl pod kompem se votřásaj, jako by měl přijít konec míra, ne však už pamíra, ten tu bude stát, co je řan řanem dlouhej... Ale je to stránný – em dé žet je úspěšně za náma, před náma je taurus, nověj muzulmánskej gód, takže ty nahore nemaj nejmenší důvod k veselení. Ledaže by měl někdo den roždění... Nebo rožnění? Jenže na to je ještě (zase) kurwablinská zima!

Zvonók noměr odín (21.03, FAČ):

„Vot, nina, tak já sem právě skončil s načatejma dělama, voblíkám se a jedu k tobě,“ vozývá se plochoruskej gólos čili

kurek korodin, mladý to mužčina věku asi čtvrtstoletí (pokud si v rámci chtění zaimponování mladě čěšce čut-šut nepřídál), snědý a vokatý, jaxe na silný kafe patří.

„Helej se, borodine, to dnešní kafe s tebou bylo sice frí in van slabý, ale moc příjemný a ráda ho zase někdy zvopakuju, ale před pěti minutama sem dorazila domů (vodevěřa si k tomu butyločku-báltyčku – tuto informaci v rámci imponaci děva propustí), mám ještě nějakou práci, sem ustálá a dneska vážně nemám na návštěvy náladu, promiň, ale dneska už se neuvídíme. Davaj-ka závtra-ka. Třeba zajdem někam na snídani, co ty na to?“

Na druhém konci trubky se ozývají rozpaky & saky taky. „Vóóót, hmeeee, ahhaaaa, nooooooooo, bleeee, řrrrrrrrrrrrrrrrr, ruu-uut, tuuuurrrrr, krrrrrrrrrrrr, grrrrrrrrrrrrrr, hrrrrrrrrrrrr, vrrrrrrrrrrrr, tséééééé (pauzááá). Dáááááááááááááá. Ládn, da, ničegó. Koněčno že to ponímáju, ládněno, češtinko, tak já ti pozvoním závtra ráno a dogovorímšja na pravý kafe – naše kafe, brum-rum,“ pronese nabručený a jistě dotčený kurek borodin. Položí trubku a vod tý doby už se neozve – propadne se bůhvíkam, dáže alláh něznaje. Teda, von to ví, ale nepoví, kluk jeden vousatá... Kam se poděl... Páreň jedna voholená... (v rámci kurkovozmožností docela sympošká).

Technomezzo: „Nás ně dogoňat, nás nědogoňat“... Oj, salama jeiku, čěška netechnická už dumala, že těmhle dvěma golu-bejm holubičkám je koněc a na topě místních hitparád se teď drží jura a jeho dura a krasávica, co mně očeň návíšjsja, a tak si jen tlápe na svým počí na šipečku vvěrch a pustí si žilou jeden starej hit PÁPA REBJÁT, což je jedno z mála céd, co jí pozůstalo: „I když máme svý obavy, oba víme, že klín je čistý,

dirty špína, nechci ti dávat klíny do hlavy, chci ti dát jen hlavu do klína.“

Vot, soutěž, kdo s koho – dirty klíny pápa rebját, nebo malý klíny táta děvčónek?

A smrtoděsnou zbraň v podobě spodního háčka nazlátlé vily amátky do ouška holých stěn si zatím nechává pro sebe. Hen!

Večer noměr odin: Restorán Admirál a oficiánty, který se nejspíš rodilis v májkách, páč je maj všici na sobě. A vypadaj v nich dost šikézně. Děvuška si zakáže sibírku a čeká. Da žďót. I czeke. Na adylbeka. A nic.

A adylbeka ně tu a céd, který jí měl přinýst, taky ně tu. Ale to, že se domlouvali už asi po sedmý, to nikoho nezajímá. A to, že nemá děva co poslouchat, to je fyrgyzovi v očkách úplně pofig.

Kurwablin, to sou móresy, řekne si v duchu nina, hodí do sebe zbytek sibírky, zaplatí sčót a odplave do tenat večerního soumraku. V surmaku.

Zvonók noměr dva (23.30, FAČ):

„Ainuru mózna, požalujsta?“

„Oj, niktó takoj zděs ně živjót.“

„A?“

„Niktó takoj zděs ně živjót.“

„A kak vas zovut, děvuška?“

„Začem vam eto nado znať?“

„Koróče, mně interesno, přece když člověk s někým mluví, tak ho zajímá, s kým mluví, nebo vás to nezajímá, s kým mluvíte?“

Ani ne, pomyslí si nina, ale nakonec se jí adresáta zželí, a tak

se představí jako marina.

„Oj, klasnoe imja, já měl děvušku marinu, to bude nějaký znamení...“ (pauza) „A odkuda vy, děvuška? U vas takoj strannyj akcent, vy innostranka?“

Co tě to zajímá, ty jeden fyrgyzskej vochechulo, pomyslí si děva něvá, ale odvětí: „Jo, máš recht,“ a následuje série otázek godových, zámužných, rabóčích a svobodnovrěměnných. „Nezapomněl jste, že jste chtěl mluvit s ainurou?“ zeptá se po deseti minutách družného rozhovoru nesmělá děva.

„A? Kto eto takoj?“ zamyslí se příjemce na druhém konci trubky. „Jo, ááách, vy myslíte ainuru? Ale s váma je lepší obščátsja, davajťe kuda nibud' schódím, závtra vy svobodna? Ili davajťe tak, my k vam sejčas sjezdím, da nět, sejčas ně polučajetsja, závtra v šest večerom, ládno?“

Nevinná česka si v duchu promítá svůj závtrašnější večer a vymýšlí nejoriginálnější výmluvu, jak pana fyrgyžoženáče (kolcó na prstu je vidět i přes teldrát, to zrovna zrovinka, velký voči & zlatý zuby) neurazit: „Slušajťe, u meňá závtra uže vstreča, moj drug priezžajet, k statí, vas kak zovut?“

„Oj, eto ně vážno, kak meňá zovut, ně vážno, čto drug budět, togda buděm obščátsja vsje vměstě, davajťe, spokojnoj noči, do závtra, adres ja eščó pómňu, my tam částěnko vstrečáliš, 12. mikrorajon, dom 21, kvartíra 38, ládněnko, spokojnoj noči, moja dorogaja, do skórej vstréééééči.“

A trubka padá stejně rychle jako sczeke český bílé a poslední zbraně v podobě hry saxofonylé, kterou už si v cuku letu připravuje!

Večer noměr dva: Restorán Bábočka a oficiánty, který se ani ně rodilis v májkách, páč ani jeden ji nemá na sobě. Ale šikéz-

ně vypadaj i bez nich. Děvuška si zakáže sibírku a čeká. Da žďjót. I czeke. Na adylbeka. A nic.

A adylbeka ně tu a céd, který jí měl přinýst, taky ně tu. Ale to, že se domlouvali už asi po osmý, to nikoho nezajímá. A to, že nemá děva co poslouchat, to je fyrgyzovi v očkách úplně pofig.

Kurwablin, to sou móresy, řekne si v duchu nina, hodí do sebe zbytek sibírky, zaplatí sčót a odplave do tenat večerního soumraku. V surmaku.

Zvonók noměr tři (24.45, FAČ):

„Eto nina?“

„Da, što vy chotěli?“

„Eto ja, aljóša, ja uže za toboj soskučilsja.“

„Aha, a co bys potřeboval?“

„Víš, dorogaja, já sem si říkal, že když tady nikoho nemáš, že ti je určitě hrozně smutno, a že teda musíme zaplnit tvoje srdce láskou a teplem, takže sem si říkal, že bych se s tebou zase chtěl vidět, ty ses včera vůbec neukázala na uniwerku a mně bylo táááák smutno, představláješ sebe?“

„Jo, dokážu si to představit, ale ljocha, je jedna v noci, právě si mě vzbudil, co ti na to mám říct?“

„Ty nemusíš říkat vůbec nic, stačí, když se mnou zítra půjdeš na pivo a budem se obščát.“

„Ale ljocha, ty přece nepiješ, seš přece muzulmánin.“

„Hele, to nevádí, nejdůležitější teď pro mě je, abys byla šťastná, chci, aby ses usmívala, solnyško, moja dorogaja, tak co, přideš závtra, dogovorímsja?“

„Ale ljocha, já potřebuju, aby mi začalo topit topení, a ne aby ses choval jako instalatér, vždyťs to viděl v tom czeskim filmie,

jak to potom dopadá, když si zapomeneš štafle.“

„Jo, vot, to byl moloděc, ten aktór, u nas přiřnato, aby se páreň takhle ucházel o děvušku, aby za ní uchážíval, vždyť je to přece hezký...“

„Jo, ljocha, to je sice hezký, ale mně se chce spát, spokojnoj noči, do závtra!!!“

„Nina, dorogaja, podoždí, ja těbje hotěl skazať, što ja tebja...“

Večer noměr tší: Vot doždáliš.

Jenom ty céda zapomněl adylbek doma.

Vot, eščó nět koněc filma. Ještě musej přijít morály a pohučení!

VOT! Každěj kurek, fyrgyz nebo hus někoho má, dokud nejseš jeho děvuška.

Každěj kurek, fyrgyz nebo hus si chce užít, když uzná, že seš česka.

Nepučuj svý céda fyrgyzovi, páč ti je nevrátí!

Nepučuj štafle husovi, nebo ti po nich vyleze i do devátýho etáže!

Literární soutěž Klubu Hanoi

Občanské sdružení Klub Hanoi, které je v České republice od roku 2004, se věnuje propagaci vietnamské kultury a integraci Vietnamců do společnosti s důrazem na zachování jejich kulturní identity. V rámci svých rozsáhlých aktivit vyhlásil klub v roce 2008 literární soutěž pro mladé Vietnamce. Talentovaní literáti měli za úkol napsat povídku, na výběr dostali témata Rozpůlená duše, Hádej, kdo přijde na večeri, Domov - jen jednou, a to ještě ve snu a Rákosníci a větve. Vyhlášení proběhlo 3. listopadu 2008 v prostorách Českého centra a vítěžkami se staly Anna Do, Do Thu Trang a Hoang Noc Mai. Jejich povídky uveřejňujeme na následujících stránkách.

Вітальні повістки Літературної змагання 2008 року клубу «Ханой»

Vítězné povídky Literární soutěže Klubu Hanoi

Anna Do Rozpůlená duše

Byla studená noc a já musela překonat tři ulice, abych se dostala konečně domů. Ještě před pár hodinami jsem si slibovala, že dnes už otci určitě povím, že mě vyhodili ze školy. A ještě před pár minutami jsem hledala všechny možné výmluvy, proč to nechat až na zítřek, když jsem seděla v jeho kanceláři. Protože když někomu něco neřeknete, můžete pak předstírat, jako by to nebylo. Už několikrát jsem mu ale kvůli tomu lhala, a bylo to čím dál tím horší. Představila jsem si, jak bude asi zklamaný, až mu to povím a sevřel se mi hrudník. Určitě se za mě bude stydět před přáteli. Nabrala jsem do plných plic vzduch a vydechla jsem. Už jsem došla domů a padala po hlavě do postele. Toužila jsem po svých snech, které mě starosti aspoň na okamžik smyjí. Stačilo pár sekund a začala jsem se potápět do příjemné temnoty. Ocitla jsem se v nebi. Nikde nebyl nápis – NEBE –, nelétali tam andělé a ani mi to náhodný chodec neřekl. Já to prostě věděla. Věděla jsem, že jsem v nebi. A bylo mi z toho dobře. Mé Nebe vypadalo jako město, ve kterém bydlím. Bylo ale trochu jiné, jako by namalované. Nikde nebylo ani živáčka. Jen já stojící uprostřed ulice

a kolem mě krátery slunečních paprsků, které se draly z těžkých bílých mraků. Tam, kam nedopadalo světlo, byla tma. Můj pohled na domy, které mě chránily z obou stran, mi připomínal zebra. Obrovitánskou zebra kostrbatých tvarů, což zapříčinily krátery světla, které je vymalovaly. Všude bylo ticho jako v jeskyni a teplo.

Nedaleko za městem je pole, a tak jsem se tam vydala. Samota mě trochu tížila, ale já se nebála. Kamkoliv jsem se podívala, obklopovala mě zvířata. Původně to byly stromky, které krásně náměstí. Teď byly ale zasněžené a padající sněh sám určil, které ze zvířat mě bude doprovázet. Po cestě jsem potkala medvěda, kraba, želvu, koně a dokonce i rybu. Všichni mi připadali tak dokonalí a já byla nesmírně šťastná, že tam byli.

Když jsem došla na pole, zapoměla jsem na ticho, samotu, dokonce i na zvířata. Bylo to neuvěřitelné. To pole bylo nekonečné. Bylo prostě všude. Domy, ulice i stromky se naráz ztratily. A já stála na moři nepopsatelně nádherně vymalovaném slunečními krátery, jejichž jizvy jako by namaloval opilý malíř. Moře bylo plné vlnek různých barev. Jako by se malíř ani nesnažil dodržet nějaký řád. Stála jsem pevně a pořád jsem se pokoušela dohlédnout na jeho konec. Pole – Moře konec ale nemělo. Chtěla jsem jít konec najít, ale bála jsem se, že bych mohla malířovu práci nějak poškodit. Chtěla jsem jít, ale nechtěla jsem, aby za mnou

zůstaly stopy a znemožnily tak tuhle nádhernou scenerii. Když jsem se rozhlédla kolem sebe, přišla jsem na to, že místo, na kterém stojím, je kulaté. A první co mě napadlo, bylo, že stojím na velkém pomeranči. Nevím, co to zapříčinilo. Snad malířovy barvy, které se prodíraly mezi mraky. Chtěla jsem se vrátit zpátky na náměstí, ale to tam už nebylo. Ten pocit mě znervóznil. A můj strach z toho, že udělám kaňky na velkém pomeranči, mi zabránil se pohnout. Napadalo mě, že bych po jednom tom kráteru barev mohla vyšplhat nahoru a podívat se po náměstí shora, kde bych určitě dohlédla na všechno. Jakmile jsem se ale podívala vzhůru, můj nápad a myšlenky mě opustily.

Byla jsem zpátky ve své posteli. Ležela jsem a dívala se do stropu a cítila ze všech stran bušící strašáky, kteří se snažili sníst mou mysl i tělo. Nechtělo se mi bojovat ani myslet. Ten den byl pro jednu opravdu těžký. Přemýšlela jsem, co by se mohlo stát, kdybych přeci jen z postele nevylezla. V momentě, kdy můj unavený mozek přišel na to, že vcelku nic, zavřela jsem oči a snažila se nedýchat. Snad jen tak z rozmaru anebo proto, že můj mozek nebyl jiné aktivity schopen.

Dlouho jsem to nevydržela. Otevřela jsem oči a řekla si, že musím vstát, jinak určitě umřu. Napřed jsem přehodila nohy přes okraj postele

a potom si i sedla. Seděla jsem tak dalších pět minut, když se rozdrnčel domovní zvonek. Rychle jsem vstala a chtěla se ke dveřím rozběhnout. Měla mi toho dne dojít očekávaná zásilka, na kterou jsem se moc těšila. Než jsem se ale rozběhnout stačila, zamotala se mi noha do kalhot, které jsem včera v noci nechala u postele jen tak válet, a já se jak dlouhá tak široká rozplácla po podlaze. V momentě, kdy jsem si vzpomněla na očekávanou zásilku, jsem zapomněla, že jsem unavená. A po střetnutí mé hlavy s podlahou mě opustili i strašáci všech mých bolestí a strastí. Pošťák svou snahu mezitím vzdal a mě se ho nechtělo pro pobavení sousedů honit. Ležela jsem v přesné poloze, do které jsem se pádem dostala, zavřela jsem oči a usnula.

Stála jsem na náměstí, kde je tak krásně teplo, ticho, světlo a všude ten nádherný křupavý sníh. Pomyslela jsem na ty strašáky, kteří mé tělo přes den zabíjejí, a usmála jsem se. Přišli mi tak nádherní, a tak jsem jim poděkovala za to, že se díky nim můžu cítit tak krásně tragicky. Přešla jsem k jednomu domu, který světélkoval a měl barvu mořské hladiny. Opřela jsem se zády o jeho stěnu. Dívala se na jeden duhově zbarvený kráter světla, podél něhož padaly zlaté třpytivé kuličky, a uvědomila jsem si, že být nešťastný je vlastně jen stav mysli a nic jiného.

Otevřela jsem oči. Převrátila jsem se na bok

a zasunula jednu ruku pod hlavu. Otcí to řeknu až zítra. Pokud budu mít dost odvahy. A pokud ne, stejně se najdou další věci, které mě budou trápit ve stejné míře, ne-li víc, protože člověk nikdy není absolutně a bezproblémově šťastný. Je ale důležité, aby z nich uměl aspoň na chvíli utíkat, protože každý není hrdina, který všemu dokáže čelit tváří v tvář. Já tuhle schopnost prostě nemám, i když bych si ji strašně moc přála. Musím počkat na víc životních zkušeností, které mě to naučí. Převrátila jsem se na břicho, zavřela oči a spala.

Do Thu Trang Hádej, kdo přijde na večeri

Seděla ve svém dívčím pokoji a za doprovodu oblíbených melodí linoucích se z rádia se pohroužila do vzpomínek. Byla to její oblíbená činnost. Bilancovala, co vše za svých osmnáct let prožila. Velké stěhování rodiny do České republiky, pošklebky a vydědění kvůli počáteční jazykové bariéře, návraty do rodného Vietnamu, rozšíření rodiny o další dva členy (moje zlatíčka, říkala), ale také rodinné násilí.

Její otec je cholerik, vztek si dokázal vybit i na nejbližších. Sebemenší prkotina jej dokázala rozzuřit do takové míry, že bil její matku, ba i ji samotnou. Rodiče prodávají ve večerce, potravinách, jako mnozí jejich krajané. Výdělek jim stačil ke slušnému životu, přesto však se o rodinné harmonii nedalo zdaleka mluvit. Někdy si přála, aby se rozvedli. Jenže rozvod nepřípadal vůbec v úvahu.

„Co by o nás řekli?“ slyšela otcova slova znít jako zaseknutou gramofonovou desku. Nefungující vietnamská manželství zůstávají nerozvedena i přes hluboké manželské neshody. Jsou spolu kvůli dětem, paradoxně právě však ony tímto nešťastným svazkem nejvíce trpí.

Naštěstí má jeho. On jí rozumí a utěšuje. Lehce se usměje, když si vzpomene na jejich první setkání. Jel

za ní až z druhého konce republiky, představte si. Po několika dalších schůzkách spolu začali chodit. Zprvu tajně, musíme dodat. I když už předtím chodila s jedním vietnamským chlapcem a rodiče tento fakt přijali vcelku klidně, nyní musela být opatrnější. On je Čech a ona Vietnamka.

Měla strach z reakce rodičů. Byli sice tolerantnější a liberálnější, ale přesto čekala, až nastane vhodný okamžik. Ten přišel teprve před týdnem. Sebrala všechnu odvahu a sdělila jim, že již delší dobu má českého přítele.

„Jak? To snad nemyslíš vážně! Všichni okolo si na nás budou ukazovat... Co na to řeknou příbuzní? Druhá celý den, abyste měli lepší život...“ Otec byl nebesky rozrušený. Ty samé výčitky, ty samé fráze, pomyslela si tehdy.

Následující dny byly kupodivu klidné, ačkoliv cítila, že její rodiče nebyli spokojeni s výběrem partnera své dcery. Rozhodla se něco podniknout. Dostala nápad a hned dnes využila příležitosti a při večeri pronesla s falešnou lehkostí:

„Hádejte, kdo přijde na večeri? Snad nebude vadit, že jsem ho pozvala na zítra večer? Byla bych moc ráda, kdybyste se s ním seznámili. Určitě se vám

bude líbit!"

Rodiče se na sebe beze slov podívali. Jejich mlčenlivost ji znervózňovala.

„Ať přijde, příště nám to ale musíš říct dřív.“

S překvapením a vděkem se podívala na svou matku. Nečekala její podporu. Maminka byla totiž jako většina vietnamských žen vždy poddajná, přizpůsobivá a většinu rozhodnutí nechala na otci. Právě od něho se jí už žádné odpovědi nedostalo.

Nyní seděla ve svém dívčím pokoji a za doprovodu oblíbených melodii linoucích se z rádia se pohroužila do vzpomínek. Byla to její oblíbená činnost. Těkala očima po místnosti. Připadá si jako Audrey Hepburn, která ve filmu *Guess Who's Coming to Dinner?* ztvárnila dívku zamilovanou do Afroameričana, v podání Sidneyho Poitiera, a to v době, kdy byly tyto smíšené vztahy zcela nepřipustné. Příběh citu, který neviděl barvu pleti jako překážku. Vztah, který byl pro tehdejší společnost nepřijatelný. Nikdy však neviděla konec filmu. Jak jen dopadne?

Znavena bloumáním, ulehla do postele a čekala, až přijde spánek.

Započala další den. Byl by jako kterýkoliv jiný, nebyt dnešní večere. Myšlenky a spekulace ji zaměstnaly natolik, že nebyla s to se koncentrovat na jiné povinnosti. Později téhož dne čekali na jeho příjezd. Smluvená osmá hodina večerní se blížila a s každou započatou minutou v ní rostl neklid. Nutno podotknout, že přes den se s ním telefonicky spojila, aby

se domluvili na několika maličkostech (opravdu to byly maličkosti?) týkajících se drobného dárku pro rodiče, konverzačních tabu, zásadách „úspěšného přežití prvního setkání s jejími rodiči“ (jak je se smíchem označila) a také jej připravovala na otázky, kterými by mohl být častován a na které budou její rodiče chtít znát odpověď.

Prostírala stůl, načež kdosi zazvonil. Osmá hodina. Byl přesný. V doprovodu otce mu šla otevřít. Po formalitách se sešli u jídla. Kruh rodinný, pomyslela si. Rozhovor probíhal v češtině (oba její rodiče se „jakž takž“ česky domluvili).

On odpovídal se zájmem, přestože cítil, že v něho nemají důvěru. Cožpak přišel unést jejich dceru? Nebyla tu nepřátelská atmosféra, ale každý, kdo byl přítomen, musel pociťovat napětí.

Doufala, že jej otec nebude mučit zbytečnými otázkami, jak to s oblibou dělává. Bavili se o obligátních tématech

„A kolik vyděláváte...?“ „Bydlíte s vašimi rodiči...?“

Byla pyšná na to, s jakou (předstíranou?) lehkostí a nenucením odpovídal na výslech.

„Jak často budete jezdit za dcerou? Doufám, že nečekáte, že ji za vámi budeme pouštět jen tak?“

„Čtyři sta kilometrů je slušná dálka a já mám náročnou pracovní dobu, přesto se budu snažit jezdit co nejčastěji. Víím, že to bude znít jako klišé, ale my jsme s tím počítali.“

Usmála se na něj.

Její otec však stále držel tvář pokerového hráče.

Najednou již bylo jídlo dojedeno, pití dopito a témata vyčerpána. Rozloučili se a on odjel. Byla kupodivu spokojená. Neptala se rodičů, ale měla dojem, že udělal kladný dojem. Její pozitivní náladu utnul otec po jeho odjezdu.

„Nechci, abys s ním dál chodila. Možná je slušný a vcelku přijatelný, ale nechci, aby si na mě ukazovali jako na otce, který má za zetě Čecha. Je ti sice osmnáct, ale já tě živím. Buď ráda, že ti nikoho nezkazuju. To ti nejsou Vietnamci dobří?!“

„Ale tati...!“

„Nech mě domluvit. Prostě to ukončíš, a to je všechno. Já se tu dřu a ty se mi takhle odvděčíš?! (Ano, nebyla nejposlušnější dcerou a mnohdy vzdorovala, ale nikdy neudělala nic, co by... Jestli mě neuposlechněš, zapomeň, že mi budeš říkat tati.“

Následovala hádka, jakou si, drahý čtenáři, ještě nezažil. Padala ostrá slova, která dokázala ublížit více než bití a facky. Byla natolik bolestivá a krutá, že se rozhodla zcela změnit svůj život. Toto fiasko pro ni bylo poslední kapkou snesitelnosti rodinného neštěstí.

Dva dny poté byla plně připravena odejít z domova, opustit cholerického otce, nešťastnou matku a její dva sourozence. Bylo to nejtěžší rozhodnutí stejně jako jediné východisko.

Odpoledne již seděla v kupé vlaku směřující pryč a daleko. Nebyla tam sama, doprovázel ji její kufr

a věrné přítelkyně – slzy.

Cesta do vzdáleného města k němu byla únavná. Přemýšlela, jak budou reagovat na její odchod? Bála se pomyslet na dopady, nedařilo se zahnat ty negativní emoce v ní.

Konečně vlak dorazil do stanice. S přemáháním vystoupila z vlaku. Nyní už věděla, jaké to bylo pro její rodiče opustit rodinu, práci, přátele a domov. Věděla to až příliš dobře.

Povídka je věnována JÍ. S velkým díkem, že mi dovolila v tomto příběhu použít JEJÍ životní zkušenosti.

Hoang Noc Mai Rozpůlená duše

„Jak se cítíte, slečno... Du? Čtu to správně? Kdybych se dopouštěla neakceptovatelných chyb, tak mě, prosím, opravte.“ Hned pro začátek vytáhla MUDr. Kladívková ze svého „šuplíku otázek i odpovědí“ všemi nadměrně užívané klišé - ono zprofanované „JAK SE CÍTÍTE?“, avšak to na dotazovanou osobu nezabralo, plachá dívka totiž nejevila sebemenší zájem komunikovat a mlčky dále seděla schoulená v komfortním masážním křesle, do kterého CDZ (Centrum Duševního Zdraví) Ruče investovalo celé jmění v rámci kompletní rekonstrukce svých prostor. Do ordinace, už beztak chudé na kyslík, začal expandovat dusík, kvůli jehož přítomnosti bylo čím dál nedýchatelnější, až se doktorka, otrávená nezájmem pacientky o spolupráci, rapidně zvedla a otevřela všechna okna dokořán. Do místnosti zavítala vlna čerstvého vzduchu a z pozadí trapného monotónního ticha začal vystupovat dívčin slaboulinký hlásek, který se klidně, až apaticky snažil doktorce cosi říct. Ač slovo „artikulace“ dívce nic neříkalo, díky brilantním schopnostem odezírat došla lékařka k závěru, že dívka ze svých úst pomalu vypouštěla: „Moje jméno se čte ZU, ale to je detail. Jinak já... já nevím, jak se cítím.“ „No vidíte, že to jde, když se chce,“ zareagovala doktorka na odpověď nyní již komunikující pacientky. „To

nevadí, že nevíte. Zkusíme na to jít odjinud. Víte, proč jste tady? Víte, co vás trápí? Proč myslíte, že sedíte zrovna v psychiatrické ordinaci, a ne ve školní lavici?“ Dostalo se jí okamžité odpovědi: „Nevím“. „Zkuste to. Prosím vás, alespoň se o to pokuste. Uvidíte, že není nemožné na tyhle otázky odpovědět!“ naléhala na svou pacientku, která jako si chtěla hrát na schovávanou, poněvadž odpověď znala víc než dobře, ale z důvodů - dokonce i pro ni neznámých - ji nemohla vyslovit nahlas. Co Du zaskočilo, byl dotaz „proč je sama“, na který vytáhla řadu argumentů: „Víte, já nejsem svá, já..., já víte..., vlastně za všechno můžu sama, kdybych...“, jež však více připomínaly zoufalé úsečné koktání, i když v dívčině hlavě tyto mnohdy nelogické útržky tvořily souvislý smysluplný celek: „Jsem sama, protože mě nikdo nechce. Myslím si, že nedokážu ničím zaujmout, vždyť já neumím být svá.“ Těto zpovědi však nebylo souzeno „spatřit světlo světa“. Jindy vševědoucí, vždy připravená, znalostmi a zkušenostmi ověřená MUDr. Kladívková náhle nevěděla „kudy kam“, tentokrát doslova narazila! Po důkladném zvážení se rozhodla štafetu předat a tento případ přenechat svým kolegům z lůžkového oddělení. „Slečno Zu, dnes jste mi toho mnoho nepověděla, ale je evidentní, že v pohodě rozhodně nejste! O čemž vypovídá onen fakt, že nejste aktuálně schopna dát dohromady souvislou větu.

Proto bych vám doporučovala hospitalizaci na psychiatrické klinice. Momentálně to opravdu vidím jako

optimální řešení. Nebojte se, ve skutečnosti to není takové, jak to bývá líčené. Jestli budete souhlasit, zajistím vám léčení v psychiatrickém centru Za Plotem. Jsou tam profici první třídy, milý personál, zkrátka příjemné prostředí. Tak co vy na to?“ Ze záplavy informací se Du zamotala hlava. Ani si „lukrativní“ nabídku nestačila dostatečně zpracovat - před očima viděla houpající se „ANO“ a „NE“, zprvu vyrovnaný boj gradoval, než se stačila vzpamatovat, byla balanc porušena přenesením veškeré váhy na stranu „ANO“. „Jsem pro,“ tak zněla (i když zcela nepřesvědčivě) konečná odpověď Du. „Výborně! Věřím, že děláte správné rozhodnutí. Nemusíte mít žádné obavy, dobře se tam o vás postarají! Co se týče formalit, sestřička s vámi vše sepiše. Jinak já vám přeji hodně štěstí v životě! Ať se vám daří.“ MUDr. Kladívková si hluboce oddychla - i ona se rozhodla víc než správně, tohle navenek nenápadné děvče by pro ni bylo příliš velké sousto. Du slušně poděkovala, ale kámen jí ze srdce nespádl. Z ordinace odcházela s větším neklidem na duši, než když do ní vcházela. Od té osudové nehody o sobě, o svém životě a vším, co je s ním spojené, čím dál více pochybuje, tudíž rozhodnutí o svém osudu jí leží a ještě dlouho v hlavě ležet bude. Nebylo to ukvapené rozhodnutí? Kdyby měla ještě jednu možnost, rozhodla by se stejně? Atd. Atd.

Najdi se v Evropě!

Celodenní akce, která proběhla 6. listopadu 2008 v La Fabrice, nabídla studentům středních a žákům základních škol multikulturní divadelní dílny, projekt Živá knihovna a výtvarný projekt Eurodrawing, projekce dokumentárních filmů či interaktivní hry. V rámci slavnostního večera byly rovněž vyhlášeny výsledky fotografické soutěže stejného názvu, tedy Najdi se v Evropě!

Akce Najdi se v Evropě! připravila Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, Česká národní agentura Mládež, NIDM a Institut umění – Divadelní ústav u příležitosti Evropského týdne mládeže a závěrečné oslavy Evropského roku mezikulturního dialogu 2008 v ČR. Akce proběhla pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR.

Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 v ČR
Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 v ČR
Evropský rok mezikulturního dialogu 2008 v ČR

Fotosoutěž Najdi se v Evropě!

1. místo Viktor Pischinger Tanečnice

Vítězné snímky v kategorii Evropa mnoha kultur

2. místo Martin Pulicar Kultury

Vítězné snímky v kategorii Evropa mnoha kultur

3. místo Aneta Silberová
Kde jsou mé kořeny

Vítězné snímky v kategorii Evropa mnoha kultur

Alžběta Vobejdová
Mezi vodotrysky

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Filip Hrubý Setkání generací

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

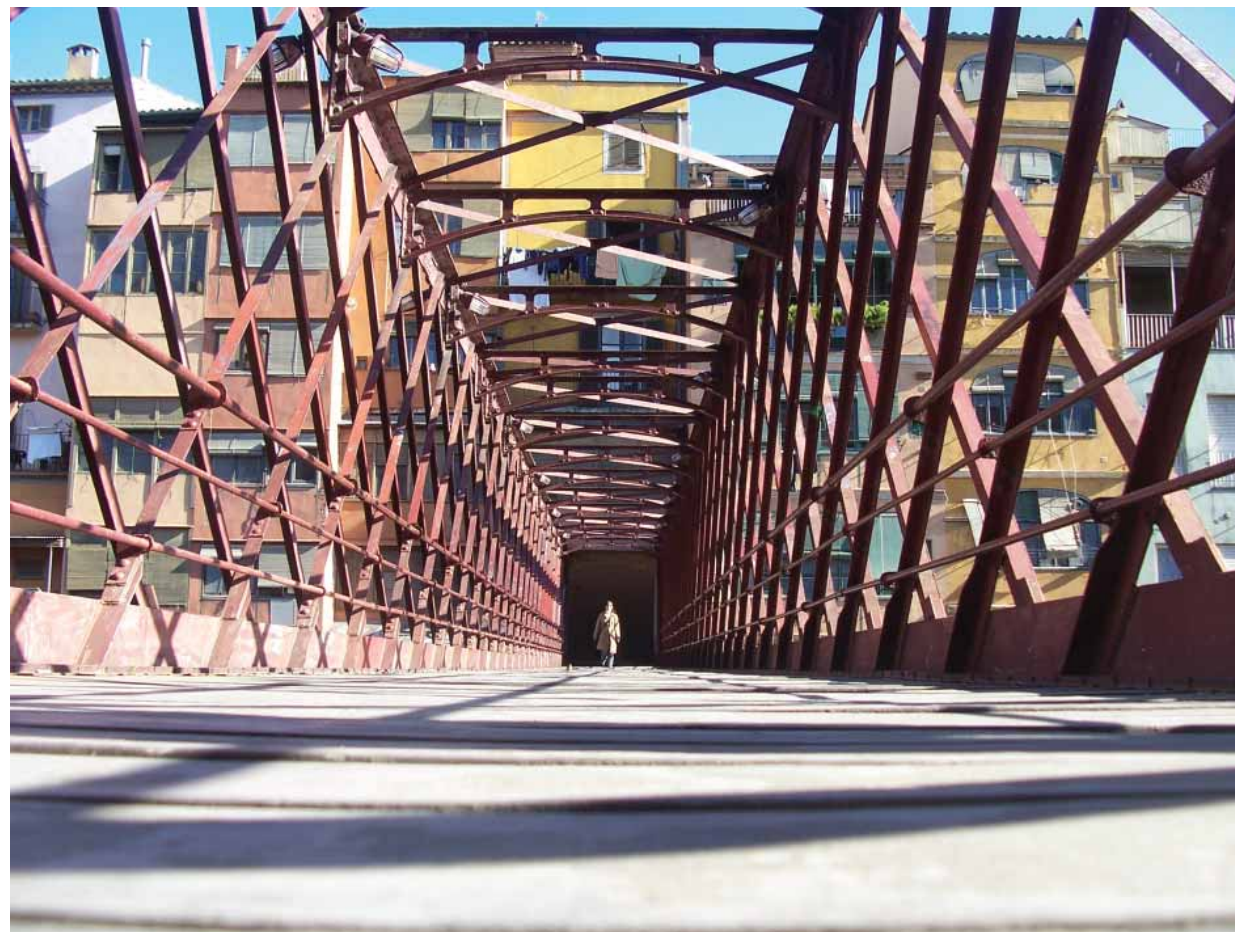
Ion Ciorici Ice Hotel

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Jaroslav Stančík
Nová cesta

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Lucie Matušová
Watch This

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Martina Šotkovská
Kadibudka ve Švédsku

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Michaela Vránová
Hra světél

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Pavla Waldhauserová
Světlo proti depresi

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Petra Ciprová
Kýč, či klasika

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Petra Ciprová
Tulipány

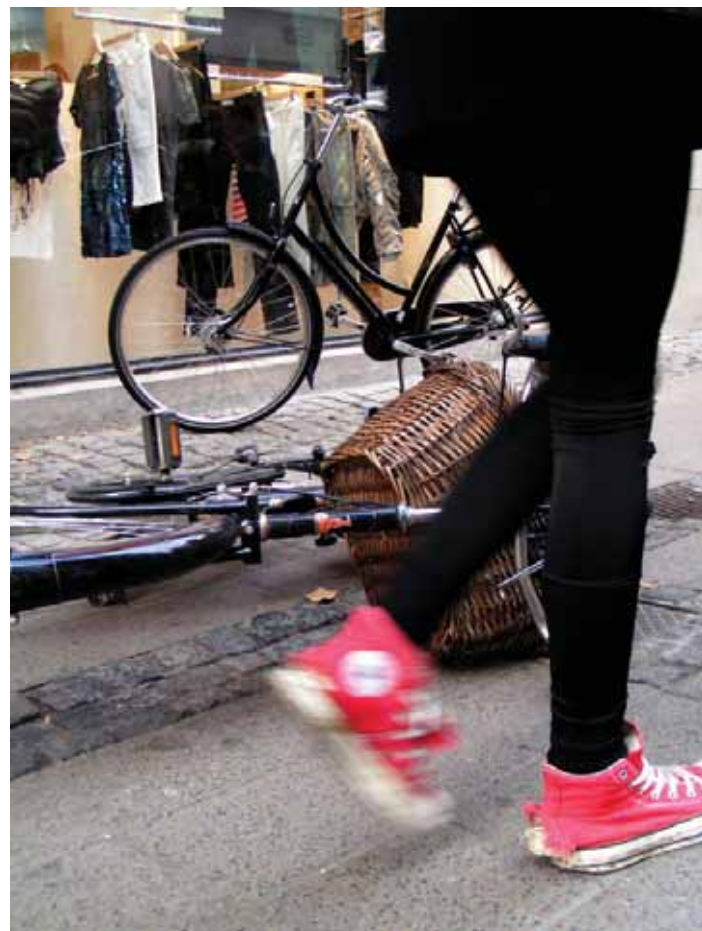
Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Tomáš Tkáčik

Kolo

Vítězné snímky v kategorii Kreativita a inovace v životě Evropana

Soutěž o nejlepší výtvarný návrh plakaty s tematikou mezikulturního dialogu

Poslední soutěží, která proběhla pod záštitou Evropského roku mezikulturního dialogu, byla výtvarná soutěž pro děti do 15 let. Jejich úkolem bylo výtvarně zpracovat návrh plakaty nebo navrhnout trefný slogan, který by soužití kultur vyjadřoval, případně kombinaci obého.

Výsledky soutěže

Alena Nezvalová

Věk: 14 let

Stejně, jako jsou pro Číňany velice důležité dvě protichůdné a navzájem se doplňující síly JIN a JANG, je třeba, aby se také lidé na světě odlišovali svou kulturou a vzhledem, ale navzájem se doplňovali stále novějšími myšlenkami o tom, jak vylepšit svět a rozvíjet pomoc.

Kateřina Zichová

Věk: 13 let

Umíme si naslouchat

Lucie Burešová

Věk: 11 let

Jeden svět

Štěpánka Kosová

Věk: 15 let

Žijeme spolu

Marek Pišl

Věk: 14 let

Porozumění mezi dvěma kulturami

Projekt Alter Ego

Projekt Alter Ego, jehož hlavním koordinátorem v České republice byla Česká centra zastoupená Helenou Kovaříkovou a ambasadorkou Tonyou Graves, byl nejúspěšnějším počinem v rámci všech projektů podpořených Evropskou unií v rámci Evropského roku mezikulturního dialogu. Projekt, který proběhl ve 22 zemích EU, neoddiskutovatelně přispěl k mezikulturnímu porozumění mezi mladými lidmi prostřednictvím uměleckých disciplín.

Současná evropská společnost se vyznačuje čím dál větší kulturní a jazykovou rozmanitostí a přistěhovalectvím z evropských i mimoevropských zemí. Nové evropské „hřiště“ nabízí obrovské příležitosti ke vzájemné interakci rozdílných kultur, která může být velmi obohacující. Přesto je běžné, že mladí lidé z minoritního prostředí zůstávají do určité míry izolováni od většinové společnosti a mladým lidem z většinové společnosti zase chybí bližší kontakt s příslušníky minorit i s jinými evropskými kulturami. Reflexe tohoto stavu a potřeba začlenit téma mezikulturního dialogu do učebních osnov a materiálů jsou proto velice aktuální, a z toho vyšla i základní idea tohoto mimořádně úspěšného projektu.

Principem Alter Ega byla mezinárodní on-line

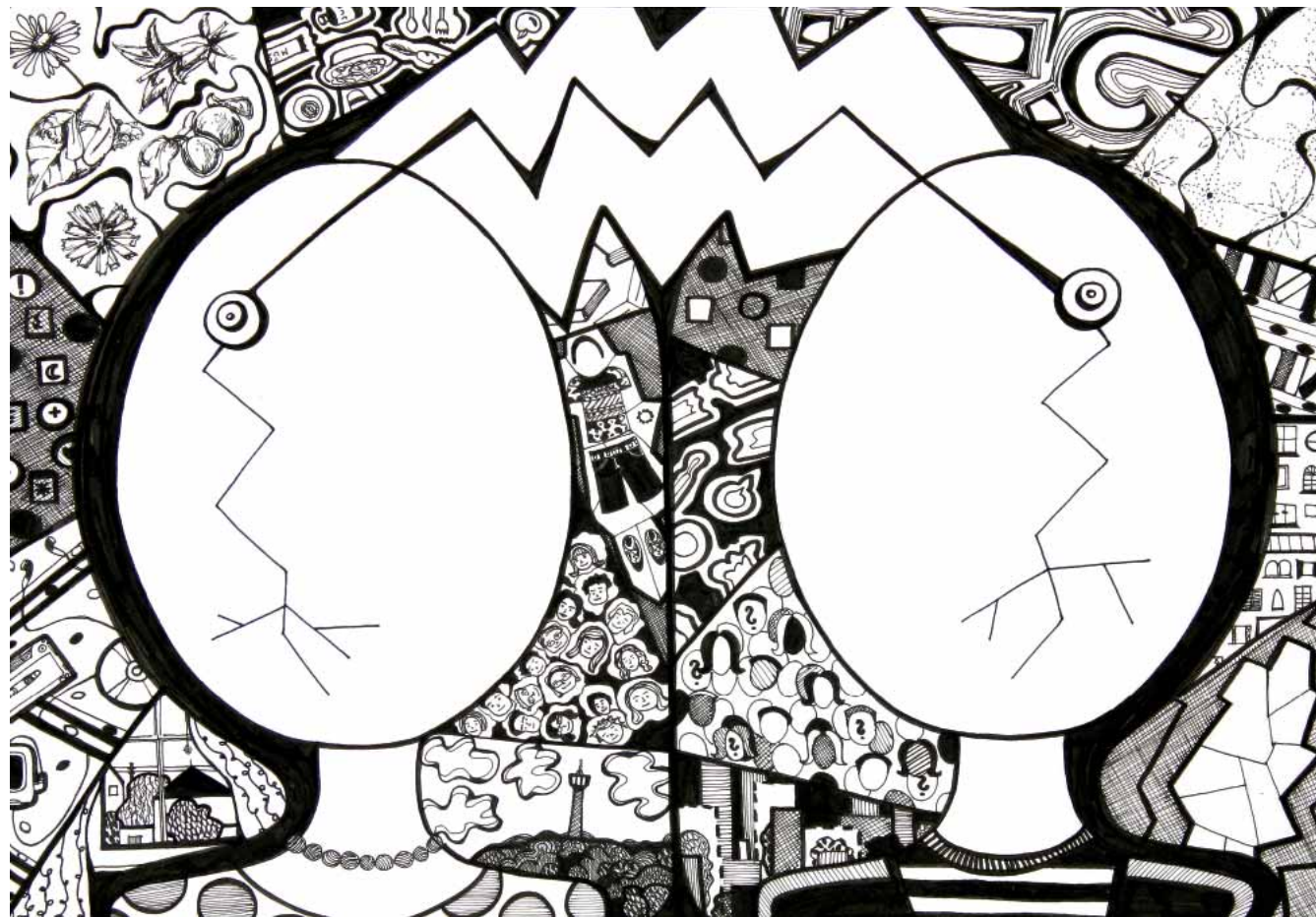
soutěž pro mladé lidi narozené v letech 1990-1994. Jejich úkolem bylo libovolnou uměleckou technikou ztvárnit dvojportrét sebe a jiného, skutečného nebo fiktivního člověka z etnický, kulturně nebo sociálně odlišného prostředí. Odborná porota potom v každé zemi vybrala ze všech příspěvků deset nejlepších, o vítězi se rozhodlo prostřednictvím on-line hlasování.

Autoři se spolu se 42 vítězi z ostatních evropských zemí zúčastnili pětidenního workshopu v Dánsku, vedeného evropskými umělci z minoritního či přistěhovaleckého prostředí a zaměřeného na rozvoj uměleckých schopností a mezikulturní dialog.

Hlavní cenu, kterou byla týdenní stáž na umělecké škole v Dánsku, předal náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Dušan Lužný dvěma finalistkám z České republiky, Adéle Wagnerové a Julii Klimentové.

autor: Adéla Wagnerová

Европейский центр культуры и искусства в Стамбуле, 2008, проект арт-платформы

Ambasadoři

Feng-yūn Song

Song, rodačka ze severočínské provincie Heilongjiang, žije od roku 1985 v České republice, kde se stala zásadní osobností domácí kulturní scény.

Zpěvačka, básnířka, skladatelka, pedagožka a autorka mnoha oceněných hudebních a divadelních multikulturních projektů se od dětství věnovala tradiční pekingské opeře. Tu vystudovala jako osobní žákyně Shang Huimin, čelní představitelky rodové školy Shang, která je jednou ze čtveřice nejvýznamnějších škol tradiční pekingské opery.

Od roku 1985 žije trvale v ČR, kde absolvovala FFUK

v Praze a stala se doktorkou filozofie.

Umělecky vychází z východních kořenů, věnuje se multikulturní a nadžánrové hudební fúzi.

Spolu s Alanem Vitoušem je držitelkou ceny Stříbrný zvón z Mezinárodního festivalu rozhlasových hudebních pořadů v Sanghaji 1995 a Zvláštní ceny Českého hudebního fondu 1995. Je též laureátkou (za doprovodu Tria PUO) prvního místa Ceny křišťál z China Music Expo v Čangša 2007.

Song je autorkou čtyř hudebních nahrávek a během své dosavadní kariéry spolupracovala s osobnostmi české scény jako jsou například Alan Vitouš, Ida Kelarová, Zuzana Lapčíková, Emil Viklický, Vladimír Václavěk, Jana Koubková a mnozí další.

V rámci svého Tvůrčího studia Feng-yūn Song zavedla a vyučuje hlasově a dechově vzdělávací programy Mys-tika za hlasem pro hlasové profesionály a Hlas dítěte v nás pro zájemce o osobnostní růst.

Je zakladatelkou a dramaturgyní hudební oslavy Vítání čínského Nového roku v Praze. Tento projekt běžel již šestým rokem. V roce 2007 založila Občanské sdružení Feng-yūn Song, které se zaměřuje na sblížení východní a západní kultury. Navazuje na tradici Hudební oslavy a Vítání čínského Nového roku a pořádá první ročník Čínského festivalu 2008 Vítání Roku myši v ČR.

„Multikulturní“ je možná už trochu nadužívané slovo, co konkrétně si za ním ale představujete Vy?

Kultura nemusí být vždy etnická záležitost. V podstatě

jde o vypěstovaný způsob myšlení. Multikultura je snahou o koexistenci více kultur nebo připouštění jiných odlišných způsobů myšlení.

Dlouhou dobu žijete v Čechách, setkala jste se tu s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

Ano, ale větší trauma nemám.

Co je podle Vašeho názoru nejtěžší pro Čechy při současné migraci a míchání kultur?

Vlastní národní sebeuvědomění. Ten, kdo zná a je hrdý na svou kulturu, dokáže si zachovat respekt i vůči cizím.

Proč jste se rozhodla podpořit ERMD?

Jako hudebnice pocházející z jiné, velmi odlišné kultury žiji v Čechách mnoho let. Ve svém osobním i profesijním životě se stále setkávám s otázkami, které se přímo týkají mezikulturního dialogu. Feng-yūn Song o. s. se zaměřuje na sblížení a porozumění východních a západních kultur. Lunární festival, který pořádá naše občanské sdružení, se snaží vytvářet platformu pro setkávání autentických kultur a osobností... ERMD je společenská a kulturní osvěta, která si rozhodně zaslouží pozornost a podporu. Je to krok ke zdravému soužití národů i jednotlivců.

Navzdory Vašemu vytížení, zaujal Vás některý z projektů, který byl v rámci ERMD podpořen?

Možná že je to díky mé hudební profesi, že jsem zpěvačka a také se zabývám vzdělávacími hlasovými programy, je mi zejména sympatický třeba projekt Hlasohled...

Tomio Okamura

Tomio Okamura se narodil v Tokiu, má japonské, korejské a české předky, a všude na světě o sobě hrdě tvrdí, že je Čech. Tomio se navzdory nelehkému dětství a kariérnímu startu z pozice prodáváče popcornu v japonském kině významně prosadil na českém trhu. Ve dvaceti letech se ze dne na den rozhodl, že zkusí štěstí v Čechách a odletěl do Prahy, o které dnes říká: „Cítím se tu doma a Prahu bych nevyměnil za žádnou jinou metropoli světa. Sjezdil jsem všechny kontinenty s výjimkou Antarktidy, ale i na tom nejexotičtějším místě se stejně za chvíli začnu těšit na Prahu.“

Za jeho současnou úspěšnou kariérou jsou roky tvrdé dřiny: jako průvodce začal provádět japonské turisty po Praze. Po čase ovšem zjistil, že české cestovky nenaplníují potřeby japonských turistů a vsadil vše na jednu kartu: za ušetřené peníze si na londýnském veletrhu cestovního ruchu pronajal půl metru čtverečního prezentační plochy - a dokázal přesvědčit dvě největší japonské cestovní agentury o tom, že nejlepší služby v Čechách jim nabídne právě on. O poctivosti a preciznosti jeho práce vypovídá fakt, že v dnešních dnech jeho cestovní kancelář přivádí do Čech více než 130 000 turistů ročně.

Jeho práci ocenil dokonce i japonský císař, jemuž byl osobně představen při audienci jako symbol spojující Českou republiku a Japonské císařství.

Tomio Okamura byl externím spolupracovníkem rádia BBC, je členem prezidia Asociace českých cestovních kancelářů a zároveň jejím tiskovým mluvčím. Každoročně organizuje několik charitativních koncertů s volným vstupem, na které vozí umělce z Japonska. Je velmi aktivním propagátorem kultury své rodné země, a tím zásadně přispívá k většímu porozumění a toleranci mezi lidmi různých ras.

Proč jste se rozhodl podpořit ERMD?

Sám dlouhé roky pracuji na prosazování celospolečenských témat. Mé rozhodování se vždy odehrává ve dvou rovinách: zda je projekt důvěryhodný a může přispět společnosti a jestli se s ním mohu nějak osobně ztotožnit. Jsem z jedné poloviny „Neevropan“ a celoživotně mě provází zkušenost, že mnoho lidí zbytečně odsuzuje ostatní lidi jen kvůli jiné národnosti nebo barvě pleti. Projekt měl za úkol názorově posunout fakt, že není hendikepem být jiný. Naopak to může lidi vzájemně obohatit! Kromě toho i mimo pole mezikulturní je potřeba přispívat k tomu, aby se k sobě lidé chovali slušně, nestyděli se druhému pomoci a vycházeli si navzájem vstřícně.

Dlouhou dobu žijete v Čechách, setkal jste se tu s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

Vůči některým etnikům tu panuje nevraživost; mívám jsem problémy, když si mě lidé pletli s Vietnamcem. Ale podobně jako jsem v Čechách Japonec, Číňan nebo Vietnamec, v Japonsku jsem býval zase „moc bílý“.

Tonya Graves

Tonya Graves se narodila v americkém Peekskillu jako nejstarší z pěti dětí. V roce 1992 absolvovala obor Divadelní a hudební herectví na State University of New York, New Paltz. Od roku 1995 žije v Čechách, zpívat začala až tady. Prošla skupinami Luboš Andršt Blues Band, kde působila hned od svého příjezdu. Po roce s Andrštem se dostala do dnes již legendární skupiny Liquid Harmony. Od roku 2000 působí v Monkey Business, se kterými dosud získala šest Andělů. Současně vystupuje i s New Orchestra of Dreams Štěpána Smetáčka. Tonya hrála ve filmech Igua-Igua, Blízko nebe a v Hrabalově. Obsluhoval jsem anglického krále.

„Multikulturní“ je možná už trochu nadužívané slovo, co konkrétně si za ním ale představujete Vy?

Promíchávání svěbytných kultur.

Dlouhou dobu žijete v Čechách, setkala jste se tu s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

Nesetkala jsem se s žádnými problémy.

Co je podle Vašeho názoru nejtěžší pro Čechy při současné migraci a míchání kultur?

Pravděpodobně smířovat se s tím, že některé věci mohou být už navždy jiné.

Proč jste se rozhodla podpořit ERMD?

Čím více se o jiných kulturách naučíme, tím víc se naše životy obohatí.

Navzdory Vašemu vytížení, zaujal Vás některý z projektů, který byl v rámci ERMD podpořen?

Zaujalo mě Alter Ego, které jsem i celou dobu sledovala.

Sri Kumar Vishwanathan

Narodil se v Quilonu ve státě Kerala v Indii.

Během studií matematicko-fyzikálního oboru na moskevské Přírodovědecké fakultě University Patrica Lumumby, kterou absolvoval v roce 1990, se seznámil se svou budoucí ženou, Češkou. Po svatbě se přestěhoval do České republiky. Působil jako stážista na britských a amerických školách, a v letech 1991-1997 pracoval jako středoškolský učitel fyziky

na olomouckém gymnáziu.

V roce 1997, kdy Moravu postihly ničivé záplavy, aktivně pomáhal postiženým. Soustředil se zejména na romské rodiny ze zaplavené části Ostravy, se kterými se nastěhoval do komunitního centra. Působil jako sociální pracovník, zastupoval Romy při jednáních na úřadech a při vyřizování občanskoprávních záležitostí. Vishwanathan je autorem projektu i realizace Vesnička soužití, ve které se 30 romských i neromských rodin svépomocí vybuďovalo nový domov, který ztratily při záplavách. V lednu 1998 založil se studenty moravských universit občanské sdružení Vzájemné soužití na podporu podobných aktivit. V letech 2003 a 2005 byl členem Rady vlády ČR pro lidská práva, je členem skupiny Bridge People při pražské pobočce UNHCR. Vishwanathan za svou práci obdržel Cenu Františka Kriegla, Cenu Charty 77, Cenu Alice Garrigue Masaryk a ceny Ashoka Fellow.

„Multikulturní“ je možná už trochu nadužívané slovo, co konkrétně si za ním ale představujete Vy?

Multikulturalita je vrozená lidským společenstvem stejně jako hra dítěti. Nejbohatší z velkých civilizací a kultur vždycky měly jasnou osnovu množství interakcí inteligentních žen a mužů, kteří měli kapacitu překonávat své strachy a nejistoty, a získávali je právě tak, že se inspirovali napříč jinými kulturami. Někdy kultury zůstanou uvězněny ve vlastní síti. Pýcha, předsudky a frustrace uvěznou v pasti sebestřednosti, a zamítnou rozmanitost a bohatost multikulturní společnosti, podobně jako rozložené dítě, které se rozhodlo zamknout se v koupelně.

Dlouhou dobu žijete v Čechách, setkal jste se tu s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

Soukromá očka v obchodech a podezíraví policisté mě podezírají, zřejmě kvůli barvě pleti. Ale mohu říci, že věci se zlepšují. Cítím, že se mohu podílet na každodenním životě v české společnosti s ohledem na mou kvalifikaci.

Co je podle Vašeho názoru nejtěžší pro Čechy při současné migraci a míchání kultur?

Myslím, že největší výzva pro Čechy je přijmout české Romy jako součást společnosti. Věnujete mnoho energie zbytečným věcem. Romové nepotřebují sociální benefity o nic víc než sami Češi. Co potřebují, je být ujistěni, že jsou platnou součástí společnosti, že se na jejím vývoji mohou podílet za podobných podmínek jako Češi. Veřejné instituce, počínaje mateřskými školami, by měly významně přispívat k vyrovnání startovních pozic.

Pozorují kolem sebe nezvyklé situace. Například před pár lety zaměstnavatelé negativně reagovali na možnost zaměstnat Romy. Nyní už vídám, že některé soukromé společnosti přijímají Romy do pracovního poměru a chválí je za to, že jsou pracovití.

Jsem skutečně přesvědčený, že sociální slabost obrovské části Romů není jenom jejich vinou. Měli bychom všichni napomáhat tomu, aby byli Romové ve společnosti silnější. Jak se říká, síla řetězu je v jeho nejslabším článku.

Proč jste se rozhodl podpořit ERMD?

Je mou povinností podpořit projekt, který se zabývá porozuměním mezi kulturami.

Navzdory Vašemu vytížení, zaujal Vás některý z projektů, který byl v rámci ERMD podpořen?

Projekty, kterým se věnuje člověk v tísní, jsou podle mého názoru mimořádně zajímavé.

Petra Procházková

Absolvovala Fakultu žurnalistiky na Universitě Karlově. Poté pracovala v časopise Květy, po roce 1989 nastoupila do Lidových novin a v roce 1992 byla jako zahraniční korespondentka vyslána do Ruska.

V roce 1994 spolu se senátorem Jaromírem Štětinou založila novinářskou agenturu Epicentrum a začala točit reportáže z míst válečných konfliktů v Osetii, Abcházii, Gruzii, Tádžikistánu, ale i v Afghánistánu či Čečensku. V roce 2000 přerušila svou práci a několik let se věnovala humanitární pomoci v Grozném. Ve stejném roce ale byla donucena Rusko opustit.

V roce 2001 založila s Janou Hradilkovou občanské sdružení Berkat, které pomáhá dětem a ženám v Čečensku a v Afghánistánu.

Je držitelkou presidentské medaile Za zásluhy, novinářské Ceny Křepelek, novinářské Ceny Ferdinanda Peroutky a ceny Gratias Agit za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí.

Je autorkou knih Aluminiová královna a Frišta.

„Multikulturní“ je možná už trochu nadužívané slovo, co konkrétně si za ním ale představujete Vy?

Pro mne má už právě až pejorativní nádech, právě tím, jak je nadužívané, se mi zošklivilo. Ale pokud si odmyslím ten antikulturní nános, potom je pro mne multikulturní cosi, co představuje obrovskou dávku tolerance

ze všech stran, schopnost vnímat jeden druhého i přes zásadní odlišnosti ve světónázoru, náboženském vyznání a třeba i v barvě kůže.

Ale nesmí to být ta česká tolerance, která znamená, že tolerujeme to, co máme rádi. Opravdová tolerance v sobě totiž nese třeba i kus sebezapření a schopnost potlačit v sobě nechuť vůči něčemu, co my rádi zrovna nemáme, ale jiný na to má právo. To Češi moc neumějí. Není žádné umění tolerovat, že každou neděli voní od sousedů kachna, když ji milujeme. Tolerance je, přát jim dobrou chuť, i když sami máme jen z pomyslení na kachnu žaludeční křeče.

Setkala jste se při Vašich pobytech v zahraničí s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

To snad ani ne... nebo jen výjimečně, když mi například Syřané nechťeli dát víza kvůli nějakým diplomatickým šarvátkám nebo v Rusku se na mne dívali skrz prsty, když jsme slavili odchod posledního sovětského vojáka a potom vstupovali do NATO... ano, v Rusku byly chvíle takového velkého nepochopení, kdy se mne i prostí lidé ptali - „A proč se s námi už nechcete kamarádit a vrháte se do náruče těch imperialistů? Vždyť my jsme vám vždycky chtěli jen a jen pomáhat.“

Ale nejčastější jsou omezení kvůli pohlaví a barvě pleti. V islámských zemích jako žena nesmím spoustu věcí a v řadě dalších zemí je bílá barva kůže spíš překážkou než klíčem, který otevírá všechny dveře, na které tlučáte. Takže bych ráda, aby se v Evropě tohle nedělo a aby tady byla hlavní kvalitou profese, vzdělání, slušnost

a poctivost, nikoliv váš původ a barva očí nebo plnovousu.

Co je podle vašeho názoru nejtěžší pro Čechy při současné migraci a míchání kultur?

Připustit si, že nejsme pupkem světa, pochopit, že i jiní lidé jsou šikovní, chytří, vzdělaní a vnímaví, zapomenout na rady našich babiček, co nám říkaly, že černoši smrdí a šikmooci jsou napůl ještěrky... a potom hlavně spolknout, že naše děti se už budou párovat čistě podle svého srdce, a ne podle našeho přání. Já mám ostatně také přičmoudlé dítě, tak bych se hodně urazila, kdyby tatínek sněhobílé dcery byl na našeho přičmoudlíka nějak nepřijemný. My ještě vnímáme rasové rozdíly, naše děti je snad už budou vnímat méně. Nebo to bude naopak? To bych opravdu nechtěla.

Proč jste se rozhodla podpořit ERMD?

Myslím si, že jakákoliv aktivita zaměřená na bourání stereotypů v oblasti například rasové nesnášenlivosti nebo jakékoliv jiné intolerance si podporu заслужuje. Kromě toho mám ráda projekty, které povzbuzují činnost, přemýšlení a aktivitu.

Navzdory Vašemu vytížení, zaujal Vás některý z projektů, který byl v rámci ERMD podpořen?

Moc se mi líbila fotosoutěž a některé snímky byly opravdu moc krásné. Mně se třeba líbil Kde jsou mé kořeny. Tak nějak to vystihovalo i moje rozpolezení mysli a duše.

Miloš Zábranský

Respektovaný český režisér Miloš Zábranský je absolventem FAMU.

Jeho studentský film Horečka všedního dne z roku 1980 kandidoval na studenského Oskara a v Čechách se stal kultovním filmem. Snímek Poslední mejdan z roku 1982 byl pro změnu cenzorů zničen. Kvůli těmto dvěma snímkům měl několik let režisér zákaz natáčet.

V průběhu 80. let se mu ovšem podařilo natočit snímek Dům pro dva, který byl přes veškeré zákazy v roce 1988 nominován v Berlíně na evropskou filmovou cenu Félix.

Dům pro dva spolu s filmy Masseba a Stavení tvoří ucelenou trilogii.

Po revoluci se Zábranský věnoval dokumentárním filmům a účastnil se expedic na nejružnější místa planety, filmy Devět prezidentů a Čechy krásné, Čechy mě si ovšem i ve svobodném režimu „získal“ jistou neľibost.

V roce 1998 natáčí Osud jednoho zbabělce, o rok později se stává slavným jeho dokument Občan Karel Kryl.

Ve filmové tvorbě pokračuje až do roku 2001, kdy odjíždí na Srí Lanku a stává se budhistickým mnichem. Tam zůstává až do roku 2004, kdy oblast postihne ničivá vlna tsunami.

Na místech, které podlehly přírodní katastrofě, začíná natáčet svůj zatím poslední film s názvem Zóna.

Teď je naléhavou výpovědí o způsobu života, který musí každého Evropana šokovat.

„Mezikulturní“ je možná už trochu nadužívané slovo, co konkrétně si za ním ale představujete Vy?

V rámci mezikulturního dialogu se logicky snažím mluvit o různých kulturách. Myslím si, že je důležité, aby si lidé v Evropě uvědomovali, že nejsou na zeměkouli sami: vždyť ještě dnes je spousta kulturních komunit, které jsou velice pestré i svěbytné. I optikou současného ekonomického tlaku je velice dobré se podívat, že existují i jiné národy, které dokáží s přírodou mnohem více komunikovat, žít s ní a poslouchat ji.

Mně jde v mé práci hlavně o předávání poselství: celý život dělám filmy o tom, co je v člověku hluboko zakořeněné, co je kolem něj, jak skutečně žije. Ukazuji v nich, že lidé dokáží žít v jiných prostorech, být v souladu s přírodou či se sebou samým.

V dnešním hektickém životě je dobré zastavit se, a já cítím, že můžu svými filmy ukázat právě ony jiné kultury. Díky tomu, že jsem filmař, může být má práce dobrým „zastavením se“ pro lidi, kteří se podívají na můj film a řeknou si: „Aha, možná to má někdo mnohem složitější.“ Mám pocit, že úkolem vzdělaných lidí z kulturních zemí je zachytit určitou vazbu, kterou člověk měl s přírodou, pokusit se zmapovat to „něco“, co tu je, dokud to nezmizí.

Procestoval jste mnoho zemí i jste v mnoha cizích zemích žil, setkal jste se s nějakými omezeními kvůli Vaší národnosti?

Když jsem byl například v Amazonii mezi Indiány, logicky jsem se tam necítil doma, ale asi jinak, než máte na mysli. Například: když jsem měl žízeň, měl jsem vzhledem k tomu, že v PET lahvích tam vodu nikdo nedodává, dvě

možnosti: buď si dojít do potoka nebo si někde nasbírat z kaluže. Místní šamani ale věděli, že přes určitou liánu teče voda čistá, čirá, nádherná. Já tu liánu najít neuměl, oni ano. To mi dalo pocit opravdového cizince.

Co je podle Vašeho názoru nejtěžší pro Čechy při současné migraci a míchání kultur?

Čechy jsou středoevropská země, která nikdy neměla kolonie, a z toho pramení určitý handicap naší země: nejsme zvyklí na tu celosvětovou barevnost, jsme šokováni z toho, že by sem mohla přijít jiná kultura!

Není to neschopnost, spousta Čechů procestovala svět, žijí tu pochopitelně smíšené páry, ale není to v takové míře jako v zemích, které měly kolonie. Tam je už dlouhodobě zvykem nacházet si „jiné“ partnery; z hlediska přirozeného výběru si jednotliví lidé nacházejí to, co je zaujme, co je pro ně atraktivní. Jsem přesvědčen, že ženy z jiných zemí mohou být pro mnoho mužů mnohem atraktivnější než ženy české.

Tenhle proces ovšem nikdo nezastaví, lidé se budou víc a víc promíchávat. Ano, lidská jedinečnost se obrousí, ale naše civilizace obrušuje na zeměkouli spoustu jiných věcí. Vždyť spousta lidí v Evropě se snaží najít jiné rozměry, hledají je na východě, v meditacích, v józe... myslím, že takové obrušování vůbec nemusí být špatné.

Proč jste se rozhodl podpořit ERMD?

Do ERMD přináším svůj film Zóna, který jsme v rámci ERMD promítali například i ve školách. Všichni jsme byli překvapeni, jak děti reagují: výjimečně si nepíšou smsky, nechraští bombóny, ale dívají se s otevřenou pusou. Netušily dosud, že i v jejich věku, tedy kolem 12-13 let, jsou

jinde děti, které se musí starat o rodiny, pracovat od rána do večera. Bylo to otvírání jiných pohledů na jiné kultury, a přesně tam vznikl onen mezikulturní dialog. Děti tak viděly, jak je život složitý. Snad jim je vzkazem, že ve světě, kde jeden chodí bos, nejsou značkové boty vůbec důležité, ale to, že žijí v míru, chodí do školy, nemusí pracovat. Snad si uvědomily, že středoevropský prostor je dobrý.

Evropský záměrný plán rozvoje školství 2000-2006

Adresář organizací

Amnesty International	Česká pobočka Amnesty International (AI ČR) byla založena v roce 1991 a okamžitě se zapojila do mezinárodních aktivit. Její činnost spočívá zejména ve zveřejňování informací o stavu lidských práv a zapojování veřejnosti i úřadů do ochrany lidských práv v ČR i v zahraničí.	www.amnesty.cz Provaznická 3, 100 00 Praha 1
Asociace debatních klubů ČR	Asociace debatních klubů (ADK) se věnuje projektově řízeným aktivitám a svojí činností se aktivně angažuje ve věci ochrany práv menšin. Významnou pozornost věnuje rozvoji vzdělání a spolupráci menšin a většinové společnosti. Takovým projektem je například Romská debatní liga, která usiluje o zpřístupnění pozitivního vzdělávacího efektu metody „debatování“ romské mládeži. Projekt navazuje na zkušenosti ADK v pořádání „smíšených česko-romských debatních turnajů“ a práci debatních klubů romské mládeže v debatních programech ADK.	www.debatovani.cz Za Humny 206, 751 24 Přerov
Berkat	Občanské sdružení Berkat bylo zaregistrováno na podzim r. 2001. Impulsem ke vzniku Berkatu byla snaha pokračovat v práci stejnojmenného občanského sdružení v Ingušetii, které spoluzakládala Petra Procházková v r. 2000 na podporu dětského stacionáře v Grozném. Hlavní strategií Berkatu ve všech realizovaných projektech je zprostředkovat co nejvíce přímých informací o životě lidí v Čečensku a vytvořit (např. na základě osobního setkání) individuální přátelské vazby. Od roku 2006 Berkat provozuje komunitní centrum InBáze, které nabízí služby a aktivity pro cizince. InBáze je zároveň místem, které je otevřené migrantům, uprchlíkům a cizincům a nejen jim. InBáze slouží jako prostor, který poskytuje nejen vzdělávání a další podporu při vstupu na trh práce a integraci do české společnosti cizincům žijícím v Praze.	www.berkat.cz Rumunská 124/24 120 00 Praha 2
Brněnské kulturní centrum	Brněnské kulturní centrum je garantem rozmanitosti kultury v Brně. Organizuje velké festivaly i drobné akce, které přispívají k mezikulturnímu dialogu. Je pořadatelem takových akcí, jako jsou Brněnské shakespearovské dny, Brněnské kulturní léto, Brněnské lidové slavnosti, festival etnické a world hudby Babylonfest, Mezinárodní kytarový festival, mezinárodní soutěžní festival krátkých hraných filmů Brněnská 16 a řady dalších.	www.kultura-brno.cz Radnická 4–10, 658 78 Brno
Centrum buddhismu Diamantové cesty	Centrum buddhismu Diamantové cesty ve Znojmě umožňuje setkání s živým laickým buddhismem zasazeným v rámci moderní západní společnosti. Centrum je jedním z mnoha meditačních center a skupin po celém Česku založených lamou Ole Nydahlem.	www.bdc.cz/znojmo Bezručova 9, 669 02 Znojmo
Centrum integrace cizinců	Centrum pro integraci cizinců (CIC) pomáhá cizincům při integraci do české společnosti. Svou účastí na různých meziresortních komisích, výborech nebo pracovních skupinách se snaží prosadit svá ideová východiska, působí na celém území Čech a v kraji Vysočina. CIC poskytuje nejen sociální poradenství, ale nabízí a rozvíjí i další aktivity - pracovní poradenství, dobrovolnickou službu, vývoj a realizaci tzv. nizkopraho-vých kursů češtiny.	www.cicpraha.org Kubelíkova 55, 130 00 Praha 3
Centrum ochrany lidských práv jižní Čechy	Centrum ochrany lidských práv jižní Čechy funguje jako projektové pracoviště občanského sdružení ICOS Český Krumlov. Svou činnost zahájilo v první polovině roku 2003 za podpory Českého helsinského výboru (ČHV), který s centrem i nadále úzce spolupracuje. Činnost centra je zaměřena na problémy omezování a porušování lidských práv zejména v jihočeském regionu.	www.latron.cz nám. Svornosti 2 381 01 Český Krumlov
Centrum pro otázky migrace	Centrum pro otázky migrace se ve své činnosti věnuje individuálnímu poradenství cizincům směřujícím k jejich integraci do české společnosti. V rámci své činnosti nabízí právní, sociální a psychologickou asistenci. Věnuje se také dalším aktivitám, které podporují začlenění cizinců do společnosti, jako jsou multietnická skupinová setkání, výtvarné skupiny, besedy, realizace koncertů a jiných akcí pro veřejnost.	www.migrace.com Senovážná 2 110 00 Praha 1
Česká společnost přátel Izraele	Společnost je dobrovolnou nepolitickou, nenáboženskou organizací sdružující zájemce o přátelské vztahy ke Státu Izrael. Společnost spolupracuje se všemi obdobně zaměřenými českými i zahraničními organizacemi. Jejím posláním je objektivně a pravdivě informovat o politickém, hospodářském, sociálním a náboženském dění v Izraeli a o životě jeho lidu; napomáhat všestrannému rozvoji vědeckých, kulturních, turistických a hospodářských styků se Státem Izrael, a přispívat takto ke vzájemnému poznávání; bojovat proti všem formám antisemitismu a jiných projevů rasismu v duchu humánních, mravních a demokratických ideálů T. G. Masaryka.	www.cspi-cz.com Haškova 7/629 170 00 Praha 7
Český helsinský výbor	Český helsinský výbor (ČHV) je nevládní neziskovou organizací pro lidská práva. Hlavním posláním je především sledování zákonodárné činnosti týkající se lidských a občanských práv, připomínkování návrhů zákonů a předkládání alternativních návrhů pokud souvisejí s ochranou lidských práv. ČHV monitoruje stav lidských práv v ČR se zvláštním důrazem na vybrané oblasti, mezi něž patří mimo jiné i cizinecká proble-	www.helcom.cz Štefánikova 21 150 00 Praha 5

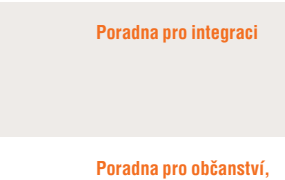
matika. Pravidelně vypracovává zprávy o stavu lidských práv v ČR a sleduje situaci těch skupin obyvatelstva, u nichž ochrana lidských práv vyžaduje zvláštní pozornost.

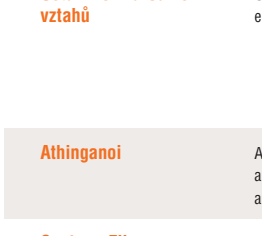
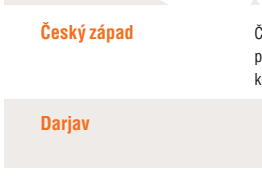
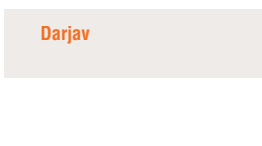
Český výbor pro UNICEF	Český výbor pro UNICEF byl ustaven v roce 1991 jako národní, nevládní, dobrovolnická organizace, reprezentující a svojí činností podporující zájmy Dětského fondu OSN - UNICEF v České republice. Je jedním ze 37 národních výborů pro UNICEF, jejichž cílem je ve vyspělých průmyslových zemích informovat širokou veřejnost o poslání a konkrétní činnosti UNICEF ve prospěch dětí, upozorňovat veřejnost na situaci dětí ve světě i v ČR. Český výbor pro UNICEF získává pro svoji činnost ve prospěch dětí dobrovolné spolupracovníky a příznivce, shromažďuje finanční prostředky pro pomoc strádajícím dětem celého světa, ať už formou vyhlášení sbírký, uspořádání benefiční akce, pravidelného či jednorázového finančního příspěvku, prodejem pohlednic a jiného zboží UNICEF.	www.unicef.cz Dům OSN, nám. Kinských 6 150 00 Praha 5
Člověk v tísni - společnost při České televizi	Obecně prospěšná společnost Člověk v tísni vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat v krizových oblastech a podporovat dodržování lidských práv ve světě. Společnost Člověk v tísni realizuje humanitární pomoc, dlouhodobé rozvojové projekty a podporuje snahy o demokratizaci a dodržování lidských práv. Uskutečňuje také rozsáhlé projekty v České republice. Součástí činnosti je již několik let také terénní sociální práce zaměřená na řešení situace ve stále se zvětšujících českých „sociálních ghettech“. Prostřednictvím zavádění interkulturního vzdělávání do českého školského systému společnost Člověk v tísni podporuje toleranci a respekt k minoritním skupinám.	www.clovekvtsni.cz Sokolská 18 120 00 Praha 2
Divadlo Archa	Divadlo Archa je centrem pro současná scénická umění bez ohledu na hranice mezi žánry, je produkčním domem, nemá stálý divadelní soubor - svá představení vytváří formou projektů. Divadlo Archa je místem mezinárodní konfrontace scénických umění a místem setkávání různých kultur. Divadlo Archa vytvořilo projekt Dialogy na útku, jehož cílem je změnit negativní vnímání imigrantů u žáků základních a středních škol a učilišť, potažmo široké veřejnosti za využití divadelních prostředků jako silného a neotřelého komunikačního prostředku.	www.archatheatre.cz Na Poříčí 26 110 00 Praha 1
Dokumentační středisko pro lidská práva	Cílem sdružení je shromažďování a poskytování informací vztahujících se k lidským a občanským právům především v České republice.	Vycpálkova 972/33, P. O. Box 70, 149 00 Praha 4-Chodov
Etnologický ústav AV ČR	Ústav se zabývá výzkumem sociálních a kulturních jevů, týkajících se národů a etnických skupin. Je zaměřen především na výzkum české etnicity (etnické specifiky) v současnosti a v jejím historickém vývoji, na etnické skupiny žijící v českých zemích a v zemích sousedních.	www.eu.cas.cz/etnicka_studia.html Na Florenci 3, 110 00 Praha 1
Evropská kontaktní skupina v ČR	Evropská kontaktní skupina (EKS) je nezisková organizace, která prosazuje rovné příležitosti mezi muži a ženami, bojuje proti rasismu a diskriminaci cizinek a cizinců a mění zažitě genderové stereotypy a předsudky v ČR i v Evropě. Mapuje proces integrace cizinců a cizinek do české společnosti, realizuje kvantitativní sociologické sondy, přispívá k řešení problémů, kterým migranti čelí při začleňování do většinové společnosti, aplikuje odlišné modely integrace, komunitní rozvoj, svépomocné aktivity migrantů a migrantek, nabízí vzdělávání pro poskytovatele sociálních služeb. EKS usiluje o rovné příležitosti mezi muži a ženami (osvěta, vzdělávání, publikace a kampaně).	www.ekscr.cz Žitná 45 110 00 Praha 1
Forint - Fórum pro integraci	V červenci 2004 bylo z iniciativy Otevřené společnosti o. p. s. založeno zájmové sdružení právnických osob - neziskových organizací, nazvané Fórum pro integraci (Forint). Hlavním předmětem činnosti sdružení je odstraňování chudoby, sociální exkluze a jiné úsilí o integraci znevýhodněných skupin do společnosti. K dosažení svých cílů, směřujících k odstraňování chudoby a sociální exkluze, využívá Forint zejména zastupování společných zájmů členů sdružení a zajištění vzájemné informovanosti a informovanosti vůči veřejnosti, aktivně spolupracuje s orgány veřejné správy v ČR a samosprávy, vytváří partnerství s institucemi zabývajícími se bojem proti chudobě, spolupracuje se zahraničními subjekty, organizuje vzdělávací akce, podílí se a iniciuje vznik standardů a metodik pro práci v sociálních službách. Členy sdružení Forint je deset českých neziskových organizací.	www.forint.cz Seifertova 47 130 00 Praha 3
Fórum dárců	Fórum dárců je občanské sdružení, které svojí činností již 10 let úspěšně podporuje rozvoj filantropie v České republice. Členy Fóra dárců jsou významné nadace a nadační fondy a firemní dárci. Fórum dárců provozuje systém dárcovských SMS, poskytuje poradenské a konzultační služby v oblasti firemní filantropie, legislativních otázek spojených s filantropickými aktivitami. Fórum dárců usiluje o posílení nadací a nadačních fondů, vytváření podmínek firemního dárcovství jako nedílné součásti společenské odpovědnosti firem a zlepšování legislativního prostředí pro filantropii.	www.donorsforum.cz Štěpánská 61 116 02 Praha

Globea	Občanské sdružení Globea vzniklo jako neformální iniciativa skupiny učitelů a pracovníků ve vzdělávání ze střední Evropy a Jihoafrické republiky. Hlavním posláním sdružení je podporovat toleranci a porozumění mezi lidmi různých etnik, ras, národností, vyznání, kultur, sociálního postavení, pohlaví a diskriminovaných menšin, a to na základě principů spravedlnosti, nenásilí a dodržování lidských práv. Dalším cílem je přispívat k aktivní participaci občanů na řízení věcí veřejných a k vytváření občanské společnosti.	www.tolerance.cz Kettnerova 2052 155 00 Praha 5
Hestia - Národní dobrovolnické centrum	Posláním občanského sdružení Hestia je vytváření pozitivních a funkčních mezilidských vztahů v rámci rodiny i v širším kontextu občanské společnosti. Hestia podporuje a realizuje výzkumné, výcvikové a vzdělávací programy, poradenství a terapie, supervize a stáže pro dobrovolníky i profesionály. Vydává účelové publikace, navazuje kontakty s iniciativami a institucemi s obdobnými cíli v ČR a v zahraničí a přispívá k propagaci a publicitě uvedených aktivit. Hestia - Národní dobrovolnické centrum realizuje aktivity pro profesionály z oblasti dobrovolnictví a neziskového sektoru.	www.hest.cz Na Poříčí 12 110 00 Praha 1
Charita ČR	Nezisková humanitární organizace Charita Česká republika je největším nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb u nás. Jednou z oblastí, v níž Charita naplňuje své poslání, je pomoc cizincům, kteří se ocitli na našem území v situaci, kterou nedokáží sami řešit. Nejčastěji to jsou nelegální migranti, žadatelé o azyl, uprchlíci z válečného konfliktu, ale i krajané z Banátů. V každé z (arci)diecézí (při diecézi, městské či farní Charitě) je zřízena alespoň jedna poradna (centrum) pro uprchlíky, která poskytne informace a nabídne pomoc podle individuálních potřeb klienta, včetně psychologické a duchovní. Pracovníci poraden jsou průběžně školeni a prohlubují své poznatky v oblasti migrace a uprchlictví. Někde je služba zřízena přímo v záchytných zařízeních Policie ČR. V rámci své činnosti poskytují podle potřeby služby migrantům a cizincům také klasické městské občanské poradny.	www.charita.cz Vladislavova 1460/12 110 00 Praha 1
ICEJ - Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, Česká pobočka	Velvyslanectví bylo založeno jako akt solidarity s židovským národem a jeho více než 3 000 let trvající vazbou na Jeruzalém. Dnes reprezentuje miliony věřících z více než 125 zemí světa, které spojuje láska k židovskému národu a izraelskému státu a zájem o něj. ICEJ je považováno za největší křesťanskou sionistickou organizaci, která má aktivní zastoupení ve více než 80 zemích světa. V jeruzalémském centru pracuje na plný úvazek více než 50 pracovníků ze 12 různých zemí.	www.icej.cz 28. pluku 15 101 00 Praha 10
Komunitní multikulturní centrum PPI v Ústí nad Labem	Komunitní multikulturní centrum PPI v Ústí nad Labem (KMC) založila Poradna pro integraci v cizinci zde žijícími v roce 1999. Jeho hlavním cílem je napomáhat při integraci azytlantů a trvale žijících cizinců do české společnosti na regionální a lokální úrovni a zároveň umožnit české veřejnosti se seznámit s odlišným způsobem života založeným na rozdílných kulturněhistorických modelech. KMC poskytuje zázemí na podporu aktivit jednotlivých cizineckých komunit - multikulturní akce, etnické večery, oslavy svátků jednotlivých etnických komunit, pobyty pro děti, volnočasové aktivy.	www.multikulturnicentrum.cz Horova 6 400 01 Ústí nad Labem
La Strada	La Strada Česká republika je nevládní nezisková organizace, která působí v oblasti řešení problematiky obchodu s lidmi. Česká La Strada byla založena roku 1995 a je jedním ze zakládajících členů mezinárodní sítě působící v devíti evropských zemích: Nizozemí, Polsku, Bulharsku, Bělorusku, Moldávii, Makedonii, Bosně a Hercegovině a na Ukrajině. La Strada usiluje o ovlivnění koncepčních a systémových opatření vlády v oblasti obchodování s lidmi ve prospěch obchodovaných osob, ve svých činnostech se soustřeďuje na prevenční a vzdělávací aktivity a poskytování sociální pomoci obchodovaným osobám.	www.strada.cz P. O. Box 305 111 21 Praha 1
Liga lidských práv	Liga lidských práv (LLP) je česká nevládní organizace, která prosazuje lidská práva pro zvýšení kvality a důstojnosti života, a to za pomoci výzkumu, vzdělávání, vedení strategických právních případů a předkládání argumentů a řešení. LLP připomínkuje legislativní návrhy, poskytuje rady pacientům, obětem policejního násilí, rodičům, jejichž dítě chtějí odebrat do ústavu, obětem diskriminace ve školství a vyhrává pro ně precedentní právní případy, které přispívají k dodržování lidských práv v celé společnosti.	www.llp.cz Senovážné nám. 24 110 00 Praha 1
Mamapapa	Mamapapa je nezávislá nezisková iniciativa založená a vedená umělci pro umělce. Pracuje na vytváření konkrétních příležitostí pro komunikaci a vzdělávání v oblasti Live a Performing Arts v ČR. Představou a cílem je spoluvytvářet prostředí, kde společenské mechanismy a kultura jsou v autentické a přímém kontaktu, kde divadlo jako sociální akt je pružné a bezprostřední médium. Do svých projektů zapojuje i umělce	www.mamapapa.cz Celetná 17 110 00 Praha 1

z řad minorit žijících v ČR a snaží se poskytnout vytvořením stálého či mobilního rezidenčního prostoru volnost pro sdílení dialogu a inovaci individuálních tvůrčích metod a procesů.

Městská knihovna v Praze	Městská knihovna v Praze (MKP) je otevřená knihovna, do které může vstoupit každý. Nabízí výběr z více jak 2 000 000 knih, časopisů, hudebních nosičů, filmových DVD, přístup na internet a do on-line zdrojů informací. Kromě toho je také místem různých kulturních aktivit - přednášek, filmových projekcí, autorských čtení. Také sama pořádá nebo je partnerem akcí podporujících mezikulturní dialog. MKP je zapojena i do evropských projektů (např. Animaliter) a aktivně spolupracuje se zahraničními knihovnami.	www.mlp.cz Mariánské náměstí 98/1 100 00 Praha 1
META - Sdružení pro příležitosti mladých migrantů	Posláním sdružení META je podporovat osobní rozvoj mladých migrantů, a to především v oblasti vzdělávání, které je jednou z podmínek úspěšného začleňování se do společnosti. Svou činností chce sdružení přispívat k oboustranně přínosnému soužití cizinců a většinové společnosti. META a její Poradenské a informační centrum pro mladé migranty (PIC) jsou určeny mladým cizincům, kteří chtějí prostřednictvím vzdělání dosáhnout lepšího pracovního uplatnění, a tím i snažíz integrace do české společnosti.	www.meta-os.cz Rumunská 29 120 00 Praha 2
Mezinárodní organizace pro migraci	Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) je mezivládní organizace s hlavním sídlem v Ženevě. V České republice IOM funguje od roku 1998 a její hlavní aktivity jsou v rámci následujících okruhů: dobrovolné návraty a reintegrace, migrace a rozvoj, pracovní migrace, prevence a potírání obchodu s lidmi, budování kapacit v migračním managementu a integrace cizinců v ČR.	www.iom.cz Dukelských hrdinů 692/35 170 00 Praha 7
Most pro lidská práva	Občanské sdružení Most pro lidská práva vzniklo v roce 1998. Sdružení původně připravovalo a vydávalo stejnojmenný časopis věnovaný lidským právům, od roku 2003 se specializuje zejména na práva cizinců a vzdělávací, přednáškovou, výstavní a další servisní činnost v této oblasti.	www.mostlp.org Havlíčkova 1036, 530 02 Pardubice
Multikulturní centrum Praha	Multikulturní centrum Praha je občanské sdružení, které zajímají otázky spojené se soužitím lidí z různých kultur v České republice a v jiných částech světa. Od svého založení v roce 1999 neustále rozšiřuje svou nabídku vzdělávacích, kulturních a informačních aktivit. Pro děti, studenty, učitele, knihovníky, ale i širokou veřejnost připravuje dílny, kurzy, mezinárodní semináře, diskuse, filmové a literární večery, internetové stránky o migraci či multikulturním knihovnictví. Pro zájemce o multikulturní témata je otevřena veřejná knihovna.	www.mkc.cz Vodičkova 36 116 02 Praha 1
Nesehnutí	Nesehnutí je nevládní nezisková organizace zabývající se ochranou lidských práv a životního prostředí. Jednou z jejích aktivit je kampaň Bezpečí pro uprchlíky, jejímž cílem je zlepšit postavení příchozích cizinců v České republice a vytvářet prostor pro vzájemné poznávání cizinců a místních. Nesehnutí organizuje volnočasové aktivity pro děti uprchlíků, pořádá vzdělávací akce a vydává časopis PŘES.	www.nesehnuti.cz třída Kpt. Jaroše 31 602 00 Brno
OBERIG	Občanské sdružení OBERIG se zabývá otázkou integrace cizinců a neformálním vzděláváním mládeže. Poskytuje pomoc imigrantům žijícím v Ústí nad Labem, Liberci a okolí při jejich plnohodnotné integraci, a to především pomocí sociálního a právního poradenství, vzdělávacích aktivit. Usiluje o sblížení slovanských národů, zejména národa českého, ruského, slovenského, ukrajinského a běloruského, prostřednictvím informačních a kulturních aktivit, mezinárodních výměn mládeže.	www.oberig.cz Horova 8 400 01 Ústí nad Labem
Open field	Open field je nevládní nezisková organizace, která se zabývá studiem kultur a tradic zemí střední Asie, středního Východu a severní Afriky. Open field chce vytvářet otevřený prostor pro vzdělávání a uměleckou činnost, propojit bohatství východních kultur se současnými uměleckými trendy v Evropě a obohatit kulturní hodnoty české společnosti. Svou činností v oblasti hudby a tance a spoluprací mezi majoritní společností a minoritními skupinami chce přispět k vzájemnému přiblížování, respektu a odstraňování předsudků. Svými aktivitami oslovuje širokou veřejnost, pořádá festivaly, taneční a hudební představení, přednášky a setkání, umělecké, taneční a hudební dílny atp. Open field svou činností zaštiťuje taneční soubor Erfané a bubenický ansámbl Hearna Gadboise.	www.openfield.cz U Zvonářky 9 120 00 Praha 2
Organizace na podporu integrace menšin		www.opim.cz Dlouhá 16, 110 00 Praha 1

	Organizace pro pomoc uprchlíkům	www.opu.cz Kovářská 4, 190 00 Praha 9
	Otevřená společnost Otevřená společnost, obecně prospěšná společnost, je neziskovou organizací, která přispívá ke konsolidaci občanské společnosti v České republice rozvojem principů a prosazováním politik založených na kultuře práva a právního státu, demokratické formy správy státu a ochrany lidských práv.	www.otevrenaspolecnost.cz Seifertova 47, 130 00 Praha 3
	Partners Czech Partners Czech o. p. s. je nevládní nezisková organizace usilující o podporu demokratických struktur ve společnosti, udržitelný rozvoj spolupráce státního, soukromého i neziskového sektoru a integraci znevýhodněných skupin. Cestou vzdělávání, poradenství, poskytování služeb a realizací projektů chce podporovat profesní i osobní růst cílových skupin, a tím přispívat ke snižování napětí, prevenci a řešení konfliktů.	www.partnersczech.cz Lomená 515/9 162 00 Praha 6
	Poradna pro integraci Poradna pro integraci (PPI) je nevládní neziskovou organizací zabývající se integrací osob, jimž byl v České republice přiznán status uprchlíka, a od roku 2002 také dlouhodobě usazených cizinců v České republice. Smyslem činnosti naší organizace je hájit lidská práva lidí s uděleným azylem i dalších cizinců v České republice a pomoci jim tak, aby se stali rovnocennými členy naší společnosti. Cílem je vytvořit a realizovat funkční systém plné integrace azylantů a ostatních cizinců v ČR. PPI se zaměřuje na všechny aspekty integrace cizinců, a to jak na práci s konkrétními klienty, tak i na aktivity, které směřují k ovlivňování politiky a společenské atmosféry v oblasti uprchlictví a migrace.	www.p-p-i.cz Senovážná 2 110 00 Praha 1
	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva Poradna pro občanství, občanská a lidská práva zaměřuje svoji činnost na právní poradenský servis pro potřeby jednotlivců, nevládních organizací i pracovníků státní správy, sleduje a analyzuje dodržování občanských a lidských práv a platné a připravované legislativní normy, zaměřuje se na návrhy a iniciování systémových řešení. Dlouhodobě se věnuje problematice státního občanství, pobytu cizinců, diskriminace a rovných příležitostí a pomoci rodinám.	www.poradna-prava.cz Ječná 7 120 00 Praha 2
	Poradna pro uprchlíky Poradna pro uprchlíky o. s. (PPU) vznikla v roce 2002 jako nástupce Poradny pro uprchlíky Českého helsinského výboru. Poskytuje právní, sociální a psychologickou pomoc těm osobám, které z různých příčin musely opustit zemi svého původu a žádají ochranu na území České republiky. Pracovníci poskytují poradenské služby v pražské kanceláři a také navštěvují žadatele o mezinárodní ochranu v pobytových střediscích MV ČR v Kostelci nad Orlicí a ve Stráži pod Ralskem.	www.uprchlici.cz Senovážná 2 110 00 Praha 1
	Ponton Posláním sdružení je přispívat ke zdravému vývoji dětí, mládeže a rodin z nejrozličnějších sociálních a etnických skupin, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a napomáhat k jeho odstraňování. Cílem sdružení je poskytovat specifické typy sociálních služeb, zejména nízkoprahového charakteru, dle potřeb cílových skupin; zajišťovat vzdělávací programy pro děti, mládež a rodiny nacházející se v nepříznivé sociální situaci; vytvářet vzdělávací programy a realizovat nevýdělečné vzdělávací aktivity zvyšující kompetence učitelů v oblasti sociální integrace.	www.ponton.cz Podmostní 1 301 12 Plzeň
	Půlnebí Hlavní aktivitou občanského sdružení Půlnebí je projekt Hlasohled - hlasové multikulturní dílny, které nabízí zájemcům o práci s lidským hlasem možnost zúčastnit se kreativních setkání přinášejících pestré a inspirativní přístupy k lidskému hlasu a zpěvu. Vedle dílen probíhají také malé konference věnované lidskému hlasu a jeho používání v různých kulturách světa.	www.hlasohled.cz Belgická 35 120 00 Praha 2
	REPT – Divadlo Feste Občanské sdružení vytváří produkční zázemí pro kulturní projekty a začínající umělce. Propaguje a prosazuje principy občanské společnosti, poskytuje prostor ke spolupráci uměleckých subjektů z České republiky i zahraničí. Svoji aktivní činnost zahájilo na konci roku 2006, kdy se začal připravovat první projekt sdružení. Premiéra inscenace s názvem Identita I: Náš islám se uskutečnila v lednu 2007 v Praze.	www.reptos.cz Koliště 1908/5 602 00 Brno
	Shambhala Praha Meditační komunita Shambhala Česká republika nabízí ve svých centrech praxi a studium v jedinečné linii buddhismu. Tato linie kombinuje tradiční tibetský buddhismus s učením Shambhaly - s učením ukazujícím jak žít povznášející život při plném zapojení do společnosti.	www.shambhala.cz Varšavská 13, 120 00 Praha 2
	Socioklub Socioklub je nevládní neziskovou organizací, která vykonává svoji činnost oblasti odborné diskuze o sociální politice. Socioklub sdružuje středo- nebo vysokoškolsky vzdělané odborníky, působící v oblasti sociální politiky, kteří svoji práci nepovažují jen za zaměstnání, mají zájem	www.socioklub.cz Na Moráni 4, 120 00 Praha 2

	SOZE – Sdružení občanů zabývajících se emigranty SOZE je nevládní nezisková organizace, jejímž posláním je poskytování pomoci uprchlíkům a dalším kategoriím cizinců, přicházejících do České republiky. Tato pomoc spočívá v bezplatném právním, sociálním a psychologickém poradenství, v realizaci volnočasových a vzdělávacích programů a v komplexní sociálně-právní asistenci dlouhodobě usazeným cizincům a uznaným azylantům v namáhavém procesu integrace do majoritní společnosti.	www.soze.cz Mostecká 5 614 00 Brno
	Společnost pro ochranu náboženské svobody Společnost pro ochranu náboženské svobody je občanské sdružení. Účelem společnosti je šířit myšlenky tolerance, snášenlivosti a úcty ke všem lidem bez ohledu na jejich náboženské přesvědčení a postoje. Chránit a bránit uplatňování práva každého člověka na svobodu myšlení, svědomí a náboženství.	www.spons.cz Na Poříčí 12 115 30 Praha 1
	Step by Step ČR Step by Step Česká republika (SbS ČR) se jako organizace transformovala z programu Začít spolu. Posláním SbS ČR je přispívat svými aktivitami k demokratizaci, humanizaci a vyšší efektivitě vzdělávání v České republice, k budování otevřené společnosti a jejího zapojení do evropských struktur. SbS ČR usiluje o zvyšování kvality učení dětí a vzdělání učitelů rozdílných typů, úrovní škol a komunit; napomáhá vytvoření systému inkluzivního vzdělávání v ČR.	www.sbscr.cz Kubelíkova 22/1089 130 00 Praha 3
	Ústav mezinárodních vztahů ÚMV je centrem nezávislého výzkumu v oblasti mezinárodní politiky, mezinárodních vztahů a zahraniční politiky České republiky. Provozuje editační a dokumentační činnost, podporuje vzdělávání a osvětu. Zřizovatelem je Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.	www.iir.cz Nerudova 3 118 50 Praha 1
Organizace pro romské otázky		
	Athinganoi Athinganoi o. s. nabízí mladým Romům možnost sdružovat se a společnými projekty vytvářet lepší podmínky pro kvalitnější vzdělání Romů a jejich úspěšnou integraci do společnosti. Athinganoi byla založena v roce 1999. Sdružuje převážně romské studenty a absolventy středních a vysokých škol.	www.athinganoi.cz U Královské louky 5 150 00 Praha 5
	Centrum Elim Centrum Elim svou činností vyplňuje mezery ve stávající nabídce. Nabízí využití volného času dětí, mládeže i dospělých, nabízí anonymní a bezplatnou psychologickou pomoc se zaměřením na pomoc obětem domácího násilí, přičemž i k dispozici je také akutní krizové ubytování pro tyto oběti.	www.elimopava.cz Rolnická 21a 747 05 Opava
	Cikne Čhave Občanské sdružení Cikne Čhave, založené v roce 2004, rozvíjí své aktivity pro děti, mládež a dospělé Romy. Hlavní důraz je kladen na vzdělávání a preventivní aktivity směrem k romské komunitě. Jednou z osvědčených forem ochrany dětí před nežádoucími jevy je nabídka nejrůznějších činností, kterou právě sdružení Cikne Čhave provozuje. Snahou je, aby se děti a mládež dostaly ven z Prahy a trávil volný čas v přírodě, seznamovaly se s okolními památkami a hlavně získaly návyky, kde se dá smysluplně trávit volný čas, působit na děti ve smyslu prevence.	www.ciknechave.webzdarma.cz Novovysočanská 219/19 190 00 Praha 9
	Český západ Český západ působí v romské komunitě v Dobré Vodě u Toužimi od roku 2002. Nabízí nebo zprostředkovává zaměstnání, pořádá vzdělávací programy, organizuje volnočasové aktivity pro děti i dospělé nebo poskytuje sociální služby. Přimo v sídle sdružení funguje také textilní dílna, kde pracují romské ženy z Dobré Vody.	www.cesky-zapad.cz Dobrá Voda 8 364 01 Toužim
	Darjav	Husova 1119 530 03 Pardubice-Bílé Předměstí

Demokratická aliance Romů ČR	Občanské sdružení Demokratická aliance Romů ČR vzniklo v březnu 1998 z Občanského sdružení Romů ve Valašském Meziříčí. DAR (zkratka DAR znamená v romském jazyce Strach) si klade za cíl zvýšit politickou, ekonomickou, společenskou a kulturní úroveň Romů, jejich vzdělanost. Od vlády a státních regionálních orgánů žádá zajištění bezpečnosti všech občanů s ohledem na současnou situaci a vytváření podmínek pro lepší začlenění Romů do společnosti. DAR chce být nejen reprezentantem Romů, ale i prostředníkem při uplatňování všech opatření a jednání s jinými orgány.	Pospíšilova 70 757 01 Valašské Meziříčí
Drom, romské středisko	Drom, romské středisko je příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Brno - městskou částí Brno-Sever. Hlavním posláním je poskytovat sociální služby, zmírňovat rizika sociálního vyloučení a napomáhat zlepšení životní situace osob ohrožených sociálním vyloučením prostřednictvím nabídky sociálních služeb a dalších aktivit.	www.drom.cz Bratislavská 41 602 00 Brno
IQ Roma Servis	Občanské sdružení IQ Roma servis vzniklo v roce 1997 jako nestátní nezisková organizace založená na principu nestrannosti, nezávislosti, otevřenosti a nediskriminace. V roce 2003 se organizace z původní dobrovolné organizace založené zejména na aktivitě vlastních členů začala nově profilovat do dnešní plně profesionální neziskové organizace. Ve své činnosti se zaměřuje na mapování a analýzu potřeb a zdrojů místních sociálně vyloučených romských komunit a na vytváření podmínek a příležitostí k podpoře a zvyšování občanských, sociálních, ekonomických, vzdělávacích a pracovních příležitostí a úspěchů romských a analogicky potřebných jednotlivců a rodin.	www.iqrs.cz Cejl 49 602 00 Brno
Komunitní centrum Chanov		Zlatnická 206, 434 01 Most
Lače Čhave	Občanské sdružení Lače Čhave se snaží řešit sociální a drogovou problematiku a to především v rámci volnočasových aktivit nejen pro děti z Prahy 4 (Nuslí, Michle). Cílem je příprava a realizace preventivního programu pro romskou komunitu. Aktivty se soustřeďují na nízkoprahové zařízení pro romské děti a mládež o. s. Lače Čhave, víkendové výjezdy, letní tábor a cílem je řešit i sociální problémy v romské komunitě.	www.lache-chave.cz Boleslavova 250/1 140 00 Praha 4
Lácho Lav	Občanské sdružení spolupracuje se Zvláštní školou v Karviné-Novém Městě, zajišťuje volnočasové aktivity pro romské děti. Ve své činnosti se zabývá také sociálněprávní problematikou v oblasti řešení bytové otázky Romů v Karvině.	www.lacholav.wz.cz Bratranců Veverkových 2805 733 01 Karviná-Hranice
Liberecké romské sdružení		tř. Dr. Milady Horákové 49 460 06 Liberec
Městská romská rada		Jiránkova 2206, 530 02 Pardubice
Miret	Romské občanské sdružení Miret se zabývá podporou tvůrčích a kulturních aktivit romské minoritní skupiny. Bylo založeno v roce 1998. Jedním z hlavních cílů organizace je napomáhat romské minoritě v integraci do společenského života v ČR, a naopak majoritní skupině obyvatel ČR umožnit a pomoci porozumět Romům a otevřít se jim. Miret podporuje mladé romské umělce, děti a mládež, jejich vzdělávání jak obecně, jazykové, tak i hudební, dále soustavně podporuje jejich kreativitu, udržuje jejich aktivní tvorbu, a vytváří tak podmínky, aby mohli pokračovat ve svém poslání a uchovali své vlastní tradice.	www.miret.cz Nerudova 228 569 92 Bystré u Poličky
Muzeum romské kultury	Muzeum romské kultury bylo založeno v roce 1991 z iniciativy romských intelektuálů jako nevládní nezisková organizace. Téměř deset let své existence muzeum fungovalo v provizorních prostorách. Na konci roku 2000 se přestěhovalo do nově opravené půtípodlažní budovy. Od roku 2005 se Muzeum romské kultury stalo státní příspěvkovou organizací. Muzeum se od počátku snažilo především budovat sbírkové fondy, dokumentující kulturu a dějiny Romů. Dnes spravuje fondy tradičních řemesel a profesí, typů obydlí, vybavení interiéru, oděvu a šperku, výtvarného umění, písemného materiálu, plakátů a pozvánek, audio-, foto- a videodokumentace, knihovny, ohlasů kultury Romů v kultuře majoritní a sebedokumentace muzea. Kromě stálé expozice nabízí muzeum široké veřejnosti celou škálu krátkodobých výstav. Dále pořádá řadu jiných veřejných akcí - přednášky, dny otevřených dveří, slavnostní křty knih a hudebních nosičů (nejen) vlastní produkce, videoprojekce, přehlídky z fondu textilu aj.	www.rommuz.cz Bratislavská 67 602 00 Brno

Náš svět		Přecechtělova 2229 155 00 Praha 5
Nová škola	Obecně prospěšná společnost Nová škola je nevládní nezisková organizace, která od roku 1996 podporuje vzdělávání menšin, především Romů, dospělých i dětí po celé republice. Nová škola vytváří podmínky pro rovné příležitosti prostřednictvím svých projektů, školení, seminářů a konferencí. Svými aktivitami se snaží zlepšovat komunikaci mezi většinovou společností a menšinami a vytvářet a prosazovat postupy ve vzdělávání, které posilují občanskou a multikulturní společnost.	www.novaskola.org Na Poříčí 30 110 00 Praha 1
Palaestra		Americká 6, 120 00 Praha 2
R-Mosty	V roce 1992 byla organizace založena jako Nadace Mosty, od roku 1996 nese název občanské sdružení R-Mosty. Sdružení se zabývá podporou Romů v oblastech vzdělávání, přístupu k zaměstnání a možnostem seberealizace. Posláním občanského sdružení R-Mosty je nabídnout smysluplné naplnění a využití volného času dětem a mládeži a pomoc sociálně vyloučené romské komunitě v hlavním městě Praze včetně poskytování konzultačních a poradenských služeb.	www.r-mosty.cz Havlíčkova nám. 300/10 130 00 Praha 3
Romano džaniben	Sborník Romano džaniben vychází od roku 1994 a je jediným odborným periodikem v ČR, který se této činnosti systematicky věnuje. Základním cílem sborníku je přinášet podložené a odborně fundované informace z oblasti romské kultury v nejširším slova smyslu. Kromě odborných článků a statí přináší sborník portréty významných nebo výrazných romských osobností a umělců, romistů či odborníků z příbuzných oborů, otiskuje důležité či zajímavé historické dokumenty a dokumentární či umělecké fotografie.	www.dzaniben.cz Ondříčkova 33 130 00 Praha 3
Romea	Sdružení ROMEA je dobrovolným, nevládním neziskovým sdružením občanů a právnických osob, které spojuje podpora boje proti rasismu, rozvíjení dodržování lidských práv, napomáhání k rozvoji demokracie a tolerance ve společnosti. Základním posláním je sdružovat zejména mladé občany romské a české národnosti, kteří chtějí pomáhat romskému a českému národu ke zlepšení jejich vzájemného soužití. Hlavní činnosti sdružení jsou propagační a popularizační činnosti, vydávání tiskovin (časopisů), šíření informací prostřednictvím elektronických médií (internet, televize, rozhlas), pořádání výstav a dalších odpovídajících akcí k danému tématu. Romea organizuje i vzdělávací akce (přednášky, semináře, krátkodobé kurzy, školení), zabývá se informační činností, vyhledáváním a shromažďováním informací týkajících se Romů. Romea spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, napomáhá k lepšímu soužití majoritní společnosti a Romů, spolupracuje s romskými organizacemi v ČR i v zahraničí a usiluje o zapojení do mezinárodních nevládních struktur zabývajících se romskou problematikou.	www.romea.cz Žitná 49 110 00 Praha 1
Romenstudio Mikulov	Romenstudio Mikulov bylo založeno v r. 2004. Jedním z cílů sdružení je přimět děti a mládež romské národnosti k aktivnímu využívání volného času a více je zapojit do kulturního dění ve městě. Romenstudio má k dispozici prostory včetně nezbytného technického zázemí.	Hlíněště 25, 692 91 Mikulov
Romodrom	Romodrom je občanské sdružení, které se zabývá prosazováním práv a integrací osob ohrožených sociálním vyloučením. Posláním sdružení je šířit občanskoprávní povědomí, s důrazem na práva a svobody individuálního občana a na práva menšin s cílem dosáhnout rovnoprávného zacházení ze strany většiny. Mezi další aktivity patří podpora vzdělávání ve všech jeho oblastech, vydávání nezávislých publikací a časopisů, medializace činnosti, podpora kulturně uměleckých aktivit.	www.romodrom.cz Mezibranská 6 110 00 Praha 1
Romské centrum v Hodoníně		Kasárenská 8666 695 01 Hodonín
Romské integrační centrum		nám. Míru 38 357 35 Chodov

Romské křesťanské vzdělávací sdružení Daj Romaňi - Matice romská		Vondroušova 1193/45 163 00 Praha 6-Řepy
Romské občanské sdružení Karlovy Vary	Romské občanské sdružení Karlovy Vary (dále jen ROS-KV) je organizací, která se dlouhodobě podílí na realizaci politiky pro romské etnikum, a to v rámci celého Karlovarského kraje. V současné době se zaměřuje zejména na realizaci projektů podporujících vzdelanost u Romů v Karlovarském kraji. Nedílnou součástí práce ROS-KV je i práce Občanské porady, která je členem Asociace občanských poraden ČR, a práce pracovníků Terénní sociální práce.	www.roskv.org Západní 63 360 01 Karlovy Vary
Salinger	Občanské sdružení Salinger vzniklo v roce 1997 s cílem poskytovat mladým lidem podporu v začleňování do společnosti, hájit jejich oprávněné zájmy. V rámci prevence sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže rozvíjí volnočasové aktivity pro mladé lidi z rizikového prostředí; dětem a mládeži poskytuje pomoc při zvládání obtížných životních situací; poskytuje poradenství pro děti a jejich rodiče; realizuje vzdělávací programy pro mládež, rodiče a pedagogy.	www.salinger.cz Gočárova tř. 760 500 02 Hradec Králové
Sdružení Dženo	Sdružení Dženo je právním nástupcem Nadace Dženo. Dženo si klade za cíl sdružovat zejména občany romské národnosti, snaží se podporovat regionální romské organizace, a to jak ve směru předávání zkušeností, tak v pomoci při organizování regionálních akcí. K dalším aktivitám sdružení patří podpora vzdělávání mladých Romů včetně poskytování či zprostředkování stipendií nadaným romským žákům a studentům, prohlubování profesionálních znalostí místních romských aktivistů. Sdružení Dženo se chce výrazným způsobem angažovat především v oblasti médií, proto se zabývá monitoringem tisku, shromažďuje veškeré dostupné informace o Romech, vydává měsíčník Amaro Gendalos a poskytuje informační servis na webových stránkách www.dzeno.cz.	www.dzeno.cz Španělská 6 120 00 Praha 2
Sdružení pro ochranu práv a svobod		Jana Zajíce 497 530 12 Pardubice
Sdružení Romano jasnica		Fügenerova 282/11, 400 04 Trmice
Sdružení Romů a národnostních menšin Pízeňského kraje		Koterovská 162 326 00 Plzeň
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně		Lesní 19 695 01 Hodonín
Sdružení Romů severní Moravy	Občanské sdružení Sdružení Romů severní Moravy je zřizovatelem kulturního zařízení Romské kulturní a společenské centrum, které zahájilo svoji činnost v roce 2003. Toto ojedinělé kulturní zařízení je základem pro kulturní, vzdělávací a společenské aktivity neziskových národnostních uskupení nejen ve městě Karviná, ale i v celém Moravskoslezském kraji. Smyslem činnosti Centra je systematická prezentace romské kultury a kultury ostatních menšinových národnostních skupin v nejširším smyslu slova, a tímto chce projekt podnítit zájem Romů o jejich vlastní tradice, zvýšit jejich sebevědomí a dát jim zažít, že mají co pozitivního nabídnout, a motivovat je k tvůrčím aktivitám.	www.romcentrum.karvina.info Palackého 607 735 06 Karviná
Slovo 21	Občanské sdružení Slovo 21 bylo založeno v roce 1999, v současné době realizuje projekty vzdělávací, kulturní, mediální, projekty týkající se zvyšování veřejné informovanosti ad., především romské projekty a projekty týkající se integrace cizinců žijících v České republice. Základními	www.slovo21.cz Francouzská 2, 120 00 Praha 2

cíli sdružení jsou zejména boj proti rasismu a xenofobii, ochrana lidských práv, budování tolerance vůči minoritám, podpora vzdělávání a integrace menšin. Organizace je otevřená novým myšlenkám a iniciativám, spolupracuje se státními i nevládními organizacemi a institucemi z České republiky a zahraničí.

Společenství Romů na Moravě	Společenství Romů na Moravě o. p. s. zaměřuje své aktivity na integraci Romů do společnosti v různých oblastech života a na snižování jejich sociálního vyloučení. Svou činností rovněž podporuje romskou emancipaci a dialog na všech úrovních společnosti. Realizované projekty probíhají zejména na území Moravy a Slezska.	www.srnm.cz Bratislavská 65a 602 00 Brno
Společně - Jekhetane	Občanské sdružení Společně – Jekhetane usiluje o rovné šance pro romskou menšinu v majoritní společnosti prostřednictvím poskytování sociálních služeb a jiných doprovodných aktivit v rámci Moravskoslezského kraje.	www.jekhetane.cz Palackého 49, 702 99 Ostrava
Svaz Romů v Břeclavi		Národních hrdinů 22, 690 00 Břeclav
Velká Ohrada	Romské občanské sdružení Velká Ohrada bylo založeno v roce 1995. Vzniku sdružení Velká Ohrada předcházela činnost a spolupráce romských poradců na projektu Soužití spoluobčanů Prahy 5 a Prahy 13. Za dobu své existence vzbudilo především zájem skupiny aktivistů, a to jak romských, tak i neromských. Ve své činnosti se zaměřuje na sociálněprávní poradenství, vzdělávání a přednáškovou činnost a pořádání volno-časových aktivit, provozuje denní klub pro děti a mládež.	www.velkaohrada.cz Trojická 20 120 00 Praha 2
Vzájemné soužití	Občanské sdružení Vzájemné soužití je nevládní nezisková organizace, která působí v Ostravě od záplav v roce 1997. Snaží se vytvářet přátelské platformy mezi romskou a neromskou komunitou. Metodou komunitní práce se pokouší zlepšit sociální a životní podmínky chudých a potřebných rodin. Činnost sdružení se soustřeďuje na oblast humanitární, vzdělávací, lidská práva, poskytování sociálního a právního poradenství, problematiku bydlení, zaměstnanosti, řešení konfliktů a vyjednávání.	www.vzajemnesouziti.cz 30. dubna 3 702 00 Ostrava

Bulharské

Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje	Organizace vydává časopis Rodná řeč v bulharštině, dále se věnuje aktivitám v oblasti kultury a vzdělávání.	Bartolomějská 308 110 00 Praha 1
Bulharské kulturně-osvětové sdružení v Brně	Bulharské kulturně-osvětové sdružení v Brně je nástupnickou organizací Bulharského klubu. Rozvíjí kulturní a společenskou činnost, pořádá pravidelná setkání, v den státního svátku 3. března a u příležitosti Nikulden se pořádají slavnostní společenské večery. Velmi bohatá a úspěšná je činnost folklórního souboru Kytka.	www.bkos.wz.cz Žlutý kopec 8 602 00 Brno
Bulharský klub Plzeň		Klatovská 76, 301 00 Plzeň
Bulharský kulturně osvětový klub v Praze	Bulharský kulturně osvětový klub v Praze se podílí na organizačním zajištění řady akcí nadlokálního významu, např. folklórního festivalu Praha srdce národů, fotbalového turnaje národnostních menšin o pohár Senátu Parlamentu ČR, spolupracuje s Folklórním sdružením ČR, dále s Bulharskou školou v Praze a Bulharským kulturním institutem.	www.sweb.cz/bgklub Americká 28 120 00 Praha 2
Bulharský kulturní institut	Bulharský kulturní institut se zaměřuje na prezentaci bulharské kultury na území ČR, pořádá kurzy bulharského jazyka, přednášky a další kulturní akce a provozuje půjčovnu bulharského tisku.	http://bulharsko.proweb.cz Klimentská 6, 101 02 Praha 1
Pirin	Soubor bulharských lidových tanců Pirin se účastní společných aktivit národnostních menšin v Brně. Pro širokou veřejnost organizuje semináře bulharských lidových tanců. Dalšími cíli souboru je podpora a rozvoj bulharské kultury a identity a její propagace před českou společností,	www.pirin.cz Majdalenky 13, 638 00 Brno

	udržování česko-bulharských přátelských vztahů, kulturně-osvětová a vzdělávací činnost zahrnující pořádání tanečních seminářů, folklórních vystoupení a oslav bulharských národních svátků, reklamní a publikační činnost.	
Sdružení pro Bulharsko	Hlavním cílem Sdružení pro Bulharsko je podpora česko-bulharských vztahů, osvěta o všem bulharském a kulturní činnost. Mezi akce patří pořádání výstav a koncertů, bulharských kulturních dnů, oslavy bulharských kulturních svátků spojené s kulturními vystoupeními, stejně jako účast na akcích pořádanými jinými osobami - např. účast na Dni menšin v Brně.	www.bgr.cz Senovážná 22 634 00 Brno
Vazražďane	Vazražďane, občanské sdružení působící v Praze, kromě oslav tradičních bulharských svátků organizuje od roku 2002 sobotní školu Čtu, píše a mluvív bulharsky. Organizuje koncerty, výstavy a vydává vlastní časopis Balgari.	http://sweb.cz/vazrazdane Mojmírova 3, 140 00 Praha 4
Zaedno - občanské sdružení Bulharů a přátel Bulharska v ČR	Zaedno usiluje o udržování krajanské soudržnosti a spolupráce s dalšími menšinovými organizacemi. Prostředkem k dosažení těchto cílů je organizování kulturních, informačních, vzdělávacích a zábavných akcí s bulharskou a multikulturní tematikou a ukazování rozmanitosti bulharské a balkánské kultury. Jednou s nejnámějších akcí sdružení je Trifon Zarezan, bulharský ples a svátek vína.	www.zaedno.org Na Cihelně 1329/58 282 01 Český Brod

Maďarské

AMICUS	Sdružení pro česko-maďarské porozumění a kulturní spolupráci.	Rytířská 25, 110 00 Praha 10
Maďarské kulturní středisko	Maďarské kulturní středisko působí na území ČR již více než padesát let. Jeho hlavním cílem je propagovat maďarskou kulturu a kulturní spolupráci mezi zeměmi Všeohradské čtyřky, a přispívat tak k posílení středoevropské identity. Spolu s českými partnery MKS pořádá nejrůznější kulturní akce v oblasti filmu, hudby, divadla, výtvarného umění a literatury, provozuje knihovnu a pořádá výukové kurzy maďarského jazyka.	www.collegium-hungaricum.at Rytířská 25-27 110 00 Praha 10
Maďarské kulturní a informační centrum Brno	Maďarské kulturní a informační centrum v Brně bylo zřizeno v roce 1995 organizací Svaz Maďarů - Brno za účelem poskytnout občanům maďarské národnosti žijící v Brně a okolí kulturní zázemí a široké veřejnosti komplexní služby spojené s Maďarskem.	www.mkic.cz Gorkého 602 00 12 Brno
Spolek Iglice	Spolek Iglice je občanské sdružení, které vzniklo v roce 2002. Spolek tvoří v současné době přibližně třicítka členů z maďarských nebo smíšených rodin. Spolek vyvíjí pravidelné i nepravidelné aktivity (provozuje školku, pořádá letní tábory apod.), z nichž všechny mají za cíl zprostředkovávání maďarského jazyka dětem různých věkových kategorií.	www.iglice.org Slunečnicová 2975/3 106 00 Praha 10
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Brněnská organizace Svazu Maďarů eviduje přes 200 členů. Cílem organizace je vytvářet členům podmínky pro zachování a rozvoj kultury a základních prvků identity, zejména jazyka, tradic a kulturního dědictví; prezentovat maďarskou kulturu široké české veřejnosti; poskytovat služby za účelem rozvíjení česko-maďarských vzájemných vztahů.	www.csmmzs.org K Botiči 2 101 00 Praha 10

Německé

Begegnungszentrum Eger	Františkánské nám. 3, 350 02 Cheb
Begegnungszentrum Trautenau	Horská 634 541 01 Trutnov
Brněnské sdružení občanů německé národnosti České republiky	Chodská 9, 612 00 Brno

Česko-německé diskusní fórum	Česko-německé diskusní fórum vzniklo v roce 1997. Má za úkol pečovat o česko-německý dialog, a to tím, že do něj úzce zapojí všechny skupiny, které prosazují dobrou česko-německou spolupráci. Česko-německé diskusní fórum se stalo v posledních šesti letech své činnosti etablovanou součástí česko-německých vztahů. S rozšířením Evropské unie v květnu 2004 a vzhledem k nové globální výzvě určuje fórum svá nová témata česko-německé agendy. Těžištěm práce zůstává i nadále průběh výroční konference za účasti česko-německé veřejnosti, obzvláště mladé generace.	www.diskusniforum.org Na Poříčí 12 110 00 Praha 1
Česko-německý fond budoucnosti	Česko-německý fond budoucnosti je mezistátní instituce, jež je konkrétním výsledkem Česko-německé deklarace z 21. ledna 1997. Posláním Fondu budoucnosti je všestranně podpořit porozumění mezi Čechy a Němci. V souladu s jeho stanovami fond poskytuje za tímto účelem finanční podporu partnerským projektům z obou zemí.	www.fondbudoucnosti.cz Na Kazance 634/7 171 00 Praha 7
Deutscher Freudeskreis Schepankowitz		Ratibořská 5 747 25 Sudice
Egerländer Gmoiz´ Schlaggenwald Begegnungszentrum Schlaggenwald		Dlouhá 13 357 31 Horní Slavkov
Goethe Institut Prag	Goethův institut je kulturní institut Spolkové republiky Německo, podporuje znalost německého jazyka v zahraničí a usiluje o mezinárodní kulturní spolupráci. Informováním o kulturním, společenském a politickém životě zprostředkovává komplexní obraz Německa. Goethův institut v Praze (založený v roce 1990) je regionálním institutem pro střední a východní Evropu, který koordinuje práci kulturních institutů v Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, České republice, na Slovensku, v Maďarsku a ve Slovinsku. V těchto zemích má Goethův institut hustou síť doplňkových organizací a zařízení, které slouží podpoře německého jazyka a kultury a informovanosti o Německu.	www.goethe.de/ins/cz/pra/csindex.htm Masarykovo nábřeží 32 110 00 Praha 1
Jihlavský kulturní regionální svaz		Musilova 31 586 01 Jihlava
JUKON	Kontaktní organizace mládeže německé menšiny v České Republice JUKON existuje od roku 1999. Jako taková je také řádným členem Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. JUKON je skupina mladých lidí, která si jako cíl stanovila vytvořit síť mladých lidí z řad německé menšiny, a nabídnout jim tak možnosti vzájemného kontaktu a angažovanosti. JUKON je otevřena také všem mládežníkům, kteří se zajímají o německou menšinu v ČR a Německo jako takové, nebo pro ty, kteří se rádi účastní organizací a příprav projektů v oblasti mládeže a kultury. Tímto se JUKON snaží přispět k pozitivním vztahům Němců a Čechů v naší společnosti.	www.jukon.net Na Ořechovce 58 162 00 Praha 6
Společnost Franze Kafky	Společnost Franze Kafky je nevládní nezisková organizace, která byla založena v roce 1990. Jejím hlavním cílem je přispět k oživení tradic, z nichž vzešel unikátní fenomén tzv. pražské německé literatury, a obnovit obecné povědomí o významu kulturní plurality středoevropského regionu, kde spolu po staletí žili Češi, Němci a Židé. Jméno Franze Kafky je pro ni symbolem zmíněných tradic, věnuje jeho dílu soustavnou pozornost a usiluje o to, aby se stalo přirozenou součástí českého kulturního kontextu. Společnost Franze Kafky má nyní kolem 1 000 členů z celkem 23 států světa.	www.franzafka-soc.cz Široká 14 110 00 Praha 1
Svaz Němců - region Chebsko	Svaz Němců - region Chebsko je občanským sdružením, jeho hlavním cílem je zachování a další rozvoj chebského (egerlandského) kulturního dědictví.	www.egerlaender.cz Františkánské nám. 3 350 02 Cheb

Kruh přátel česko-německého porozumění	Pod Bručnou 7, 317 02 Plzeň
Kruh přátel Německa v Ludgeřovicích	Na Kopečku 2, 747 14 Ludgeřovice
Kruh přátel Německa, centrum Kravaře	Alejní, 747 21 Kravaře
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Na Poříčí 30, 110 00 Praha 1
Německé kulturní sdružení region Brno	Jana Uhra 12, 602 00 Brno
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	www.bruenn-deutscher-sprach-und-kulturverein.com Musilova 3, 614 00 Brno
Organizace Němců v západních Čechách	Na Roudné 54, 323 30 Plzeň
Sdružení slezsko-německých přátel v Hlučíně	Zahradní 24, P. O. Box 45, 748 01 Hlučín
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku - Praha	Na Ořechovce 58, 162 00 Praha 6
Slezsko-německý svaz Krnov	Albrechtická 220, 794 01 Krnov
Slezsko-německý svaz na Hlučínsku	Hlučínská 38, 747 23 Bolatice
Slezsko-německý svaz Opava	Horovo nám. 2, 746 01 Opava
Svaz Němců - region Liberec	Ruprechtická 254, 460 14 Liberec 14
Svaz Němců - regionální svaz Slezska	Studentská 11, 736 00 Havířov
Svaz Němců - region Jablonec nad Nisou	Hřbitovní 214, 468 51 Smržovka
Svaz Němců - region Krušné hory a předhůří	Na Bělidle 842/3, 430 01 Chomutov
Svaz Němců Severní Morava a Orlické hory	Kladská 1, 787 01 Šumperk
Svaz Němců v ČR - centrum Moravská Třebová	Svitavská 18, 571 01 Moravská Třebová
Šumavský spolek Český Krumlov	Větrní 242, 382 11 Větřní

Polské

ARS MUSICA	Ars Musica vznikla v únoru 1999 v Českém Těšíně. Jejím cílem je podporovat kulturu polské národnostní menšiny v ČR, obzvláště hudební, lidovou a divadelní, dále organizačně a finančně zajistit fungování souborů s vyšší uměleckou úrovní. Pořádá také Festival lidových kapel Těšínska.	www.arsmusica.cz Havlíčkova 13 737 01 Český Těšín
GÓROLE, folklorní soubor		Mosty u Jablunkova 600 739 98 Mosty u Jablunkova
Kongres Poláků v České republice		www.polonica.cz Komenského 4, 737 01 Český Těšín
Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum		www.sweb.cz/canticorum Havlíčkova 13 737 01 Český Těšín
Polský institut v Praze	Polský institut v Praze patří mezi nejstarší polské instituce svého druhu v Evropě. Polský institut v Praze je pokračovatelem Kulturního oddělení Velvyslanectví Polské republiky z 20. let 20. století, po druhé světové válce působil jako Polské kulturní středisko a od roku 1994 jako Polský institut. Jeho hlavními obory činnosti jsou polská historie, věda, film, divadlo, hudba, literatura, výtvarné umění.	www.polskyinstitut.cz Malé náměstí 1 110 00 Praha 1
Polský klub v Brně		www.polonusbrno.org Anenská 10, 602 00 Brno
Polský klub v Praze		Vítkova 234/13, 186 00 Praha 8
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice (PZKO) je občanské sdružení, jehož cílem je zachování etnické identity polské národní menšiny v České republice a Poláků žijících v ČR, všestranným rozvojem kultury a osvěty, navazujíc na tradice a hodnoty polské kultury. PZKO se aktivně účastní společenského života ČR a vedle činnosti kulturní, osvětové, vědecké a vydavatelské provozuje nezbytnou hospodářskou činnost. Spolupracuje s českou většinou a jinými zorganizovanými menšinami a je důležitým článkem kulturního, společenského a materiálního vývoje regionu.	www.pzko.cz Střelníční 28 737 01 Český Těšín
Sdružení členů a přátel folklórního souboru Jackové		Libuše Mitrychová DDM, Dukelská 145 739 91 Jablunkov
Sdružení polské mládeže	Sdružení polské mládeže v ČR je mládežnickou organizací, která umožňuje různorodou zájmovou činnost. Jejím cílem je utvářet národní povědomí polské mládeže žijící na území ČR. Její aktivity zahrnují činnost kulturní, osvětovou, sportovně-turistickou, vědeckou a hospodářskou.	www.smp.yc.cz Komenského 4, 737 01 Český Těšín
Sdružení přátel polské knihy		Hlavní 3, 737 01 Český Těšín

Ruské

Artek - spolek ruský mluvících studentů a jejich příznivců	Pořádání kulturních a společenských akcí (diskotéky, koncerty) nejen pro ruský mluvící studenty. Spolek rovněž poskytuje informace o možnostech studia v ČR.	www.artek.cz Bouřilova 1104/6 198 00 Praha 14
Asociace ruských spolků v ČR	Asociace ruských spolků v ČR usiluje o uchování důležitých atributů ruské kultury: jazyka, historie, tradic a kulturního dědictví, svými aktivitami se snaží o harmonické soužití ruské menšiny s majoritní společností.	www.aruso.eu Bašty 2, 658 09 Brno
Česko-ruská společnost	Občanské sdružení Česko-ruská společnost zaměřuje své aktivity na oblast kulturní, vzdělávací a humanitární. Podílí se na navazování a rozvoji vzájemně prospěšných kontaktů v různých oblastech kulturního a společenského života mezi občany České republiky a občany Ruska. Při realizaci konkrétních projektů spolupracuje i s partnery na Ukrajině, v Bělorusku a na Slovensku. Česko-ruská společnost je pokračovatelem Společnosti přátel národů Východu.	www.spnv.cz V Závětví 4/1036 170 00 Praha 7
Očag	Sdružení krajanů země Rossijské v českých zemích	Obvodová 5, 400 07 Ústí nad Labem
Ruské středisko vědy a kultury	Činnost RSVK je zaměřena na rozvoj kulturních, vzdělávacích, vědeckotechnických a informačních styků Ruské federace s Českou republikou. K hlavním úkolům Střediska patří seznamování české veřejnosti s historií a kulturou ruského i dalších národů Ruské federace, s kulturním, vědeckým a ekonomickým potenciálem země, pomoc při vytváření a rozvoji kontaktů a spolupráce s tvůrčími a kulturně-vzdělávacími organizacemi České republiky, propagace studia ruského jazyka, vytváření podmínek pro rozvoj vzájemně výhodné obchodní rusko-české spolupráce.	www.rsvk.cz/index_cz.htm Na Zátorce 16 160 00 Praha 6

Ruský klub	Ruský klub je dobrovolným samosprávným společenstvím občanů a cizinců za účelem péče o ruský hovořící cizince nacházející se na teritoriu ČR. Hlavním posláním sdružení je soustavné rozvíjení vzájemné kulturní výměny, organizování pomoci v adaptaci a pobytu ruský mluvících cizinců. Pro naplnění tohoto účelu se sdružení zabývá organizací kulturních a společenských akcí a ochranou lidských práv ruský mluvících cizinců žijících na území ČR.	www.rusklub.cz Dvořáková 4 370 01 České Budějovice
Sdružení krajanů a přátel ruské tradice v ČR	Sdružení převážně občanů ČR uskutečňuje zájmové, kulturní a společenské aktivity: koncerty, vydávání publikací. Sdružení vydává časopis Ruské slovo.	www.ruslo.cz Vocelova 3 120 00 Praha 2

Sdružení ruských občanů v ČR	Sdružení vyvíjí kulturně-společenskou činnost, seznamuje širší veřejnost s kulturou a historií Ruska.	Dunajská 9, 625 00 Brno
Asociace řeckých obcí v ČR	ARŮ v ČR je nestátní neziskovou organizací, která se stala zastřešující organizací 13 řeckým obcím s působností po celém území ČR. Posláním ARŮ v ČR je prohlubování a rozvíjení řecko-českých společenských a kulturních vztahů, podpora a rozvoj řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka.	www.arovcr.cz SPC J49 794 01 Krnov
Klub přátel Řecka	Klub přátel Řecka (KPŘ) je dobrovolným občanským sdružením přátel Řecka, jeho lidu, jazyka, kultury a dějin. Posláním KPŘ je vyvíjení a podpora kulturních a jiných všeobecně prospěšných činností přispívajících k vzájemnému poznávání a sblížování české a řecké národní kultury a k zachování národního povědomí řecké diaspory v ČR.	www.dialogos-kpr.cz Krakovská 22, 110 00 Praha 1

Řecké

Lyceum Řekyň	Lyceum Řekyň je známé v celém helénském světě svým nesmírným přínosem pro udržení a šíření řeckého kulturního dědictví již od roku 1911, kdy bylo založeno v Aténách pedagožkou Kalliopei Paren. Cílem Lycea Řekyň je uchovávaní řeckých zvyků a tradic, studium a pěstování folklórního umění, podpora ženy a morální podpora matky a dítěte. Konkrétně jsou cílem Lycea studium a uchovávaní národních krojů, jejich prezentace pomocí přehlídek, studium lidových tanců a písní, jejich zapisování, přesné dodržování a prezentace formou tanečních vystoupení a hudebních představení, dále potom organizování výstav řeckého lidového umění a péče o jeho uchování, organizování vzdělávacích programů, organizování seminářů a přednášek, vydávání publikací, knih, zvukových a audiovizuálních nosičů.	www.lyceumrekyn.cz Starobrněnská 20 602 00 Brno
---------------------	---	---

Společnost přátel Nikose Kazantzakise	Společnost přátel Nikose Kazantzakise je dobrovolným sdružením přátel a milovníků řecké literatury a kultury. Společnost nejruznějším způsobem podporuje dílo Nikose Kazantzakise, spisovatele a básníka; shromažďuje a rozšiřuje veškeré dokumenty týkající se jeho písemného projevu; organizuje návštěvy míst, kde Nikos Kazantzakis žil.	http://mujweb.cz/www/csspnk/index.htm U Milosrdných 10 110 00 Praha 1
--	--	---

Slovenské

Česko-slovenská scéna	Česko-slovenská scéna sdružuje skupinu aktivních umělců, kteří se věnují současnému slovenskému a českému divadelnímu umění.	Spojovací 14, 190 00 Praha 9
Folklórne združenie Limbora	Slovenské sdružení Limbora je dobrovolné občanské sdružení, jehož hlavním cílem je uchovávat a rozvíjet různé formy tradičního slovenského lidového umění a prezentovat ho doma i v zahraničí.	www.limbora.cz Dittrichova 11, 120 00 Praha 2

Folklorní sdružení PŮČIK	Folklorní sdružení Púčik je občanským sdružením, které se hlásí ke slovenské menšině žijící v České republice a podobně jako jiné menšinové spolky a sdružení slovenské menšiny pořádá různé aktivity zejména při uchovávaní a rozvíjení slovenských lidových tradic. Folklorní sdružení Púčik je jedním z hlavních organizátorů Mezinárodního festivalu slovenského folkloru v ČR Jánošíkov dukát, pořádaného každoročně v Rožnově pod Radhoštěm. Prostřednictvím mládežnického souboru Púčik a dětského folklorního souboru se pravidelně zúčastňuje přehlídek a festivalů v České republice i v zahraničí.	www.pucik.cz Chodská 19ch 612 00 Brno
---------------------------------	---	---

Klub slovenskej kultúry	Klub slovenskej kultúry je zájmové občanské sdružení Slováků, Čechů a příznivců slovenské kultury v České republice. Hlásí se k odkazu dobrých tradic v česko-slovenských vztazích a rozvíjí vztahy nejen mezi Slováky a Čechy, ale i mezi dalšími národnostmi v ČR.	www.klubsk.net Lipanská 873/4, 130 00 Praha 3
--------------------------------	--	--

Obec Slovákov v ČR	Obec Slovákov v České republice (OS) vznikla v roce 1992. OS sdružuje Slováky, občany ČR, a příznivce Slovenska a slovenské kultury. Cílem činnosti OS je udržovat a pěstovat národní povědomí svých členů a vytvářet podmínky pro naplnění jejich kultury a společenských potřeb. OS tvoří v současnosti 13 regionálních obcí po celé ČR (Karviná, Třinec, Brno, Praha, Kladno, Tábor, Plzeň, Karlovy Vary, Sokolov, Kroměříž, Stříbro, Teplice, Hradec Králové).	www.slovaci.cz Bronzová 2024 155 00 Praha
---------------------------	--	---

Slovensko-český klub	Slovensko-český klub je občanské sdružení, které vzniklo v roce 1996 s cílem udržovat a zvyšovat úroveň česko-slovenských vztahů. Slovensko-český klub vydává měsíčník Slovenské dotyky a Magazin Slovákov v ČR. Od roku 2001 klub provozuje jediný internetový deník Čechů a Slováků ve světě - Český a slovenský svět (www.svet.czsk.net). Spoluvydává literární čtvrtletník, česko-slovenskou revui Zrkadlenie-Zrcadení a divadelní ilustrovaný žurnál Černá labuť. Ročně vydává 4-6 prestižních titulů, realizuje televizní projekty pro českou a slovenskou televizi, spolupracuje i s Českým a Slovenským rozhlasem.	www.czsk.net Salmovská 11 120 00 Praha 2
-----------------------------	--	--

Slovenský inštitút	Slovenský inštitút v Praze je kulturně-informační instituce, jejímž hlavním úkolem je prezentovat Slovensko v zahraničí, a to prostřednictvím šíření poznatků o jeho historii a o aktuálním dění v oblasti kultury a umění. Posláním institutu je prezentovat Slovensko jako zemi atraktivní pro cestovní ruch s bohatou lázeňskou tradicí. Institut chce také vytvářet prostor pro obchodně-ekonomické kontakty mezi Slovenskem a Českou republikou.	www.slovakemb.cz/SI/ Jiřská 450/16 110 00 Praha 1
---------------------------	---	---

Ukrajinské

Fórum Ukrajinců ČR		www.ukraine.cz Na Poříčí 30, 110 00 Praha 1
Rumunský kulturní institut	Hlavním posláním Rumunského kulturního institutu je prezentace rumunské kultury a umění české veřejnosti. Pořádá filmové projekce, divadelní představení, výstavy, přednášky, literární, hudební a společenské večery a další kulturní akce.	www.rumunskoprovas.cz Anglická 26, 120 00 Praha 2
Ruta	Občanské sdružení, které se věnuje zachování kulturních hodnot, jazyka a identity osob ukrajinského původu, realizaci kulturních, výchovně-vzdělávacích projektů se zaměřením na ukrajinskou komunitu v ČR, realizace projektů probíhá především pomocí tiskovin pro integrující se cizince ukrajinské národnosti a rozšiřováním informací mezi českou majoritou o ukrajinské kultuře, historii a ukrajinské emigraci v ČR.	Pod Jiráskovou čtvrtí 14 147 00 Praha 4
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sdružení je zaměřené na osvětu a pořádání kulturních akcí.	Moravská 9, P. O. Box 1555 120 00 Praha 2
Sdružení Ukrajinek v ČR	Sdružení poskytuje informace o kultuře a historii Ukrajiny: odborné semináře, kulturní akce, vydávání publikací.	Bořivojova 98/754 130 00 Praha 3
Ukrajinská iniciativa v ČR	Ukrajinská iniciativa v České republice (UIČR) je nezisková diasporní organizace, která pracuje podle národnostně-občanského principu. UIČR udržuje a rozvíjí ukrajinskou kulturu v rámci evropského a českého společenství, rozvíjí mnohonárodnostní společnost v ČR. UIČR usiluje o sbližování národností žijících v ČR, podporuje kulturní a osvětovou činnost. UIČR pomáhá ukrajinským občanům, kteří dlouhodobě či trvale žijí v ČR. UIČR spolupracuje s jinými českými subjekty, které se věnují ukrajinsko-českým a česko-ukrajinským vztahům v oblasti kultury, vědy, politiky a humanitární pomoci.	www.ukrajinci.cz Vocelova 3 120 00 Praha 2
Americké centrum Plzeň	Americké centrum Plzeň (ACP) je veřejně prospěšná společnost, která byla v roce 1995 založena s posláním upevňovat vztahy mezi městem Plzní a Spojenými státy americkými a plnit funkci moderního vzdělávacího a kulturního zařízení. Pro širokou veřejnost, studenty a školy, komerční subjekty v plzeňském regionu poskytuje tyto služby a aktivity: kurzy americké angličtiny, internetovou kavárnu, studijní knihovnu, přednášky pro školy, besedy se zajímavými hosty, výstavy a další akce.	www.americancenter.cz Dominikánská 9 301 12 Plzeň
ASSO'90	Česko-francouzská společnost.	Železná 18, 110 00 Praha 10
Babylon	Agentura Babylon byla založena v prosinci 1990. Společnost je členem Česko-arabské obchodní komory. Jejím hlavním zájmem je rozvíjení česko-arabských vztahů, a to jak v rámci výměny informací, tak vlastní vydavatelskou činností. Společnost se zabývá ekonomickými a politickými studiemi, propagací, překlady, public relations, pořádáním výstav, provozuje vlastní tiskárnu a je dopisovatelem významných arabských deníků a satelitních TV kanálů v Evropě a arabských zemích.	www.babylon90.com Koněvova 19 130 00 Praha 3
British Council	British Council je britská mezinárodní organizace s posláním budovat mezikulturní vztahy. Působí ve 110 zemích světa a snaží se budovat důvěru a porozumění mezi jednotlivci, komunitami i národy. British Council v České republice již přes sedmdesát let usiluje o posílení našich	www.britishcouncil.org/czechrepublic Politických vězňů 13, 110 00 Praha 1

vztahů se Spojeným královstvím. British Council podporuje otevřenou diskusi na aktuální společenská témata a napomáhá výměně zkušeností v oblasti vzdělávání a rozvoje občanské společnosti. Dlouhodobě se snaží inspirovat mezinárodní diskusi o klimatických změnách a dále také podporovat mladé lidi při organizování jejich vlastních sportovních akcí. Kromě těchto aktivit nabízí British Council celou řadu jazykových kurzů vedoucích k mezinárodně uznávaným zkouškám. V regionech je možné v partnerských knihovnách najít bohatý výběr britské literatury i registrační místa pro zájemce o zkoušky.

Česká iberoamerická společnost	Česká iberoamerická společnost je nevládní neziskovou organizací, která vznikla v roce 2006 jako nástupkyně Latinskoamerické společnosti. Posláním společnosti je seznamovat českou veřejnost se zeměmi Latinské Ameriky, karibské oblasti, Španělska a Portugalska po všech stránkách.	www.iberospol.com Hybernská 3, 110 00 Praha 1
Česko-arabská společnost	Česko-arabská společnost je nevládní nezisková organizace, vznikla v roce 1990. Pokračuje v činnosti Arabského výboru, založeného v 70. letech. Hlavním úkolem společnosti je přiblížit české veřejnosti kulturu, přírodu, historii a život obyvatel zemí arabského světa. Společnost spolupracuje se sesterskou Společností přátel Afriky, která podobně mapuje země subsaharské Afriky. Mezi aktivity společnosti patří přednášky, besedy s cestovateli, kulturní večery a připomínky státních svátků jednotlivých afrických zemí. Spolupracuje i s arabskými zastupitelskými úřady v ČR.	www.czech-arab.org Mánesova 63, 120 00 Praha 2
Česko-arabské centrum Karlovy Vary	Česko-arabská obchodní komora a Společnost česko-arabská ve spolupráci s magistrátem města Karlovy Vary zřídila a provozuje Česko-arabské centrum v Karlových Varech od ledna roku 2008. Česko-arabské centrum Karlovy Vary je zaměřené na propagaci Karlových Varů v arabském světě, na seznamování českých občanů se životem, kulturou a historií arabských zemí, odstraňování xenofobie, zlepšování informačních služeb pro arabské hosty v karlovarském regionu v oblasti turistiky i podnikání.	www.czac.cz Alžbětiny Lázně 360 01 Karlovy Vary
Česko-čínská společnost	Česko-čínská společnost je nevládní organizací, která chce svými aktivitami podporovat všestranný rozvoj styků a výměnu informací mezi Českou republikou, Čínou a Čiňany celého světa; podporovat vzájemné poznávání a spolupráci v oblasti kultury, umění, vědy, techniky, hospodářství, turistiky a osobních kontaktů. Mezi hlavní aktivity patří pořádání přednášek, kursů, symposií, výstav a dalších společenských a kulturních akcí; vydávání publikací; informování odborné i laické veřejnosti ve sdělovacích prostředcích o otázkách souvisejících s posláním Společnosti; podpora překladatelské a badatelské činnosti; vysílání delegací.	www.ccspol.net Pod Vodárenskou věží 4 182 08 Praha 8
Česko-estonský klub	Česko-estonský klub je dobrovolným sdružením, zaměřeným na pěstování a prohlubování vzájemných vztahů a poznávání mezi Čechy a Estonci, propagaci Estonska a estonské kultury v České republice, krajskou spolupráci mezi Estonci pobývajícími v České republice a další činnosti z těchto cílů vyplývající.	http://mmh.cz/cek-tek Na Špejcharu 3 170 00 Praha 7
Česko-iránská společnost	Česko-iránská společnost je občanské sdružení, založené v roce 1998. Spojuje všechny zájemce o Írán a další íránské jazykové oblasti - především Tádžikistán a Afghánistán. Společnost vydává každé čtvrtletí bulletin o nejdůležitějších ekonomických a politických zprávách z regionu, překlady perské, tádžické a afghánské literatury, o vztazích České republiky a Íránu a o zájmovostech z perskojazyčného světa.	www.iran.euweb.cz Senovážné nám. 23 110 00 Praha 1
Česko-japonská společnost	První Česko-japonská (respektive Československo-japonská) společnost byla založena v r. 1946 a v roce 1948 rozpuštěna. Dnešní ČJS byla znovuzaložena v r. 1990. ČJS svou činností napomáhá rozvoji vzájemného poznání, porozumění, respektu a inspirace mezi obyvateli ČR a Japonska. Usiluje o uvedení japonské kultury do obecného povědomí české veřejnosti, chce stimulovat zájem české veřejnosti o studium japonštiny a tradičních i soudobých japonských disciplín. Ve spolupráci s partnerskými organizacemi v Japonsku a ČR podporuje zájem Japonců o českou kulturu a napomáhá integraci japonské komunity v ČR do místního prostředí.	www.japan.cz Na Můstku 8 110 00 Praha 1
Česko-jihoafrická společnost		P. O. Box 84 100 31 Praha 10

Česko-korejská křesťanská společnost	ČKKS vydává časopis Nanumto + (slovy: Nanumto plus), který přináší překlady literatury z korejštiny do češtiny a z češtiny do korejštiny. Společnost veřejně promítá korejské filmy opatřené překladem do češtiny, pořádá divadelní představení, hudební koncerty a přednášky přibližující korejskou kulturu atd. Zabývá se i křesťanskou tematikou.	www.praguechurch.net U Školské zahrady 1264/1 180 00 Praha 8
Česko-korejská společnost	Cílem společnosti je především rozvíjet styky ČR a Koreje ve všech oblastech života na rovině formální i neformální, napomáhat k nestrannému informování o Koreji v naší zemi a využívat kontaktů mezi občany ČR a Koreje k prohloubení těchto informací a vzájemných styků.	www.cks.korea.cz Štětкова 20, 140 00 Praha 4
Česko-litevská společnost		ul. Tyrše a Fügnera 262/4 251 01 Říčany u Prahy
Česko-lotyšská společnost		Krakovská 7, 110 00 Praha 1
Česko-lotyšský klub	Česko-lotyšský klub (ČLK) je nevládní, nepolitické, zájmové sdružení občanů, jehož cílem je napomáhat všestrannému rozvoji styků mezi Českou republikou a Lotyšskou republikou v oblasti kultury, vzdělávání, turistiky a ekonomiky, propagovat historii i současnost lotyšského národa, jeho kulturu a jazyk.	http://lotyssko.unas.cz Mickiewiczova 13 160 00 Praha 6
Česko-rakouská společnost Kroměříž	Česko-rakouská společnost Kroměříž je zaměřena na rozšiřování spolupráce s Rakouskem, seznámení se s jeho historií. Pořádá poznávací, turistické, kulturní a sportovní výměny, odborné stáže a jazykové kurzy. Podpora všech iniciativ města i v oblasti podnikatelské.	www.crspol.cz, Slovanské nám. 3920 767 01 Kroměříž
Česko-rumunská společnost		Sopotská 629 181 00 Praha 8
Česko-vietnamská společnost	Společnost seznamuje širší veřejnost s kulturou, historií a ekonomickou situací ve Vietnamu formou různých akcí: výstavy fotografií, besedy a semináře.	www.cvs-praha.cz Počernická 64, 108 00 Praha 10
Dům národnostních menšin	Dům národnostních menšin (DNM) Praha zastřešuje činnost národnostních menšin na území hl. m. Prahy, napomáhá porozumění mezi národnostmi a překonávání předsudků. Poskytuje prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami a majoritní společností, spolupracuje s ostatními organizacemi multikulturního zaměření.	www.dnm-praha.cz Vocelova 602/3 120 00 Praha 2
Informační centrum Kavkaz-Východní Evropa a celoevropský arménský měsíčník ORER (Dny)	Základním cílem časopisu je seznámit Armény bydlící poslední desetiletí v Čechách s českou kulturou, literaturou, různými obory českého umění, jazykem a historií, stejně tak i s veřejně-politickým životem.	www.orer.cz Tibetská 2 160 00 Praha 6
Institut Français	Francouzský institut v Praze byl původně koncipován jako skutečná univerzita a v současnosti je multidisciplinárním kulturním centrem: je to živé místo, které má mnoho podob, je to centrum výuky francouzštiny, místo konání kulturních akcí, kulturní partner a platforma pro kulturní setkávání. Jeho cíl: přiblížit aktuální francouzskou kulturu, hostit nevšední projekty, uvádět odvážná a novátorská díla, iniciovat setkání mezi českými a francouzskými umělci, rozvíjet stále plodné vztahy mezi oběma zeměmi se silnou kulturní tradicí.	www.ifp.cz Štěpánská 35 111 21 Praha 1
Instituto Cervantes	Instituto Cervantes byl zřízen Španělským královstvím v roce 1991 s cílem šířit, vyučovat a propagovat španělskou a hispanoamerickou kulturu. Hlavní sídlo Institutu se nachází v Madridu. Pražský institut byl otevřen v září roku 2005. Mezi další činnosti této institutu patří pořádání zkoušek DELE a vydávání diplomů a certifikátů pro své studenty; výuka španělštiny; pořádání školení pro učitele španělštiny; podpora aktivit hispanistů a v pořádání kulturních aktivit ve spolupráci s jinými organizacemi.	http://praga.cervantes.es/cz/ Na Rybníčku 536/2 120 00 Praha 2

Islámská nadace v Brně	Islámská nadace v Brně zajišťuje financování obecně prospěšných cílů v oblasti zřízení islámského centra v České republice a zabezpečuje jeho provoz. Jejím cílem je podporovat přátelské vztahy mezi Českou republikou a islámskými zeměmi; seznamovat veřejnost s islámem za účelem zabránění projevů xenofobie; šířit objektivní informace o islámu a podporovat výchovně-vzdělávací činnost v oblasti islámského ritu, kultury, dějin, práva, filozofie a etiky. Nadace chce podporovat sociálně slabé, nemocné či válkou, živelnými pohromami nebo jinak postižené muslimy na celém světě; poskytovat a přijímat humanitární pomoc.	www.brno.muslim.cz Václavská 38a 639 00 Brno
Islámská nadace v Praze	Islámská nadace v Praze je neziskovou organizací, která vznikla proto, aby naplňovala potřeby praktikujících muslimů v Praze a okolí. Její činnost lze rozdělit do tří hlavních oblastí: povoz Islámského centra (mešity), charitativní činnost a osvětová činnost.	www.praha.muslim.cz Politických vězňů 14, 110 00 Praha 1
Istituto Italiano di Cultura	Italský kulturní institut se ve své činnosti zaměřuje především na výuku italštiny s cílem propagovat italskou vzdělanost a kulturu. Kromě jazykových kurzů se institut angažuje i v oblasti kulturních projektů.	www.iic-praga.cz Šporkova 14, 118 01 Praha 1
Japonské centrum Brno	Japonské centrum Brno se svou činností zaměřuje na seznamování laické i odborné veřejnosti o kultuře Japonska; organizuje kurzy japonštiny, japonské kaligrafie, přednášky o Japonsku a různé výstavy, jimiž chce poukázat na kulturní bohatost této kultury.	www.japancenter.cz Starobrněnská 20, 602 00 Brno
Kazachstánské kulturní centrum v ČR „Elim-aj“	Elim-aj je dobrovolné, nepolitické sdružení fyzických a právnických osob, nezávislé na státních, politických i náboženských institucích. Sdružení usiluje o rozšíření a upevnění přátelských vztahů mezi občany České republiky a Republiky Kazachstán; chce přispívat k rozvoji kultur-ních, ekonomických, sportovních, turistických vztahů; napomáhání integraci občanů Republiky Kazachstán do společenského života České republiky. Jedním z cílů je také popularizace tradic, kultury, zvyků a jazyků národů Republiky Kazachstán.	http://elim-aj.web-box.ru/ Přechytlětlova 2431, 155 00 Praha 5
Klub Hanoi	Občanské sdružení Klub Hanoi se zabývá především propagací vietnamské kultury a integrací Vietnamců do společnosti s důrazem na zachování jejich kulturní identity. Kromě šíření informací o Vietnamu a vietnamské kultuře se Klub Hanoi snaží prosazovat princip rovného přístupu a rovných příležitostí pro Vietnamce, kteří u nás žijí; svými aktivitami usiluje o zvyšování jejich podílu na společenském dění v ČR; podporuje větší samostatnost jednotlivých členů vietnamské komunity a jejich aktivní participaci při řešení celospolečenských otázek. Klub Hanoi chce pozitivně působit na změnu postojů a jednání jednotlivých skupin společnosti - vietnamské komunity v ČR, širší i odborné veřejnosti - a to směrem k otevřenosti a posilování občanské společnosti.	www.klubhanoi.cz Černého 426 180 00 Praha 8
Klub přátel Rakouska		Navrátilova 9, 110 00 Praha 1
Klub přátel Asie „Pražská jurta“		Karafiátová 38/1240 106 00 Praha 10
Klub přátel Nového Zelándu		Dykova 19 101 00 Praha 10
Kontinenty	Sdružení pro spolupráci se zeměmi Afriky, Asie a Latinské Ameriky Kontinenty je nezisková organizace založená v roce 1990, její snahou je poskytnout platformu pro setkávání lidí, kteří nějakým způsobem blíže poznali mimoevropské země, oblíbili si je a váží si jejich staleté kultury a zkušenosti. Sdružení je otevřené těm, kteří mají zájem se o Africe, Asii a Latinské Americe něco nového dozvědět, pro ty sdružení připravuje speciální programy.	www.kontinent.cz Vítkova 13 P. O. Box 48 186 48 Praha 8
Krajanské sdružení Číňanů v ČR	Sdružení je zaměřené na kulturní a osvětovou činnost v komunitě a na seznamování české veřejnosti s čínskou komunitou.	Pujmanové 1218 140 00 Praha 4

Lotyšské kulturní centrum	Lotyšské kulturní centrum v Praze vzniklo z podnětu velvyslankyně Aiji Odini a bylo otevřeno 15. listopadu 1998. V Kulturním centru jsou široké veřejnosti přístupné knihy, audio- a videokazety, CD a DVD převážně s díly lotyšských autorů a s informacemi o Lotyšsku jak v lotyštině, tak i v angličtině, ruštině, češtině a v jiných jazycích. Institut poskytuje informace o kulturních akcích v Lotyšsku a o událostech spojených s Lotyšskem v České republice.	www.am.gov.lv/cz/prague/o-velvyslanectvi/kulturni-centrum/Hradešinská 3, P. O. Box 54 Praha 10 101 01
Občanské sdružení Arménský dům	Sdružení pořádá kulturní i společenské akce a vydává dvouměsíčník Nairi, který vychází česky i arménsky.	Josefův Důl 5 293 07 Mladá Boleslav
Občanské sdružení vietnamsky hovořících občanů ČR „Klub Bambus“	Občanské sdružení, které vydává dvojjazyčný česko-vietnamský časopis pro žáky vietnamské národnosti žijící v ČR. Mimoto se zabývá výukou českého jazyka, organizuje divadelní kroužek, kroužek zabývající se vietnamským bojovým sportem atd.	Libušská 355 142 00 Praha 4
Obščestvo Rusínů		Rybná 22, 110 00 Praha 1
Orientální ústav AV ČR	Orientální ústav Akademie věd České republiky vydává čtvrtletník Nový Orient. Vychází od roku 1945, kdy v závislosti na intenzitě emancipačních procesů ve státech „třetího světa“ vzrostl zájem o země Orientu. Cílem časopisu je populární, avšak odborně seriózní formou seznamovat českou veřejnost s realitou zemí Asie a Afriky, podporovat věcnou informovanost o nich a pomáhat vyvracet romantické nebo xenofobní mýty, jimiž jsou orientální kultury opředeny.	www.orient.cas.cz Pod vodárenskou věží 4 182 08 Praha 8
Osvětový a vzdělávací spolek Skaryna	Spolek Skaryna má za úkol šířit znalosti o Bělorusku, běloruském národě, jeho dějinách, řeci a kultuře a podporovat česko-běloruské styky.	www.belreview.cz Veletřzní ul. 24, 170 00 Praha 7
Rakouské kulturní fórum	Rakouské kulturní fórum v Praze chce v rámci různorodých úkolů Velvyslanectví Republiky Rakousko v České republice přispívat ke zprostředkování komplexního a pravdivého obrazu Rakouska a jeho kulturního bohatství, jeho výsledků na poli kultury. Úkolem Rakouského kulturního fóra v Praze je seznámit českou veřejnost s rakouským uměním a vědou a podpořit uměleckou a vědeckou výměnu mezi Rakouskem a Českou republikou. K tomuto účelu pořádá ročně asi 250 akcí ze zmíněných oblastí. Vzhledem k tomu, že Rakouské kulturní fórum usiluje o to fungovat jako jakýsi most mezi ČR a Rakouskem, snaží se do svých aktivit zapojit i české partnery.	www.bmeia.gv.at/cz/kultura/praze.html Jungmannovo nám. 18 110 00 Praha 1
Sdružení Azer-Čech, sdružení Ázerbájdžánců v ČR	Sdružení AZER-ČECH bylo založeno roku 2003 z iniciativy 33 krajanů žijících v ČR. Jeho posláním je přispět k přiblížování ázerbájdžánské kultury, tradic a historie široké veřejnosti v ČR s cílem vzájemného poznávání a porozumění. Sdružení usiluje o pomoc při integraci ázerbájdžánských občanů a ostatních cizinců do majoritní společnosti.	www.diaspora.cz
Sdružení Korejců v ČR	Sdružení Korejců v České republice bylo založeno v roce 2000 jako nevládní organizace se sídlem v Praze a v současnosti má přibližně 150 členů. Hlavním cílem je rozvíjet aktivity korejské komunity v ČR a utužovat dobré vztahy mezi jejími příslušníky.	Sokolská 52 120 00 Praha 2
Sdružení Makedonců a přátel Makedonie v České republice	Cílem Sdružení Makedonců a přátel Makedonie v České republice je vytvářet kladný vztah k Makedonii jako nezávislému a suverénnímu státu; podporovat a udržovat národní a kulturní identitu občanů Republiky Makedonie v cizině, vyučovat makedonský jazyk a udržovat makedonskou tradici.	www.volny.cz/makedonija Půlkruhová 20 160 05 Praha 6
Sdružení občanů ČR chorvatské národnosti		K Nádraží 349 783 73 Grygov

Sdružení přátel Podkarpatské Rusi

Severská společnost	Severská společnost je dobrovolné, nezávislé, nepolitické sdružení přátel zemí evropského Severu, tedy Dánska, Finska, Islandu, Norska a Švédska v České republice. Posláním společnosti je zejména napomáhat hlubšímu poznání zemí evropského Severu, zejména jejich jazyků, kultury, společenského života, politického a hospodářského systému, způsobu života jejich občanů českou veřejností. Společnost chce napomáhat rozvoji kulturních styků mezi Českou republikou a zeměmi evropského Severu, udržovat, navazovat a rozvíjet styky s přáteli České republiky a jejich organizacemi v zemích evropského Severu.	Škrochova 3609/35 615 00 Brno-Židenice
Skandinávský dům	Skandinávský dům je dobrovolné občanské sdružení, jehož posláním je prezentovat v České republice kulturu a tradice severských zemí a přispívat ke vzájemnému setkávání a kulturně-společenskému obohacování mezi Čechy a Seveřany. V ČR zatím neexistuje oficiální kulturní institut, který by zaštiťoval severské země. Jelikož ale lidé v ČR mají velký zájem o kulturu, tradice a přírodu severských zemí, snaží se sdružení alespoň částečně roli severského kulturního centra naplňovat. Za tímto účelem pořádá výstavy výtvarného umění, odborné a populární přednášky, filmová promítání, koncerty a další tematicky zaměřené společenské, vzdělávací a osvětové aktivity.	www.skandinavskydum.cz Zlatnická 10 110 00 Praha 1

Společenství Volyňských Čechů a jejich přátel	Náplní činnosti organizace je dokumentace historie volyňských Čechů.	Na Hřebenkách 20 150 00 Praha 5
Společnost přátel Itálie	Společnost přátel Itálie je neziskovým občanským sdružením. Svou činností společnost napomáhá ke zprostředkování přímých styků mezi občany, organizacemi a institucemi ve všech oblastech společenského života obou zemí a z vytváření podmínek pro tyto styky. K plnění cílů vytyčených ve stanovách vyvíjí Společnost různorodou činnost podle místních podmínek.	www.sweb.cz/prateleitalie Brixioh 1574, 162 00 Praha 6

Společnost přátel jižních Slovanů		Arne Nováka 1 680 88 Brno
Společnost přátel USA - SPUSA	Společnost přátel USA je občanské sdružení, které chce podporovat přátelství mezi občany České republiky a USA, podporuje výměnu kulturních informací, společenská setkání a jazykovou výuku.	www.spusa.cz Na Poříčí 6, 110 00 Praha 1
Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi	Společnost je sdružením, které vydává časopis Podkarpatská Rus a zabývá se šířením informací o této zemi, její historii a kultuře.	http://sweb.cz/podkarpatska.rus/ Evropská 156, 160 00 Praha 6

Srbské sdružení sv. Sáva	Hlavní akce v každoročním plánu činnosti Srbského sdružení sv. Sáva je péče o jazyk a tradice, pořádání vzdělávacích akcí, přednášek z oboru srbské kultury a jazyka. Od července 2005 vydává dvouměsíčník Srbské slovo.	Žitná 565/16, 120 00 Praha 2
Svaz Bělorusů v zahraničí	Svaz rozšiřuje znalosti o Bělorusku. Poskytuje právní, psychologickou a sociální pomoc Bělorusům žijícím na území ČR.	www.bielarusy.org Finská 8, 101 00 Praha 10

Židovské

Bejt Elend	Bejt Elend je škola, která se zaměřuje na výuku hebrejštiny, židovství, angličtiny, výtvarné i hudební výchovy pro děti všeho věku. Byla založena v roce 1997 s úmyslem oživit tradici židovského vzdělávání dětí, a tím přispět k obnově a rozvoji „jidiškaitu“ v Praze. Zanedlouho se dvouhodinová týdně rozšířila o další předměty i zájemce a v průběhu několika let se vytvořila rozvětvená a živá struktura současné školy, kterou navštěvuje přes 60 dětí. Bejt Elend nabízí pluralitní pohled na židovskou tradici a není platformou žádného ze současných směrů judaismu.	www.bejtelend.cz Mánesova 8 120 00 Praha 2
Bejt Praha	Pražská židovská otevřená komunita nabízí vzdělávací, kulturní, náboženské a jiné programy pro Židy, kteří žijí v Praze nebo kteří jsou zde jen na návštěvě. Bejt Praha vítá všechny Židy, ať reformní či ortodoxní, sekulární či věřící. Programy jsou vedeny v češtině, angličtině a hebrejštině.	www.bejt-praha.cz P. O. Box 195, Praha 1
Bejt Simcha	Bejt Simcha je židovská liberární komunita v Praze, sdružující jedince židovského původu a jejich přátele. Je členem evropské sekce World Union for Progressive Judaism (WUPJ) – Světové unie progresivního judaismu a přidruženým členem Federace židovských obcí v ČR.	www.bejtsimcha.cz Mánesova 8, 120 00 Praha 2
Česká unie židovské mládeže	Česká unie židovské mládeže je nezisková organizace s bezmála dvacetiletou tradicí, sjednocující židovskou mládež v České republice. Sdružuje více jak 300 členů s centry v Praze a Brně, a to jak z ČR, tak ze zahraničí - především ze Slovenska, Francie, Německa, USA a Izraele. Hlavním cílem je obnovit židovskou komunitu u nás - navázat na její bohatou kulturní a sociální tradici, jež byla násilně přervána šedesátí léty totality - udržovat a rozvíjet židovskou kulturu a tradice, navazovat a prohlubovat kontakty se zahraničními židovskými organizacemi, organizovat a zprostředkovávat společnou činnost a výměnu informací v různých oblastech života.	www.cuzm.org Jáchymova 3 110 00 Praha 1
Federace židovských obcí v ČR	Federace židovských obcí v ČR (FŽO) je organizací, sdružující židovské obce (ŽO) a přidružené židovské organizace. FŽO zastupuje českou židovskou pospolitost v ČR, představovanou ŽO a organizacemi v ní sdruženými a jejich jménem působí a vystupuje jako jednotné společenství v rámci ČR i vůči zahraničí. FŽO koordinuje činnost ŽO zejména ve věcech náboženských, sociálních, vzdělávacích a kulturních. FŽO aktivně brání židovskou pospolitost proti všem projevům antisemitismu, rasismu, xenofobie, fašismu či jakékoliv diskriminace. FŽO chrání památku židovských obětí. FŽO pečuje o židovské památky na území ČR, pokud o ně nepečují ŽO nebo jiné instituce.	www.fzo.cz Maiselova 18 110 00 Praha 1
Fórum proti antisemitismu	FPA působí při Federaci židovských obcí v ČR. Svou činnost zahájilo v lednu 2003. Od té doby se FPA stalo centrálním evidenčním místem pro antisemitské projevy zaznamenané židovskými organizacemi v ČR. Na tomto úkolu spolupracuje s ŽOP, Židovským muzeem v Praze, Bejt Prahou a B'nai B'rith Renaissance. Hlavním výstupem se stává každoroční zpráva o projevech antisemitismu v ČR. Činnost FPA by měla napomoci k hlubšímu poznání soudobého antisemitismu, a proto jeho pracovníci spolupracují s řadou domácích i zahraničních odborníků.	Maiselova 18 110 00 Praha 1
Chabad Lubavič Praha	Aktivity Chabadu se v Praze odvíjejí od roku 1975, kdy se v Čechách začali pravidelně objevovat zástupci tohoto hnutí z Londýna a New Yorku. Chabad je chasidské hnutí řídící se židovským nábožensko-filosofickým systémem. Cílem pražské pobočky Chabad Lubavič je upevnění židovského povědomí všech Židů, bez ohledu na jejich vztah k náboženství a židovské obci.	www.chabadprague.cz Pařížská 3 110 00 Praha 1
Masorti - Konzervativní židovská komunita v ČR	Masorti je konzervativní židovská obec se sídlem v Praze. Pražská Masorti komunita je součástí mezinárodní organizace konzervativních komunit Masorti Olami. Jejím cílem je přispívat k rozvoji židovské kultury, osvětě, vzdělávání a tradici v rámci hodnot konzervativního judaismu, a to formou přednášek, seminářů a dalších vzdělávacích, osvětových a kulturních programů.	www.masorti.cz Štěpánská 61 110 00 Praha 1
OLAM - Společnost Judaica Holešov	Společnost Judaica Holešov je samostatným dobrovolným neziskovým občanským sdružením. Základními cíli společnosti jsou zejména objevování a zachraňování zapomenutých židovských památek a informování veřejnosti v oblasti judaistiky a bibliistiky. Svou činností chce vytvářet prostor pro poznávání židovství a judaismus, připomínat hrůzy holocaustu a upozorňovat na existenci antisemitismu a rasové nesnášenlivosti u nás a navazovat spolupráci s podobně zaměřenými organizacemi za účelem vzájemné spolupráce.	www.olam.cz Osvobození 1133 769 01 Holešov

Terezínská iniciativa	Posláním Terezínské iniciativy je sdružovat a reprezentovat bývalé vězně terezínského ghetta a jiných koncentračních táborů (a jejich rodinné příslušníky), vězněné v rámci nacistické protizidovské perzekuce, bez ohledu na jejich současnou státní příslušnost. Terezínská iniciativa dbá o to, aby byla důstojným způsobem uchována památka těch, kteří nacistické konečné řešení židovské otázky nepřežili, pečuje o dokumentaci historie terezínského ghetta a celého průběhu nacistického pronásledování Židů z českých zemí.	www.terezinstudies.cz Jáchymova 3 110 00 Praha 1
WIZO	WIZO (Women’s International Zionist Organization) sdružuje židovské sionistické ženy. Členky Pražské organizace WIZO se pravidelně scházejí na schůzích (jejich termíny a program jsou uveřejňovány v měsíčníku Roš chodeš), pořádají společné akce, navštěvují nemocné a osamělé členy obce, sledují průběžně dění v Izraeli a jejich delegátky se zúčastňují mezinárodních setkání WIZO.	http://towizo.org Jáchymova 3 110 00 Praha 1
Židovské muzeum v Praze	Židovské muzeum v Praze, založené v roce 1906, je největším muzeem svého druhu v Evropě a jedno z nejnavštěvovanějších muzeí v celé České republice. Pečuje o jednu z nejrozsáhlejších sbírek judaik na světě, která obsahuje téměř 40 000 předmětů a 100 000 knih, které pochází z jednoho uceleného území, z Čech a Moravy. Díky tomu sbírka podává celistvý obraz historie Židů v našem regionu. Vzdělávací a kulturní centrum muzea připravuje pro širokou veřejnost hudební, filmové, literární a osvětové programy. Vzdělávací programy jsou určeny i školám k seznámení s židovskými dějinami, kulturou, dějinami antisemitismu a holocaustu. Literatura na tato témata je přístupná v knihovně a referenčním centru muzea.	www.jewishmuseum.cz U Staré školy 1 a 3 110 00 Praha 1

Databáze finančních podpor mezikulturního dialogu

Česko-německý fond budoucnosti	Nadační činnost	Česko-německý fond budoucnosti je mezinátní instituce, jež je konkrétním výsledkem Česko-německé deklarace z 21. ledna 1997. Podepsáním Statutu českou a německou vládou byl založen v roce 1997 jakožto nadační fond podle českého práva se sídlem v Praze. Posláním Fondu budoucnosti je všestranně podpořit porozumění mezi Čechy a Němci. V souladu s jeho stanovami fond poskytuje za tímto účelem finanční podporu partnerským projektům z obou zemí. Z prostředků Fondu budoucnosti je jako jeden z nejdůležitějších projektů financováno Česko-německé diskusní fórum. Česko-německý fond budoucnosti podporuje na základě svých stanov projekty s česko-německou tematikou, případně záměry, které jsou založeny na této bázi. Projekty se mohou týkat nejrůznějších oblastí, od kultury a vědy přes vzdělávací programy, mládežnické akce až po ekologii. Důležitá a zásadní je ve všech těchto oblastech česko-německá spolupráce, která musí být ve všech podporovaných projektech zřetelná. Žádosti o podporu projektů přijímá sekretariát Fondu budoucnosti, o poskytnutí podpory rozhoduje správní rada, která zasedá čtyřikrát do roka.	www.fondbudoucnosti.cz Na Kazance 634/7 171 00 Praha 7 info@fb.cz
Iniciativa Společenství EQUAL (MPSV ČR)	Mezinárodní spolupráce	Mezinárodní spolupráce je jedním z klíčových principů Iniciativy Společenství EQUAL o odlišuje ji od ostatních forem pomoci z Evropského sociálního fondu. Smyslem mezinárodní spolupráce je zvýšit přidanou hodnotu práce rozvojových partnerství díky výměně zkušeností, informování o příkladech dobré praxe a příkladech nevhodných řešení. Každé rozvojové partnerství musí mít alespoň jednoho partnera z jiné země, přičemž většinou to bude obdobně tematicky zaměřené rozvojové partnerství financované z ČIP EQUAL. Je možné uzavřít mezinárodní partnerství i z partnerem mimo EU, jehož aktivity jsou financovány z programů PHARE, TACIS, MEDA, CARDS. Během Akce 1 musí rozvojové partnerství navrhnout Smlouvu o mezinárodní spolupráci. Hledání zahraničních partnerů a uzavírání smluv o mezinárodní spolupráci usnadňuje Společná databáze EQUAL (ECDB). Jakmile jsou smlouvy podepsány všemi zúčastněnými partnery a odsouhlaseny Řídícím orgánem, je k nim umožněn on-line přístup skrze ECDB. Evropská komise vypracovala Průvodce mezinárodní spolupráce EQUAL (EQUAL Guide on Transnationality), kde je podrobný popis cílů, požadavků a postupů týkajících se mezinárodní spolupráce.	www.equalcr.cz Na Poříčním právu 1 128 01 Praha 2 esf@mpsv.cz

Magistrát hlavního města Prahy	Oddělení kultury	Granty zaměřené přímo na podporu mezikulturního dialogu jako takového se v dotačním systému hlavního města Prahy nevyskytují. Projekty zaměřené na mezinárodní spolupráci lze však podpořit z programů pro oblast kultury a umění.	http://magistrat.praha-mesto.cz/dotace-a-granty Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1 info@praha.eu
Ministerstvo vnitra ČR	Dotační řízení MV ČR na podporu projektů (odbor azylové a migrační politiky)	Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, vyhlašuje každoročně různá dotační řízení. Bývají orientovány na podporu projektů z oblasti zahraniční rozvojové spolupráce nebo na příklad z oblasti integrace azylantů. Dále se potom oblastí dělí na konkrétní dotační tituly. V roce 2009 např. v oblasti integrace azylantů: Prevence nelegální migrace z Gruzie a rozvoj ekonomických a vzdělávacích aktivit obyvatel vybraného regionu, stabilizace nelegálních migrantů z Arménie, stabilizace potenciálních nelegálních migrantů z Moldavska.	www.mvcr.cz/dotace-a-granty.aspx Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7 rozvoj@mvcr.cz
Ministerstvo kultury ČR	Granty a dotace	Ministerstvo vyhlašuje každoročně dotační výběrová řízení v oblasti provozování rozhlasového nebo televizního vysílání, vydávání periodického tisku v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin. Programem podporuje rozšiřování a přijímání informací o národnostních menšinách ve společnosti. Dále podporuje formou různých programů kulturní a především umělecké aktivity příslušníků národnostních menšin žijících v České republice a integraci příslušníků romské komunity (odbor regionální a národnostní kultury). Existují také granty zahraničního odboru. V roce 2009 je to například grant na podporu kulturních aktivit organizovaných ve spolupráci se zahraničními partnery.	www.mkcr.cz/granty-a-dotace/ Maltézské náměstí 1 118 11 Praha 1 epodatelna@mkcr.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	Dotační řízení MPSV ČR v oblasti podpory integrace cizinců	Formou tohoto dotačního řízení poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR podporu aktivit směřujících k prohloubení znalosti českého jazyka a aktivit směřujících k usnadnění vstupu na trh práce. Dále poskytuje podporu aktivit zaměřených na integraci zranitelných skupin imigrantů, zejména žen, podporu aktivit zaměřených na poskytování sociálněprávního a psychologického poradenství a asistence cizincům a podporu rozvoje vztahů mezi cizinci a členy majoritní společnosti.	www.mpsv.cz/cs/1278 Na Poříčním právu 1 128 01 Praha 2 dotace-soc.sluzby@mpsv.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, odbor pro migraci a integraci cizinců	Přidružený web Cizinci.cz	Stránky www.cizinci.cz seznamují se zásadními dokumenty a poskytují nezbytné informace umožňující jednotný postup v realizaci integrace cizinců v České republice. Jsou určeny pro zaměstnance MPSV a dalších orgánů státní správy i samosprávy, jakož i nestátním neziskovým organizacím, akademické obci a veřejnosti. Informace na těchto stránkách se vztahují především na občany třetích zemí, nikoliv občany členských zemí Evropské unie.	www.cizinci.cz Na Poříčním právu 1 128 01 Praha 2
Ministerstvo zahraničních věcí ČR	Program bilaterálních rozvojových projektů, Program Trasformační spolupráce, Programy odboru pro kulturu, krajany a prezentaci	Ministerstvo zahraničních věcí ČR vyhlašuje různá dotační řízení pro nestátní neziskové organizace a další oprávněné subjekty na bilaterální rozvojové projekty, dále potom projekty rozvojové spolupráce, vzdělávání a osvěty. Formou programu Transformační spolupráce podporuje demokracii ve smyslu podílu občanů na správě veřejných záležitostí. Obhajoba lidských práv a základních svobod je zahraničněpolitickým zájmem České republiky, neboť je ve svém důsledku podporou bezpečnosti, stability a prosperity. V dalším programu také podporuje vědecké projekty z oblasti mezinárodních vztahů. Prostřednictvím odboru pro krajany, kulturu a prezentaci podporuje různé aktivity poskytováním dotací ze státního rozpočtu nestátním neziskovým organizacím. Tato dotace může být poskytnuta například na podporu projektů tuzemských NNO zaměřených na spolupráci se zahraničím (aktivity NNO propagující na nevládní úrovni vztahy ČR s jednotlivými zeměmi a geografickými oblastmi), na asistenční pomoc českým kra-	www.mzv.cz Loretánské náměstí 5 118 00 Praha 1 info@mzv.cz

		janským komunitám v zahraničí, na podporu uchování české jazykové a kulturní svěbytnosti krajanských komunit v zahraničí (pomoc spolkům v zahraničí zaměřená na uchování českého jazyka a českých kulturních tradic) nebo na péči o nemovité památky v zahraničí se vztahem k českému kulturnímu dědictví.	
Ministerstvo zahraničních věcí ČR	Přidružený web Krajane.net	Krajane.net je platforma určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů.	http://krajane.radio.cz/ Vinohradská 12, 120 99 Praha 2 info@krajane.net
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	Rozvojové a podpůrné programy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR nabízí každoročně různé dotační programy se zaměřením na vzdělávání cizinců a menšin v ČR. Mezi hlavní programy patří: Rozvojový program zajištění podmínek základního vzdělávání žáků s postavením azylantů, Rozvojový program bezplatné přípravy začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu EU, Programy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy a Program na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců. Vedle těchto základní programů existují ještě programy zaměřené na romské komunity.	www.msmt.cz/dotacni-programy Karmelitská 7 118 12 Praha 1 ivanka.jureckova@msmt.cz
Nadace Fórum 2000	Různé multidisciplinární projekty	Nadace Fórum 2000 usiluje o identifikaci klíčových problémů, kterým čelí naše civilizace. Zkoumá cesty, jak zabránit eskalaci konfliktů, jejichž hlavními komponenty jsou náboženství, kultura nebo etnická příslušnost. Poskytuje platformu pro otevřenou diskusi o těchto důležitých tématech a podporuje globální dialog. Prostřednictvím svých aktivit také usiluje o podporu demokracie v nedemokratických zemích a o rozvoj občanské společnosti, respektu k lidským právům a náboženskou, kulturní a etnickou toleranci v mladých demokraciích.	www.forum2000.cz Pohořelec 6 118 00 Praha 1 secretariat@forum2000.cz
Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS)	Programy NROS	NROS je kancelář, která zprostředkovává informace o některých evropských grantech, jako je Globální grant (pro NNO působící v oblasti sociálních služeb poskytovaných osobám ohroženým sociálním vyloučením), Blokový grant (který se v jedné své prioritě zaměřuje na posílení multikulturního prostředí v komunitách), program Transition Facility atd. Ale sama se také zabývá dotační činností. Mezi její programy, pod které spadá mezikulturní dialog, patří např. Program NROS Lidská práva, Program překlenovací pomoci „3P“ (na pomoc NNO v situaci očekávání příslibného grantu), ale i program pro mládež Make a Connection.	www.nros.cz Jelení 196/15 118 00 Praha 1 hana.silhanova@nros.cz
Nadace Tolerance	Všeobecná podpora mezikulturního dialogu	Nadace Tolerance se zaměřuje na prevenci jakékoliv skupinové nesnášenlivosti, fanatismu, nacionalismu, antisemitismu a xenofobie v České republice. Dále na podporu vzájemné komunikace, poznávání a respektování odlišností mezi rozdílnými skupinami lidí, čímž podporuje vizi mezikulturního dialogu.	www.ecn.cz/tolerance Senovážné náměstí 24 116 47 Praha 1 tolerance@ecn.cz
Nadace VIA	Fond manželů Horových pro pomoc dětem na Zakarpatské Ukrajině	Cílem je podpora dětí na Zakarpatské Ukrajině zpřístupněním vzdělávacích a jiných příležitostí, které umožní jejich rozvoj a osobnostní růst. V souladu s posláním fondu jsou prostředky poskytovány právníkům a fyzickým osobám, které pomáhají dětem na Zakarpatské Ukrajině. Tato pomoc by měla směřovat k dětem z dětských domovů a obdobných zařízení na Zakarpatské Ukrajině a podporovat jejich vzdělání, osobní rozvoj či zájmové činnosti.	www.nadacevia.cz/programy/mezinarodni_horovi.shtml Jelení 195/9 118 00 Praha 1 tana.hlavata@nadacevia.cz

Nadace VIA	Balkan Community Initiatives Fund, Srbsko a Černá Hora	BCIF je nezávislá grantující nadace, jež se zaměřuje na rozvoj občanské společnosti, podporu komunitních projektů a rozvoj místního dárcovství v Srbsku a Černé Hoře.	www.nadacevia.cz/programy/bcif.shtml Jelení 195/9, 118 00 Praha 1 tana.hlavata@nadacevia.cz
Národní vzdělávací fond	Nadační činnost	Národní vzdělávací fond o. p. s. (NVF) byl založen v roce 1994 Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky s podporou Evropské komise. NVF podporuje rozvoj lidských zdrojů, zaměstnatelnost, další vzdělávání a sociální integraci.	www.nvf.cz Opletalova 25, 110 00 Praha 1 mail@nvf.cz
Open Society Fund	Mezinárodní spolupráce East-East	Program East-East je významným, ojedinělým a zároveň nejstarším programem nadace. Je zaměřen na podporu konkrétní vzájemné spolupráce a konstruktivního dialogu mezi zeměmi střední a východní Evropy a střední Asie s cílem posílit roli pluralitní otevřené společnosti a občanské angažovanosti. Podporuje projekty dlouhodobější spolupráce, které napomáhají řešit společné či podobné problémy v postkomunistických zemích, projekty, které přispívají k pozitivním změnám a mají vliv na rozvoj a kvalitu života celé společnosti.	www.osf.cz/cz/programove-oblasti/obcanska-spolecnost/east-east Seifertova 47 130 00 Praha 3 vlasta.hirtova@osf.cz
Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity	Různé	Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Mezi její hlavní aktivity patří dotační činnost, která je orientována i na mezikulturní dialog v souvislosti se záležitostmi romské komunity.	www.vlada.cz/cs/rvk/rzrk/rzrk.html nábřeží Edvarda Beneše 4 118 01 Praha 1 hrabanova.gabriela@vlada.cz
Rada vlády ČR pro národnostní menšiny	Programy podpory příslušníků národnostních menšin	Rada je poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků. Mezi její aktivity patří dotační činnost. Poskytování dotací příslušníkům národnostních menšin je upraveno nařízením vlády č. 98/2002 Sb.	www.vlada.cz/cs/rvk/rnm/default2.html Vladislavova 4, 110 01 Praha 1 narodnostni.mensiny@vlada.cz
Úřad vlády ČR	Přidružený web Euroskop.cz	Odbor informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky je součástí útvaru místo-předsedy vlády pro evropské záležitosti. Hlavním cílem odboru je zkvalitnit služby poskytované veřejnosti nástroji tzv. Integrovaného informačního systému.	www.euroskop.cz/ Janovského 483/2, 170 06 Praha 7 euroskop@vlada.cz
Národní institut pro další vzdělávání	Sekce mezinárodní spolupráce a projektů	NIDV se aktivně zapojuje i do mezinárodních aktivit souvisejících s rozvojem a realizací dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Spolu s MŠMT (zřizovatelem NIDV) a dalšími organizacemi z ČR představuje NIDV nejen vlastního realizátora této spolupráce, ale působí i jako koordinátor činnosti mezi příslušnou zahraniční institucí a pedagogickou veřejností v České republice. Nedílnou součástí aktivit NIDV je rovněž participace na dalších projektech s mezinárodním přesahem jako je např. spolupráce při organizaci seminářů rozvoje učitelů se zaměřením na realizaci školních mezinárodních projektů (eTwinning).	www.nidv.cz/cs/projekty/mezinarodni-spoluprace.ep/ Učňovská 100/1 190 00 Praha 9 info@nidv.cz
Výbor dobré vůle-Nadace Olgy Havlové	Program lidská práva a Program Roma	Nadace poskytuje příspěvky vzdělávacím a kulturním iniciativám v romské komunitě, pro dialog a vzájemnou toleranci mezi různými etnickými skupinami. Spolu s romskými občanskými iniciativami Výbor dobré vůle - Nadace Olgy Havlové podporuje programy vzdělávání, kultury a odstraňování mezietnických bariér.	www.vdv.cz/programy/lidska-prava-a-roma/ Senovážné nám. 2 111 21 Praha 1 vdv@vdv.cz

Neziskovky.cz	Informační centrum neziskových organizací	Mezi hlavní cíle organizace patří profesionalizace činnosti neziskových organizací a podpora jejich vzájemné spolupráce. Neziskovky.cz jsou otevřená organizace, která spolupracuje a iniciuje spolupráci s příspěvkovými organizacemi, veřejnou správou i podnikatelskými subjekty. Dosahuje svých cílů poskytováním informačních, vzdělávacích a publikačních služeb. Jedná se především o provoz specializované veřejné knihovny, správu Katalogu neziskovek a Databáze finančních zdrojů, vydávání měsíčního informačního servisu, organizaci seminářů pro pracovníky neziskových organizací, zprostředkování odborných konzultací a vydávání publikací pro neziskové organizace. Společnost Neziskovky.cz je vydavatelem měsíčníku Neziskovky.cz, který je jediným celoplošným periodikem určeným nejen pracovníkům neziskových organizací v České republice.	www.neziskovky.cz Malé náměstí 12 110 00 Praha neziskovky@neziskovky.cz
Strukturální fondy Evropské unie	Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF)	Strukturální fondy zajišťují velice široké možnosti podpory mezikulturního dialogu. Existují rozmanité programy, ve kterých lze čerpat zdroje na podporu integrace menšin na území ČR nebo na rozvoj vzdělání pro cizince, dále potom na pořádání projektů mezinárodní spolupráce. Např. v minulém plánovacím období 2004-2006 to byl Operační program Rozvoj lidských zdrojů. Takové programy jsou mimo jiné zaměřeny na etnické menšiny a osoby z odlišného socio-kulturního prostředí včetně imigrantů a zacyleny na vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělání, zaměstnání a dalšímu společenskému uplatnění příslušníků skupin ohrožených sociálním vyloučením. Pro téma mezikulturního dialogu lze v současném plánovacím období 2007-2013 využít Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, ve kterém je jedna prioritní osa zaměřena na mezinárodní spolupráci a další na sociální integraci a rovné příležitosti. Dalšími zdroji mohou být regionální operační programy a hlavně programy Evropské územní spolupráce. Mezi ty patří Operační program Přeshraniční spolupráce a Operační program Nadnárodní spolupráce.	www.strukturalni-fondy.cz Staroměstské náměstí 6 110 15 Praha 1 info@strukturalni-fondy.cz
Doma v ČR	Internetový portál	Stránky www.domavcr.cz jsou praktickým nástrojem integrace, pomáhajícím cizincům najít v ČR druhý domov. Cílem stránek je zvýšení úrovně informovanosti cizích státních příslušníků dlouhodobě usazených v České republice. V současnosti mají stránky Doma v České republice šest jazykových verzí. Vedle české verze slouží širší veřejnosti anglické a ruské stránky. Ukrajinské, vietnamské a arménské stránky jsou určené pro jednotlivé komunity cizinců v ČR.	www.domavcr.cz Dukelských hrdinů 692/35 170 00 Praha 7 info@domavcr.cz

Portál www.mezikulturnidialog.cz pokračuje i v roce 2009!

Stránky věnované mezikulturnímu dialogu pokračují také díky vašemu zájmu a podpoře i v roce 2009. Pokud patříte k menšinám žijícím na území České republiky nebo se o jejich kulturu, radosti i problémy zajímáte, uvítáme vás jako čtenáře i jako aktivní autory!

Na stránkách naleznete aktuální informace týkající se mezikulturního dialogu, menšin, kulturní rozmanitosti, zajímavé články, rozhovory, kalendář akcí i svátků, profily známých osobností a pro gurmány je i nadále otevřen panel, na kterém mohou najít mnoho zajímavých receptů.

Stránky jsou interaktivním prostorem pro dialog. Kalendář akcí můžete využít každý jako organizátor nebo jen fanda; do systému lze vložit akce, které pořádáte, a dát o sobě vědět. Můžete se také zúčastnit diskusí nebo sdílet své fotografie či videa. Anebo si na stránkách založit vlastní blog.

Všichni lidé žijící v Evropě se mohou seznámit s pestrou a zajímavou kulturou svých sousedů, a prozkoumat jejich tradice!

www.mezikulturnidialog.cz

Národní koordináčním místem Evropského roku mezikulturního dialogu 2008 pro Českou republiku byl Ministerstvem kultury ČR jmenován Institut umění - Divadelní ústav.

www.mezikulturnidialog.cz

GŘ pro vzdělávání a kulturu

Titul: **Společně napříč kulturami**

Podtitul: **Evropský rok mezikulturního dialogu 2008**

Editorka: **Michala Komrsková**

Obálka, ilustrace: **Jirka ARBE Miňovský**

DTP: **Jan Tůma, www.prvnireklamni.cz**

Tisk: **UNIPRESS spol. s r. o.**

Vydal: **Institut umění-Divadelní ústav**

Vychází v roce 2008 jako 588. publikace Institutu umění-Divadelního ústavu.

1. vydání, počet stran: 128, neprodejné

ISBN 978-80-7008-228-7

